

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

1. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Edebiyat - Edebiyatın Bilimler, Güzel Sanatlar ve Sanat Akımları ile İlişkisi / Metinlerin Sınıflandırılması / Türkçenin Tarihi Gelişimi - Türkçenin Önemli Sözlükleri - İletişim ve Ögeleri / Türk Edebiyatının Tarihi Dönemleri
Tarih	14-19	Tarih Bilimi / Neden Tarih Öğreniyoruz? / Tarihe Nereden Bakılmalı? / Zaman ve İnsan / İnsanlığın İlk Dönemleri / Tarih Öncesinde Sözlü Kültür / Yazının İcadı ve Önemi / Kadim Dünyada Bilimler / İlk Çağ Medeniyetleri / İnsan ve Çevre / İlk Çağ'da Göçler / İlk Çağ'ın Tüccar Kavimleri / Devletler Doğuyor / İlk Çağ'da Hukuk
Coğrafya	20-25	Biyocoşayışlilik / Ekosistemler ve Madde Döngüleri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Türk edebiyatı dönemlere ayrılırken bazı ölçütler esas alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında kullanılan temel ölçütlerden biri **değildir**?

- A) Coğrafi değişimler
B) Teknolojik gelişme
C) Kültürel farklılaşma
D) Din değişimi
E) Dildeki değişiklikler

2.

Güzel Sanatlar		
Fonetik (İşitsel) sanatlar	Plastik (görsel) sanatlar	Ritmik (Dramatik) sanatlar
... Müzik	Resim Heykel Fotoğraf ... Hat Ebru	Tiyatro Dans Sinema ... Opera
Malzemesi	Malzemesi	Malzemesi
Kelime Ses Nota	Taş Toprak Tunç Boya	Hareket Sahne Oyuncu

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi **getirilmelidir**?

I	II	III
A) Edebiyat	Mimari	Bale
B) Drama	Kabartma	Marangozluk
C) Şiir	Bale	Mimari
D) Edebiyat	Portre	Peyzaj
E) Bale	Mimari	Edebiyat

3. Dil ile alfabe farklı kavramlardır. Alfabe dildeki sözcüklerin bazı sembollerle yazıda gösterilmesidir. Bir dil, tarih içinde farklı alfabelerle yazılmış olabilir. Türklerin kullandığı alfabelerden biri de ---- alfabelisidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi **getirilemez**?

- A) Göktürk B) Uyğur C) Arap
D) Fars E) Latin

4. Aşağıdaki parçadan hangisi edebiyat-toplum ilişkisine **doğrudan örnek gösterilemez**?

- A) Yöre aydınları, eğer doğuya bir üniversite açılacaksa bunun bu ilimizde olmasını daha uygun buluyorlar. Gösterdikleri sebepler de akla yakın. Bence şehirlisinin yüzde yetmiş okuryazar olmayan bir diyarda üniversiteden söz açmak, çalıyı tepesinden sürümek demek olur. Üniversite değil, ilkokul seferberliği lazım buraya.
- B) Bütün bunlarla beraber, bölge kalkınma yolundadır. Sümerbank buraya yeni bir yünü fabrikası yaptırıyor. Yakında işletmeye açılacak olan bu fabrika, bin kadar işçiyi çalıştıracaktır. Böyle birkaç fabrika daha yapılırsa bile işsizliğin önüne geçilemez.
- C) "Üç yıldır. Ondan önce Muharremzadeler var, on yedi yıl kapılarında çalıştım. Yarıcılık ettim on yedi yıl. Elimden aldı, başkasına verdi toprağı. On yedi yıl çalışıp çalışıp evlat ettiğim toprağı... Kime gideyim? Ne yapayım? Halim kötü. Sebzecilikte iş yok. Sebze beş kuruşa düşse ki burada erişe."
- D) Geçen yıl şehre bir yük kabak götürdük. Seksen kuruş tuttu. Altmış kuruş katır kirası verdim. Sekiz kuruş da pul parası... Kaldı bize, bir yük kabaktan on iki kuruş... Eve geldim, toplamayın, dedim. Kabak tarlada çürüdü. Daha iyi. Bütün aile emek verecek, günlerce uğraşacak, sonuç on iki kuruş...
- E) Kar, şehrin kirinin, çamurunun ve karanlığının, örtülere unutulduğu bir saflık duygusu uyandırdı hep onda ama Ka Kars'ta geçirdiği ilk gün kar ile ilgili bu masumiyet duygusunu kaybetti. Burada kar yorucu, bıktırıcı, yıldıncı bir şeydi. Bütün gece yağmıştı. Ka sabah sokaklarda yürür, yoksul mahallelerin dik ve buzlu yollarını tırmanır, eski belediye başkanı, vali muavini ve intihar eden kızların yakınlarıyla görüşürken kar hiç dinmedi.

polind

5. Bu dönem Türkçesi, Batı Türkçesinin ilk devri olan ---- olarak adlandırılır. XIII. yüzyıldan XVI. yüzyıla kadar devam etmiştir. Selçuklular, Anadolu beylikleri ve Osmanlı'nın ilk devri bu Türkçe içinde yer alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Osmanlı Türkçesi
B) Türkiye Türkçesi
C) Eski Anadolu Türkçesi
D) Kuzey Türkçesi
E) Doğu Türkçesi

6. • Yalnız başıma demir parmaklıkları kapıdan içeriye girdim, dokuzuncu hariciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürüdüm, camlı kapıların garip bir beyazlıkla gözlerime vuran ve içimde korku ile karışarak yuvarlanan parıltıları arasında o dehşete girdim ve yalnız başıma bir köşeye ilirdim, kıvıldamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzüldüm, rengimin uçtuğunu hissedirdim.
- Düşünebilmemizi sağlayan kan mı, hava mı, yoksa ateş mi? Yoksa bunlardan hiçbirisi değil de işitme, görme ve koklama duyularını doğuran beyin mi? Bu duyular anımsama ile düşünmeyi, onlar da sabitlenince sırasıyla aynı şekilde bilgiyi mi oluştururlar?
- Osman Bey, oturanların kendisini ayrı ayrı selamlamalarını sabırla beklemiş; sonra, "Cemaate rahmet" diye toptan karşılık verip hemen meseleye girmiştir. Olayı, Orhan gibi, kolayca özetledi. Edebali'ye gitme ödüdü dışında, Ertuğrul Bey'in söylediklerini tekrarladı.
- Çanakkale'yi gezmek, bahçenizde gömülü gizli bir defineyi bulmanıza benzer. İstanbul'a birkaç saat uzaklıktaki bu kentin çevresi, körfezlerle, burunlarla ve anıtlarla doludur. Yöreyi gezmek için tutturulacak en doğru yol, Keşan'dan güneye inmektir çünkü Saros Körfezi sizi orada bekler.

Verilen parçalarda edebiyat ile aşağıdakilerden hangisinin doğrudan ilişkisi yoktur?

- A) Felsefe
B) Psikoloji
C) Bilim-teknik
D) Coğrafya
E) Tarih

7. İletişimin kurulması için gönderici, alıcı, ileti, kanal bağlam, dönüt, kod gibi temel öğelere gereksinim vardır. (I) Gönderici; duygu, düşünce ve isteklerin aktarılmasında sözü söyleyen kişi veya kişilerken alıcı; duygu, düşünce ve isteklerin iletildiği kişi veya kişilerdir. (II) İleti, gönderici ile alıcı arasında aktarılan duygu, düşünce ve istektir. (III) Kanal, göndericinin iletiyi alıcıya gönderirken kullandığı yol ve araca verilen addır. (IV) Kod; iletişimin dil biçimi hâlinde düzenlenmesi, şifrelenmesidir ki nesneler, kelimeler hâlinde kodlanır. (V) Bağlam ise alıcının göndericiye verdiği her türlü cevaptır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Edebiyat eserlerinin şekil ve teknik özelliklerine, konularına göre ayrıldığı çeşitlere "tür" denmektedir. Metin türleri, değişmez yazı kalıpları olarak görülmemelidir. Sosyal yaşamda süreç içinde kendini gösteren farklılıklar, yeni gereksinimlerin ortaya çıkışı, bunların edebî eserlere yansımaları gibi hususlar yeni türlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Örneğin, İlk Çağ edebiyatında şiir ve tiyatro gibi sınırlı türler varken sonraları hikâye ve roman gibi türler ortaya çıkmış, gazetenin yaygın hâle gelmesiyle de makale, fıkra ve sohbet gibi türler kendini göstermiş ve gelişmiştir. Her metnin kendine ait anlamı, yazılış gayesi, anlatım şekli, dili, üslubu ve yapısı söz konusudur. Kimi metinler öğretmeyi, kimileri düşündürmeyi kimileri de sezdiren duyguları harekete geçirmeyi hedefler. Metinler bu özelliklerine göre;

- I. Çoşku ve heyecanı dile getiren metinler: şiir
II. Göstermeye bağlı metinler: tiyatro
III. Anlatmaya bağlı metinler: anı
IV. Kişisel hayatı konu alan metinler: deneme
V. Gazete çevresinde gelişen metinler: roman

gibi türlere ayrılır.

Yukarıda numaralanmış örneklerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız III B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve IV E) III, IV ve V

9. Tanzimat edebiyatı eserlerinde bir yandan sosyal yaşamdaki aksaklıklar dile getirilirken diğer yandan Batı hayranlığı daha belirgin bir hâl almıştır. Sosyal yaşamdaki bu çatışmalarla birlikte insanların hayatında önemli ölçüde sosyal değişimler meydana gelmiştir. Batı ve Doğu'nun birbirine zıt dünyaları arasında kalan halkın yaşayış biçimi edebiyatımızda işlenen bir konu olmuştur. Söz gelimi; Yakup Kadri, *Kıralık Konak'ta* bir ailenin yok oluşu etrafında ülkede yaşanan sosyal ve siyasal değişiklikleri aktarmıştır. Anadolu 1920'den sonra "temizliğin, samimiyetin ve bozulmamışlığın" sembolü olarak kullanılır. Yakup Kadri'nin *Sodom ve Gomore* ile Peyami Safa'nın *Sözde Kızlar* adlı eserlerinde Anadolu, İstanbul'un bozulan ortamıyla kıyaslandığında yaşanabilecek saf ve temiz vatandır.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Edebiyat-psikoloji ilişkisi
B) Edebiyat-tarih ilişkisi
C) Edebiyat-felsefe ilişkisi
D) Edebiyat-toplum ilişkisi
E) Edebiyat-din ilişkisi

10. Edebî eserler belli bir sanat anlayışı doğrultusunda oluşturulur. Gerek Batı'da gerek Türk edebiyatında belirli akımlar ortaya çıkmıştır. (I) Akıl ve sağduyuya dayanan, ahlaki bir amaç güden, eserlerde soylu kişileri ele alan sanatçılar klasisizm akımı ilkelerine göre yazmışlardır. (II) Eserlerinde kişiliklerini gizlemeyen, "Sanat, toplum içindir." anlayışla hareket eden, hayal ve duyguya önem verip toplumsal sorunları, günlük hayatı, millî tarihi ve halk anlatılarını işleyen sanatçılar romantizm akımını oluşturmuşlardır. (III) "Sanat, sanat içindir." ilkesiyle hakeret edip gözlem ve çevre betimlemelerine önem veren, eserlerinde kişiliklerini gizleyip sağlam ve açık bir üslupla yazanlar da realizm akımı sanatçılarıdır. (IV) Fen bilimlerinde uygulanan determinizmi edebiyata uygulamaya çalışan toplumu büyük bir laboratuvar, insanı inceleme konusu, sanatçıyı da bilgin olarak görüp doğal ve yalın bir dil kullanan sanatçılar da naturalizm akımı çerçevesinde bir araya gelmişlerdir. (V) Şiirde gerçekliği ön plana çıkaran, şiirin nesnel olması gerektiğini savunan, şiirde şekil üzerinde titizlikle duran ve kusursuz eserler vermeye çalışan sanatçılar da egzistansiyalizm akımını oluşturmuşlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bir dilin bütün veya belli bir çağda kullanılmış kelime ve deyimlerinin alfabe sırasına göre tanımlarını yapan, açıklayan, örneklediren, başka dillerdeki karşılıklarını veren eserlere "sözlük" denir. Türk ulusunun geçmişten günümüze çeşitli sözlük çalışmaları olmuş, Türkçenin söz varlığını farklı amaçlar doğrultusunda yansıtan sözlüklere ortaya konmuştur.

Kaşgarlı Mahmut, *Divanü Lügati't-Türk*;

I

Ali Şir Nevaî, *Muhakemetü'l-Lügateyn*;

II

Şemsaddin Sami, *Lehçe-i Osmanî*;

III

Ahmet Vefik Paşa, *Kamus-ı Türkî*;

IV

Türk Dil Kurumu, *Derleme Sözlüğü*

V

adlı sözlükleri oluşturmuşlardır.

Bu parçada bilgi yanlışlarının giderilebilmesi için numaralanmış sözlük adlarından hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

12. Bir dilin tarihi süreç içinde bilinmeyen bir dönemde kendinden ayrılmış olup büyük farklılıklar gösteren kollarına şive denir. Bir dilin tarihi gelişimi içinde

I

kendinden ayrılmış olup bazı farklılıklar gösteren kollarına da lehçe denmektedir. Bir ülke içinde aynı

II

dilin farklı konuşma şekillerine, yörelere göre söyleyiş farklılıklarına ağız adı verilir. Bir sosyal sınıftan, bir meslek

III

grubunun veya bir topluluğun bireylerinin kullandığı ve genel dilin kelimelerine yeni anlamlar yükleyerek yahut yeni kelime ve deyimler katarak oluşturdukları özel dil argo olarak adlandırılmaktadır. Dilcilerin grup dili veya

IV

özel dil olarak adlandırdıkları; bir toplumda bireyin içinde bulunduğu sınıfa, yaşa, özellikle de mesleğe göre belirlenen dil ise jargon adını almaktadır.

V

Bu parçada bilgi yanlışlarının giderilebilmesi için numaralanmış kavramlardan hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

13.

Türk Edebiyatının Dönemleri	
I. İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatı	a. ----
b. Yazılı Edebiyat Dönemi	
II. İslamiyet Etkisindeki Türk Edebiyatı	a. ----
b. Halk Edebiyatı	
1. Anonim Halk Edebiyatı	
2. ----	
3. Dinî-Tasavvufî Halk Edebiyatı	
III. Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı	
a. Tanzimat Edebiyatı	
b. Servetifünun Edebiyatı	
c. ----	
d. Millî Edebiyat	
e. Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı	

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Fecriatî Edebiyatı B) Divan Edebiyatı
C) Âşık Edebiyatı D) Yedi Meşaleciler
E) Sözlü Edebiyat Dönemi

14. Bir tarih araştırmacısının incelediği bir olayı gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarabilmesi için aşağıdakilerden hangisine dikkat etmesi gerekmemektedir?

- A) Olayın meydana geldiği yerde araştırma yapılmalı, dönemin şartları ayrıntılı şekilde incelenmeli
B) Olayın üzerinden belli bir zaman diliminin geçmesi beklenmeli
C) Araştırmacının bilimsel eser yazarken anlatımı, üslubu akıcı ve anlaşılır olmalı
D) Olayın geçtiği günün değer yargıları yanıltıcı olabilir. Bugünün pragmatist bakış açısıyla yorumlanmalı
E) Olay hakkında bilgi veren farklı kaynaklar incelenmeli, diyalektik metoduyla eserler karşılaştırılmalı

15. Tarih biliminin başka bilimlerin desteği olmadan gelişmesi ve ilerlemesi mümkün değildir. Aşağıda tarihe yardımcı bilimlerden bazılarının açıklamaları verilmiştir.

- İnsan ırkının iskelet yapılarını inceleyerek sınıflandıran bilim dalıdır. Fiziki ve kültürel olmak üzere ikiye ayrılır.
- Tedavülden kalkmış, kullanılmayan eski yazıları inceler. Bir topluluğu incelerken sadece dillerini, kültürlerini öğrenmek yeterli değildir. O topluluğun kullandığı yazının da ayrıntılı olarak araştırılması gerekir. Bu bilim dalı tarih öncesi dönemlerin aydınlatılmasında etkili değildir.
- Eski uygarlıkların paralarını inceler, böylelikle devletlerin ekonomisi, sanatı, yönetim şekilleri hakkında bilgiler verir.
- Geçmiş uygarlıklara ait arma, bayrak, mühür ve unvanları inceler. Eski toplulukların hükim oldukları bölgelere sınır çizmeleri mümkün olmadığından kullandıkları armalar-sembooller bir anlamda hükimiyet sahaları hakkında bilgi sahibi olunmasına neden olmaktadır.

Bu açıklamalar ilgili olduğu bilim dalı ile eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Nüvizmatik B) Paleografya
C) Heraldik D) Epigrafya
E) Antropoloji

polind

16. Tarih biliminin kullandığı bilimsel kaynaklar ile ilgili bir sunum hazırlayan Erkmen birinci el kaynakları tanımlarken şu ifadeleri kullanmıştır. Tarihi olayın geçtiği döneme ait her türlü bulgudur. Hitit tarihini araştıran bir tarihinin "Anal"ları okuması veya Mısır uygarlığını inceleyen bir kişinin piramitlerde yer alan hiyeroglif yazıları incelemesi birinci el kaynaklara başvurulduğunun göstergesidir.

Erkmen'in sunumunu zenginleştiren aşağıdakilerden hangisini örnek olarak vermesi beklenmez?

- A) İbber Ortaylı'nın "İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı" eseri
B) Ebubekir Ratip Efendî'nin III. Selim'e sunduğu "Viyana Sefaretnamesi"
C) Edirne "Selimiye Cami Kitabesi"
D) Kazım Karabekir'in "İstiklal Harbimiz" isimli eseri
E) İbn-i Batuta'nın Seyahatname adlı eseri

17. Türklerin tarih boyunca kullandığı takvimlerden bazıları ile ilgili bilgileri aşağıda verilmiştir.

- I. **Takvimi Meliki Şâhi (Celali Takvim):**
Melikşâh Dönemi'nde 1079 yılında eski İran takvimi esas alınarak tasarlanmıştır. Ömer Hayyam başkanlığında bir komisyon tarafından hazırlanmıştır. Ekber Şâh Dönemi'nde Babürülöler de bu takvimi kullanmıştır.
- II. **Rumi Takvim:** Eski Bizans takvimleri örnek alınarak hazırlandı. Osmanlı Devleti tarafından 1839'dan itibaren resmi takvim olarak kabul edildi. Ekonomik işlerde kolaylık sağlaması amaçlanmıştır.
- III. **Hicri Takvim:** Türklerin en uzun süre kullandığı takvimdir. Günümüzde İran, Suudi Arabistan, Pakistan, Afganistan tarafından kullanılmaktadır. Miladi Takvim ile aralarında 11 gün fark bulunmaktadır.

Bu takvimlerden hangileri güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir.

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

18. Yeni Taş (Neolitik) Çağı'nda görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi insanlık tarihindeki ilk dokumacılık örneği olarak gösterilebilir?

- A) Hayvanların evcilleştirilmesi
B) Bitki liflerinden giyecek yapılması
C) Toprak ve kilden çanak çömlek yapılması
D) Tarımsal üretime başlanması
E) Su kenarlarında birbirine bitişik evler inşa edilmesi

19. Sümerler tarihte birçok ilke atmış ve önemli buluşlar yapmış bir uygarlıktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu iddiayı kanıtlamak için ileri sürülemez?

- A) Yazının icadı
B) İlk yazılı kanunların hazırlanması
C) İlk alfabenin oluşturulması
D) Ay yılı esaslı takvimin kullanılması
E) Dairenin 360°'ye bölünmesi

20. Dünya'da en fazla balık avlanan yerler sıcak ve soğuk okyanus akıntılarının karşılaştığı alanlardır. Bu alanlara yakın ülkeler açık deniz balıkçılığı açısından avantajlıdır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Japonya B) Norveç C) Peru
D) Meksika E) Kanada

22. Su döngüsüne olumsuz insan müdahaleleri arasında;

- I. tarım alanlarında damla sulama yöntemi uygulanması,
II. yer altı sularının fazlaca kullanılması,
III. atmosferdeki nemin yoğunlaşarak sıvı veya katı olarak yere düşmesi,
IV. bataklıkların kurutulması

durumlarından hangileri daha fazla etkili olmaktadır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerler ve bu yerlerdeki biyom eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) 1 numaralı yer → İğne yapraklı ormanlar
B) 2 numaralı yer → Tundra
C) 3 numaralı yer → Bozkır
D) 4 numaralı yer → Yağmur ormanları
E) 5 numaralı yer → Çalı

23. Canlıların yeryüzüne dağılışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıcak ve nemli iklim bölgelerinde bitki ve hayvan çeşitliliği fazladır.
B) Yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu bölgeler düz olan bölgelere göre daha fazla bitki ve hayvan türüne sahiptir.
C) Dağların Güneş'e dönük yamaçlarında ışık isteği fazla olan bitkiler, diğer yamaçlarda ışık isteği az olan bitkiler yaygındır.
D) Yükseltiye bağlı olarak sıcaklığın azalması ve bir noktaya kadar yağışın artması bitki türlerinin kuşaklar hâlinde uzanmasını sağlar.
E) Yağışın az ve bitki örtüsünün cılız olduğu bölgelerde hayvan çeşitliliği fazladır.

24. Güneş yeryüzündeki en büyük enerji kaynağıdır. Fotosentez yoluyla organik madde üreten bitkiler, Güneş'ten aldığı enerjiyi, karbondioksit ve suyu kullanarak oksijen ve glikoza çevirir.

Buna göre, haritada numaralandırılan alanların hangilerinde fotosentez olayının daha fazla gerçekleştiği söylenebilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

25. İnsanların yer yüzündeki bitki ve hayvanların dağılışına etkisi genelde olumsuz olmakla birlikte olumlu etkileride olabilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi insanların biyoçeşitlilik üzerindeki olumlu etkileri arasında yer almaz?

- A) Biyoçeşitliliğin azalmasını önleyici yasalar çıkarılması
B) Bölgesel ve küresel ölçekte sözleşmeler imzalanması
C) Nesli tükenmekte olan hayvanların koruma altına alınması
D) Doğa koruma alanlarının oluşturulması
E) Fosil yakıtlardan termik santrallerde enerji üretilmesi

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

2. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Şiirde Yapı, Tema, Ahenk / Şiir Türleri / Edebî Sanatlar
Tarih	14-19	Orta Çağ'da Devlet ve Toplum / Orta Çağ'da Ekonomi / Orta Çağ'da Askerî Organizasyonlar / Orta Çağ'da Hukuk / Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışı / İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri / İlk Türk Devletlerinde Güç ve Yönetim Yapısı / İç Asya'da Hayat / Türk Göçleri / Ordu-Millet Türkler
Coğrafya	20-25	Ekstrem Doğa Olayları

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Nihayetsiz çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar ne bir ot ne bir yosun
Ürkmeden su içsinler yavaşça, susun, susun
Bir sebble döküldü bembeyaz güvercinler

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Son dizede istiare sanatı yapılmıştır.
B) Sarmal uyakla uyaklanmıştır.
C) I. ve IV. dizeler tam uyakla uyaklanmıştır.
D) II. ve III. dizeler zengin uyakla uyaklanmıştır.
E) Tüm dizelerde söz sanatları kullanılmıştır.

2. Ey güzel İzmir'in kahraman oğlu
Bir lahza bırakma tuttuğun yolu
Bizim de bağrımız fırtına dolu
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam,
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Allah Allah deyip dayan ey efe
Can verir sesini duyan ey efe
Bizden de bulunur uyan ey efe
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam,
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Şimşekli bir bulut gibi gürle, çak!
Silah kâr etmezse baştan başa yak!
Tarihine ismini yadığâr bırak!
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam,
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Ey efe seninle öğünsün Aydın!
Gönülden gönüle namını yaydın!
Yurt için kendini bir hiçe saydın!
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam,
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Beş dizelek bentlerden oluşmuştur.
B) On birli hece ölçüsü ile yazılmıştır.
C) Uyak ve redife yer verilmiştir.
D) Edebi sanatlardan yararlanılmıştır.
E) Lirik şiire ait özellikler ağırlıktadır.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam uyak kullanılmıştır?

- A) Anı vardır uçup gezer
Teni tenden seçip gezer
B) Artık bahtın açıktır, uzun etme arkadaş
Ne hudut kaldı bugün ne askerlik ne savaş
C) Bu sazların duyulur her telinde vatan
Sihirli rüzgâr eser dâimâ bu topraktan
D) Bin bahçeli beldemizi yad ellere bıraktık
Gölgesinde barınacak tek ağacım yok artık
E) Ağaçlar kökünden kopacak gibi
Bir türlü dinmiyor başlayan tipi

polind

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Şiirin en küçük nazım birimi mısradır; mısralar içerisinde tek başına anlam ifade eden, anlamı tamamlayıcı başka mısraya ihtiyacı olmayan mısralara "azade mısra"; bir şiirde öne çıkan, anlam mükemmeliğiyle dilden dile aktarılan mısralara "berceste mısra" denir.
B) Aralarında anlam bakımından bağ bulunan, aynı ölçüyle yazılmış ikişer mısralık nazım birimine beyit denirken birbirleriyle kafiyeli olan beyitlere musarra beyit denir.
C) Bir şiirdeki dizelerin hece sayısı bakımından veya dizelerdeki hecelerin uzunluk-kısalık açısından denk oluşuna "ritim" denir.
D) Şiirde, birbirine ölçü ve uyakla bağlanmış, ikiden fazla dizeden meydana gelen nazım birimine "bent" denmektedir.
E) Yazılışları yani sesleri aynı anlamları farklı yani eş sesli kelimelerle oluşturulan uyağa "cinaslı uyak" adı verilir.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde teşbih sanatı kullanılmamıştır?

- A) Şiir bir cennet bahçesi
Girmeyene anlatılmaz
- B) Ben kendi varlığı içinde taşan
Uçsuz bucaksız bir denizim
- C) Bir esmer kadındır ki kaldırımlarda gece
Vecd içinde başı dik, hayalini sürükler
- D) Köyler, ufka dizilen tozlanmış birer resim
Yollar, köyleri saran eskimiş çerçeveler
- E) Ağır ağır önümden geçti deve kervanı
Bir kenarda göründü beldenin viran hanı

6. Aşağıdaki dizelerin hangisiyle parantez içerisindeki şiir türü uyumamaktadır?

- A) Koşan elbet varır, düşen kalkar
Kara taştan su, damla damla akar
Birikir sonra gümüş göl olur
Arayan hakkı, en sonunda bulur
(Didaktik şiir)
- B) Bu harmanın gelir sonu, kapaştırın gider ayak
Yarın bakarsınız söner bu gün çatırdayan ocak
Bugün ki mideler diri, bugün ki çorbalar sıcak
Atıştırın, tıkıştırın, kapaş kapaş, çanak çanak
(Satirik şiir)
- C) Yığit kendini öğende
Oklar menzili doğende
Şeşber kalkana değende
Kalkan gümbür gümbürdenir
(Epik şiir)
- D) Aynlığın bir ağırdır vurur şakaklanma
Ve büyük gözlerimde bir okyanus kadar
Derinden ses verir içimden bir tel
Sonra, birdenbire kınır, kopar
(Dramatik şiir)
- E) Arzu, başlanımızdan yıldızlar gibi yüksek
Önümüzde bir sürü, yanımızda bir köpek
Gün biter, sürü yatar ve sararan bir ayla
Çoban hicranlarını basar bağrına yayla
(Pastoral şiir)

7. Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü
Kar değil gökyüzünde yağan beyaz ölümdü
Gönlümde can verirken köye varmak emeli
Arabacı haykırdı "İşte Araplıbeli!"

Bu dizelerde görülen edebî sanatlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Teşbih - teşhis - tezat
- B) Teşbih - istiare - tariz
- C) Teşhis - intak - tecahülârif
- D) İstiare - kinaye - mecazımürsel
- E) Tezat - irsalimesel - telmih

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bulunan sanat yanlış belirtilmiştir?

- A) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını
(Tezat)
- B) Bu kadar letafet çünkü sende var
Beyaz gerdanında bir de ben gerek
(Tevriye)
- C) Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhım
Kurbanın olam var mı benim bunda günahım
(Tecahülârif)
- D) Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rûzgârına
(Hüsnütalil)
- E) Lâleyi, sümübülü, gülü hâr almış
Zevk ü şevk ehlini âh u zâr almış
(İrsalimesel)

9. Rüzgâr eser dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar

Bu dizelerde altı çizili sözlerle yapılan edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevriye B) Mecazımürsel
C) Tezat D) Kinaye
E) Tariz

11. Kurban olam, kurban olam
Beşikte yatan kuzuya

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükle yapılan edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih B) Teşhis C) İntak
D) İstiare E) Tevriye

10. Aşağıdaki beyitlerin hangisi ayraç içinde verilen ifadeyi **örneklemeyi**?

- A) Yârdan mehur iken düştük diyân gurbete
Dehr yine gösterdi hicran hicran üstüne
(Ayrılığın bitmeyişi)
- B) Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bâd-i sebâdan gayrı
(Yalnızlık çekme)
- C) Ah eylediğim serv-i hıramanın içindir
Kan ağladığım gonca-i handanın içindir
(Sevgili için acı çekme)
- D) Aşka saldım ben beni pend almayıp bir dosttan
Hiç düşmen eylemez anı kim ettim ben bana
(Aşığın kendini hataya sürüklemesi)
- E) Değildim ben sana mâil sen ettin aklımı zâil
Bana ta'n eyleyen gâfil seni görgeç utanmaz mı
(Sevgiliden şikâyet etme)

polind

12. • Aynı sahilde durup daldığımız aynı gurup
Sana bir sakı çiçektir bana bir kan çanağı
- Mor menekşe boynun eğmiş
Yapracığı suya değmiş
- Bal tutan kimse meseldir ki yalar parmağını
Bu sözün ma'nisini etmede iz'an iyidir
- Güzel şeyler düşünelim diye
Yemyeşil oluvermiş ağaçlar

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer **verilmemiştir**?

- A) Teşbih B) Teşhis
C) İrsalimesel D) Hüsnüताल
E) Tecahülâarif

13. Beni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan murâdım şem'i yanmaz mı
(şem': mum)

Bu beyitle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Mübalağa sanatı yapılmıştır.
B) Şairin muradına eremediği dile getirilmiştir.
C) Ait olduğu gazelin matla beytidir.
D) İlk dizede sevgilinin âşığa eziyet ettiği anlatılmıştır.
E) Zengin uyak kullanılmıştır.

14. Lordlar; Orta Çağ Avrupası'nda krallar tarafından işlemek üzere toprak bağışlanan asillerdi. Kralın vasalı durumundaydı. Bağlılık töreni ile krala sadakat yemini ederledi. Lordlar bazı feodal yükümlülöklere tabii idi. Bunlar arasında en önemlisi gerektiğinde krala askeri yardımda bulunmak ve vergi vermek idi. Lordların hepsi aynı güce, unvana ya da zenginliğe sahip değildi. Daha yüksek veya daha düşük konumda olanlar vardı. (Dük, Markiz, Kont, Vikont, Baron vs) Bunlar arasında yüksek seviyede olanlar daha düşük seviyede olan asillere topraklarından bir kısmını anlaşma yoluyla (fief) bırakabilirdi. Bu tapraklarda yaşayan tüm asiller askeri korunma karşılığında şövalyelerin masraflarını ve bakımlarını üstlenirlerdi.

Orta Çağ Avrupası'nda görölen bu siyasi yapı dikkate alındığında,

- I. Sınıflı bir toplum yapısı bulunmaktadır.
II. Kilise ve papalık en yüksek nüfuza sahiptir.
III. Senyör ve asiller kapalı tarım ekonomisini yönetmektedir.
IV. Merkezi otorite çok güçlenmiştir.

yargılarında hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Kral Yolu'nun geçmişi MÖ V. yüzyıla kadar uzanır. Haberleşme ve ulaşımı kolaylaştırma amacıyla açılan Kral Yolu Sus şehrinin Sardes'e (Manisa-Salihli) bağlayan ticaret yoludur.

Buna göre Kral ticaret yolunu aşağıdaki uygarlıklardan hangisinin açtığı söylenebilir?

- A) Lidyalılar B) Hititler
C) Mısırlılar D) Asurlular
E) Persler

16. Doğu Roma İmparatoru Justinianus'un hazırladığı kanunlarla aile hukukunda ölüm cezası kaldırılmış, bunun yerine suçlunun belli bir süre manastırda tutulması uygulamasına geçilmiştir.

Yalnızca bu bilgiye bakılarak Justinianus Kanunları ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi söylenebilir?

- A) Suçlunun ıslahı yoluna gidilmiştir.
B) Kısasa kısas esası uygulanmıştır.
C) Boşanan kadına miras alma hakkı tanınmıştır.
D) Patriciler ile plebler arasındaki çatışmayı sona erdirmiştir.
E) Ölüm cezasını tamamen kaldırmıştır.

polind

17. "Türk tarihini bir bütün olarak incelemek zordur." diyen bir tarihçi bu iddiasına dayanak olarak aşağıdakilerden hangisini gösterebilir?

A) Türklerin göç hareketleri ile geniş bir coğrafyaya yayılmalarını
B) Hayvancılığın temel geçim kaynakları olmasını
C) Çin'le uzun süren mücadelelere girmelerini
D) Yazıyı geç dönemlerde kullanmaya başlamalarını
E) Farklı dinlere hoşgörü ile yaklaşmalarını

18. Orta Asya bozkırlarında yaşayan eski Türk topluluklarında atlı göçebe kültürü egemen olan yaşam tarzıdır.

Atlı göçebe kültürünün eski Türk topluluklarında aşağıdakilerden hangisini güçlendirdiği söylenemez?

A) Bağımsızlık duygusunu
B) Sınıfsal yapıyı
C) Eşitlik prensibini
D) Savaşçılığı
E) Sözlü kültürü

19. Eski Türk topluluklarında yerleşik hayata geçme ve kent kültürünün oluşması Uygurlarla birlikte başlamıştır.

Uygurların yerleşik hayata geçmelerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Tarımsal üretimin yapılması
B) Maniheizm'in benimsenmesi
C) Tapınak ve sarayla inşa edilmesi
D) Hayvanlara otlak bulmanın zorlaşması
E) Çin ile rekabetin zorlaşması

polimidi

20. Hükümetlerarası İklim Değişikliği İklim Paneli (IPCC), Birleşmiş Milletler'e bağlı Dünya Meteoroloji Örgütü ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı tarafından 1988'de kurulmuştur.

Bu panelin amaçları arasında;

I. derinliği 6 metreyi geçmeyen sulak alanları korumak,
II. ülkelerin yöneticilerine güvenilir, bilimsel bilgiler vermek,
III. küresel iklim değişiminin etkilerini azaltma ve değişime uyum sağlamak

faaliyetlerinden hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

21. Bir yerde alışılmışın dışında olan ve nadiren görülen doğa olayları "ekstrem doğa olayları" olarak adlandırılır.

Buna göre hangi şehirde yaz mevsimi sıcaklık ortalamasının 30°C'nin üzerinde gerçekleşmesi o ülke için ekstrem doğa olayı olarak kabul edilebilir?

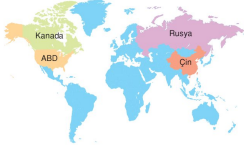
- A) Rio De Janeiro B) Roma
C) Seul D) Stockholm
E) Sidney

23. Fırtına türlerinden biri olan buz fırtınaları nadiren görülür ve yer yüzeyinin çok soğuk olduğu durumlarda yağın yağmurun yere düşer düşmez donmasıyla meydana gelir. Oluştuklarında her şeyin üzerini kalın bir buz tabakası kaplar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi buz fırtınalarının olumsuz sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Sel ve taşkınların artması
B) Enerji nakil hatlarının kopması
C) Ağaç dallarının kırılması
D) Evlerin kalın bir buz tabakasıyla kaplanması
E) Araç yakıtlarının donması

22. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler gösterilmiştir.

Ülkelerin sanayi üretimi, nüfusu ve tüketim miktarlarının karbon salınımını etkilediği bilindiğine göre, hangi ülkelerde atmosfere karbondioksit salınımı daha fazladır?

- A) Kanada - ABD B) ABD - Çin
C) Kanada - Rusya D) Rusya - Çin
E) ABD - Rusya

polimdi

24. Aşağıdaki görselde de verildiği gibi çölleşme açlık ve yoksulluğa yol açmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi çölleşmeyi önlemek için alınabilecek önlemler arasında gösterilemez?

- A) Bilimsel ölçütlere göre arazi kullanım çalışmalarının yapılması
- B) Tarım alanlarının salma yöntemiyle sulanıp pamuk üretimi yapılması
- C) Bitki örtüsünün korunup, ağaçlandırma çalışmaları yapılması
- D) Bölge şartlarına uygun tarım ürünleri üretilmesi
- E) Doğal kaynakların israf edilmeden kullanılması

25. Uzay; bazıları toz tanesi büyüklüğünde, bazıları milyonlarca ton ağırlığında hızla ilerleyen kaya parçaları ile doludur. Uzaydaki bu dev kaya parçalarına astroit denir.

Bu dev astroitlerin yere düşmesinin olumsuz sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) İklimin değişmesi
- B) Canlıların bir kısmının yaşamını yitirmesi
- C) Volkanik dağların meydana gelmesi
- D) Deprem oluşması
- E) Dev tsunamilerin oluşması

polind

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

3. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Şiiri / Geçiş Dönemi Edebiyatında Şiir / Halk Edebiyatında Şiir
Tarih	14-19	Kavimler Göçü ve Avrupa Hun Devleti / Diğer Türk Toplulukları / Türkler ve Komşuları / İslamiyet'in Doğuşu Sırasında Dünyanın Genel Durumu / Hz. Muhammed ve İslamiyet / Dört Halife Dönemi / Halifelik Saltanata Dönüşüyor / Abbasiler / Mısır'da Kurulan Türk Devletleri / İslam Medeniyetinde İlim ve Sanat Hayatı
Coğrafya	20-25	Nüfus Politikaları

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Başım âhımla dumanlı yüce bir dağa dönmüştür
Gözüm yaşımla su dolmuş iki bardağa dönmüştür

Bu beyit ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alıt olduğu şiirin matla beytidir.
B) Teşbih sanatı kullanılmıştır.
C) Türki-i Basit anlayışıyla yazılmıştır.
D) Mübalağa sanatından yararlanılmıştır.
E) Mazmunlara dayalı bir anlatımla oluşturulmuştur.

2.

	I. Grup	II. Grup
I	<i>Tuhfetü'l Haremeyn</i>	Nef'i Şeyhi Nabi Süleyman Çelebi
II	<i>Vesiletü'n Necat</i>	
III	<i>Beng ü Bade</i>	
IV	<i>Harname</i>	
V	<i>Siham-ı Kaza</i>	

Yukarıda I. grupta yer alan eserlerden hangisinin sanatçısı II. grupta yer almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Edebiyatımızda düşünceye dayalı şiir geleneğinin başlatıcısıdır. Bu bakımdan, hikemi şiirin kurucusudur. Didaktik şiir alanında en başarılı şairlerden biridir. Şiirlerinde duygu ve hayal yerine düşünceye önem vermiştir. Şiirleri yer yer ögüt içeren ve yol gösteren bir yapıdadır. Hakîmane bir eda ile şiirler söylemiştir. Şair; *Hayriye, Hayrabad, Surname* adlı eserleri kalemi almıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nef'i B) Şeyh Galip C) Nabi
D) Fuzuli E) Neşâti

polind

4. Sanatçı, XIV-XV. yüzyıl şairlerindendir. Asıl adı Gaybî olan sanatçının şiirde kullandığı ismi ona şeyhi Abdal Musa vermiştir. Sanatçı, şiirlerindeki Yunus Emre tarzı söyleyişe kendi kişiliğinden bir renk katmayı başarmış, Anadolu Alevi-Bektaşî edebiyatının ilk şairlerinden olmuştur. Tasavvufî konuları dile getiren sanatçı, yalın ve halkın anlayabileceği bir dille şiirler söylemiştir. Sanatçının; *Divan, Gevhername, Mimbername, Dolapname, Gülîstan* adlı manzum eserleri vardır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pir Sultan Abdal
B) Eşrefoğlu Rumi
C) Hacı Bektaş-ı Veli
D) Kaygusuz Abdal
E) Hacı Bayram Veli

5. ----, divan şiirinde özellikle kaside alanında başarılı olmuş bir sanatçıdır. Övgü ve yergilerinde aşırıya kaçan şair, edebiyatımızdaki en güzel fahriyeleri yazmıştır. Şiirlerinde iç ve dış ahenge önem vermiş, başarılı gazeller yazmıştır. Önemli makamlarda bulunan insanları bile hicvetmekten geri durmamıştır. *Türkçe ve Farsça Divan* sahibi olan sanatçı, hicivlerini *Siham-ı Kaza* adlı eserde toplamıştır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nedim B) Neşati C) Nef'i
D) Naili E) Necati

6. Övgü veya yergi amacıyla yazılan şiirlere "kaside" denir. Beyitler hâlinde yazılır. Genelde 33-99 beyitten oluşur. Kafiyeleşimi aa/ba/ca... şeklindedir. Doğa güzelliklerinden söz eden bölüm nesib veya teşbib I
adını alır. Asıl konuya girişi söylemek amacıyla yazılan bölüm girişgâh olarak adlandırılır. Kasidenin sunulduğu II
kişinin özelliklerinin abartılı bir şekilde anlatıldığı bölüm methiyedir. Şairin kendi övgüsünü yaptığı dizeler III
fahriye bölümünü oluşturur. Şairin adının geçtiği bölüm, IV
teğazzül bölümüdür. V

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisi bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki beyitlerden hangisinde "aşığın dert yanışi" dile getirilmemiştir?**

- A) Yâr bizden gayriye çok çok selâm itmiş yine
Şehr için baştan başa dârusselâm itmiş yine
B) Kaşları yayı gibi gayriyi kendine çeker
Gamzesi oku gibi aşığı yabana atar
C) Bir söz ile gönlüm aldın sonra yüz döndürdün âh
Kimsenin cânânesi bi-rahm ü fettân olmasın
D) Cefâ vü cevri ile kan oldu bağrım ya Rab ol bed-hû
Niçin terk eylemez cevri ü cefâsın bir kerem kılmaz
E) Aşk derdiyle hoşem el çek ilacından tabib
Kılma dermân kim helâkim zehr-i dermânındadır

8. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?**

- A) Beyitler hâlinde yazılan, beyit sayısı genellikle 5 ile 15 arasında değişen; ilk beyti kendi içinde uyaklı, diğer beyitlerince ikinci dizeleri ilk beyitle uyaklı; aşk, eğlence, güzellik gibi konuların ele alındığı divan edebiyatı nazım şekline nazım gazeli denir.
B) Şekil olarak rubaiye benzeyen, aruzun sadece "fâilâtün / fâilâtün / fâilün" kalıbıyla yazılan ve divan edebiyatına Türklerin kazandırdığı bir tür olan nazım şekline tuyuq adı verilir.
C) Divan edebiyatına İran edebiyatından geçen, dört mısradan oluşan, kafiye düzeni "aaxa" şeklinde olan, aruzun özel kalıplarıyla yazılan, "aşk, şarap hayatın anlamı, hayat felsefesi, tasavvuf, ölüm" gibi konuların işlendiği nazım şekline kıta denmektedir.
D) Dört mısralı bendlerden oluşan, bent sayısı genellikle 4 ile 7 arasında olan, kafiye düzeni "aaaa/bbba/ccca..." şeklinde olan divan edebiyatı nazım şekli murabba olarak adlandırılır.
E) Bestelenmek için yazılan, "aşk, eğlence, sevgili, ayrılık" gibi konuların ele alındığı, dörtlük sayısı 3 ile 5 arasında değişen, kafiye düzeni "aAaA,bbba,ccca..." şeklinde olan divan edebiyatı nazım şekline şarkı adı verilir.

9. Koşma ile semai arasındaki en belirgin fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ele alınan konular
- B) Nazım birimi
- C) Dizelerin hece sayısı
- D) Kafiye sistemi
- E) Mahlas kullanılıp kullanılmaması

10. I. Alaycı bir dille ve çeşitli sembollerle, üstü kapalı ifadelerle oluşturulan ve derin anlamlar ifade eden tasavvufi şiirlerdir.
II. Tarikate yeni girenlere yol göstermek, onları bilgilendirmek amacıyla yazılan öğretici şiirlerdir.
III. Allah sevgisinin ve dinî temaların işlendiği, belirli bir makamla okunan, Mevlevilerin "ayın", Gülşenilerin "tapuğ", Halvetilerin "cumhur" adını verdikleri şiirlerdir.
IV. Biçim olarak koşmaya benzeyen, Alevi ve Bektaşî şairlerce cem ayinlerinde ve toplantılarda kendine özgü bir besteyle söylenen şiirlerdir.

Bu cümlelerde aşağıdaki şiir türlerinden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Nefes
- B) Devriye
- C) İlahi
- D) Nutuk
- E) Şathiye

11. Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadır benlerin sayamadım ben

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşma nazım biçimine ait özellikler göstermektedir.
- B) Alt olduğu şiirin ilk dörtüğüdür.
- C) Kelime ve ek durumunda redif kullanılmıştır.
- D) Lirik şiire ait özellikler taşımaktadır.
- E) Soyutlamalara yer verilmiştir.

polind

12. Bu Kün-Togdî ilig tıdım söz başı
Yörügin, ayayın ay edğü kişi

Basa aydım emdi bu Ay Toldı'nı
Aningdın yaruyur ıduk kut küni
Basa aydım emdi kör Ögdülmüşig
Ukuş atı ol bu bedütür kişiğ
Aningdın basası bu Odgurmuş ol
Mum akıbet tıp özüm yörmiş ol

İçerik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda bu dizelerin aşağıdaki eserlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) *Atabetü't-T-Hakayık*
- B) *Divan-ı Kebir*
- C) *Kutadgu Bilig*
- D) *Divanü Lügati't-Türk*
- E) *Divan-ı Hikmet*

13. Koydı bulut yağmurun

Kerip tutar ak torin
Kırka koy ol kann
Akin akar engreşür

Günümüz Türkçesi

Bulut yağmurunu bıraktı
(Havaya) Ak ağını gerip duruyor
O, karını kırlara bıraktı
Sel(ler) inleyerek akıyor

Bu dörtlük İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatı ürünlerinden hangisine örnektir?

- A) Sav B) Sagu C) Koşuk
D) Destan E) Koşma

14. Aşağıdakilerden hangisi Hunların Avrupa tarihinde önemli bir etkiye sahip olduğuna kanıt olamaz?

- A) Bugünkü Avrupa devletlerinin temelinin atılması
B) Onlu sistemin Avrupa'da yayılması
C) Romanlıların Milano Fermanı ile Hristiyanlığı tanınması
D) Avrupa topluluklarının orduda atı kullanması
E) Roma İmparatorluğu'nun Doğu ve Batı Roma olarak ikiye ayrılması

15. Medine Sözleşmesi'nde yer alan aşağıdaki maddelerden hangisi Mekkeli müşriklerin olası saldırılarına karşı bir tedbirdir?

- A) Her topluluk birbirinin haklarına saygı gösterecektir.
B) Herhangi bir sorunda Hz. Muhammed'in hakemliğine başvurulacaktır.
C) Herhangi bir saldırı olduğuna Medine hep birlikte savunulacaktır.
D) Her topluluk birbirinin haklarına saygı gösterecektir.
E) Yahudiler dinlerinde serbes olacaktır.

16. İslam tarihinde;

- I. Şam merkezli ilk donanmanın inşâ edilmesi,
II. İslam devletinin sınırlarının Afrika'ya ulaşması,
III. ilk İslam parasının bastırılması,
IV. İslam dünyasında Cemel, Sıffin gibi iç çatışmaların yaşanması

gelişmelerinin ait olduğu halifelik dönemleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A) Ali	Osman	Ömer	Abdülmelik	
B) Ömer	Osman	Abdülmelik	Ali	
C) Osman	Ömer	Abdülmelik	Ali	
D) Abdülmelik	Ali	Ömer	Osman	
E) Ali	Abdülmelik	Osman	Ömer	

17. Hz. Ebubekir Dönemi'nde yalancı peygamberler ve dinden dönenlerle mücadele edilmiş, bu mücadelelerde çok sayıda hafız hayatını kaybetmiştir.

Hz. Ebubekir Dönemi'nde yaşanan bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisini zorunlu kıldığı söylenebilir?

- A) Ordugâhların kurulmasını
- B) Suriye üzerine sefer düzenlenmesini
- C) Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılarak önemli merkezlere gönderilmesini
- D) Hz. Ebubekir'in halifelikten çekilmesini
- E) Kur'an-ı Kerim ayetlerinin toplanarak kitap hâline getirilmesini

18. İslam öncesi Arap toplumunda bedeviler ve hadariler çoğunluğu oluşturmaktaydı. Bedeviler, şeyhin veya emirin liderliği altında bir kabile hayatı sürmekteydiler. Hadariler ise köy, kasaba ve şehirlerde yaşarlardı, geçimlerini genellikle ticaretten sağlardı. Hadariler de bedeviler gibi kapalı bir kabile yapısına sahip olsalar da yönetimde bir kişinin otoritesini benimsemeyi tercih etmezler, yerleşim yerinin merkezinde, meclis olarak kabul edilen bir mekânda tartışarak karar almayı tercih ederlerdi.

Bu bilgiler dikkate alındığında İslamiyet öncesi Arap toplumu hakkında,

- I. Göçebelik kadar yerleşik yaşam da tercih edilmiştir.
- II. Siyasal birlik büyük ölçüde sağlanmıştır.
- III. Zaman zaman demokratik özellikler görülmektedir.
- IV. Gayrimüslimlere inanç ve fikir hürriyeti tanınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) II ve IV

19. Emeviler Arap milliyetçiliğine dayalı bir politika izlemişlerdir.

Aşağıda verilen Emevi Devleti uygulamalarından hangisi bu yargıyı destekler nitelikte değildir?

- A) Ülkenin eyaletlere ayrılması
- B) Mevali politikasının benimsenmesi
- C) Arapçanın devletin resmi dili ilan edilmesi
- D) Yönetim kadrolarına Emevi soyundan gelen kişilerin atanması
- E) Arap olmayan Müslümanlardan haraç ve cizye vergilerinin alınması

polimdi

20. Dünya nüfusu, yaklaşık 10-13 bin yıl önce 80 milyon iken 1800'lü yıllarda 1 milyarı geçmiş, 2017 yılı itibarıyla yaklaşık 7,6 milyara ulaşmıştır.

Dünya nüfusunun bu şekilde hızla artmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Tarım alanlarının artması
- B) Doğum oranının fazla olması
- C) Turizm gelirlerinin artması
- D) Organik tarımsal üretimin artması
- E) Sanayi ve teknolojinin gelişmesi

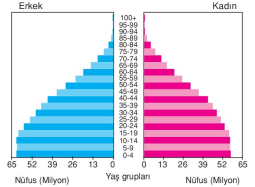

21. I. Gebeliğin sona erdirilmesinin serbest bırakılması
II. Çalışan annelerin doğum izin sürelerinin uzatılması
III. Yurt dışına yönelik işçi göçlerinin özendirilmesi
IV. Beş ve daha fazla çocuğu olan ailelerin yol vergisinden muaf tutulması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye’de 1965 ile 1980 dönemleri arasında uygulanan nüfus politikaları arasında yer alır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

23. Aşağıda bir ülkenin 2016 yılında nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı piramidi verilmiştir.

Bu ülke ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstihdam sorunları yaşamaktadır.
B) Konut ihtiyacı artmaktadır.
C) Temel ihtiyaçların karşılanması zordur.
D) İşçi ücretleri düşüktür.
E) Devlet hizmetlerinin kalitesi yüksektir.

22. Geçmiş yıllardaki nüfus verilerinden yararlanıp gelecek yıllardaki nüfusun miktarı ve nitelikleriyle ilgili yapılan tahminlere nüfus projeksiyonu denir.

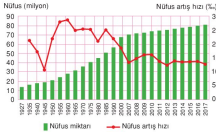
Japonya’nın 2100 yılı ile ilgili nüfus projeksiyonunda aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

- A) Ortanca yaş artacaktır.
B) Doğum ve ölüm oranları azalacaktır.
C) Genç bağımlı nüfus oranı artacaktır.
D) Nüfus miktarı azalacaktır.
E) Çalışan nüfusun yaş ortalaması artacaktır.

polimdi

24. Aşağıdaki grafikte, Türkiye'nin 1927 ile 2017 yılları arasındaki nüfus miktarı ve nüfus artış hızı gösterilmiştir.

Grafikteki bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) 1927-2017 yılları arasında nüfus miktarı beş kattan fazla artmıştır.
- B) 1985 ile 2000 yılları arasında nüfus artış hızı azalmıştır.
- C) 1940-45 döneminde nüfus miktarı azalmıştır.
- D) Nüfus artışının en fazla olduğu dönem 1955-1960'tır.
- E) Nüfus miktarı sürekli olarak artmıştır.

25. Sahip olduğu kaynaklara oranla nüfusun az olduğu ya da ekonomik büyümeye oranla nüfus artış hızının düşük olduğu ülkeler nüfus artış hızını yükseltmeyi amaçlayan politakalar izlemektedir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinin sözü edilen duruma örnek olduğu söylenemez?

- A) Rusya
- B) Güney Kore
- C) Bangladeş
- D) Almanya
- E) Çin

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

4. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Tanzimat Edebiyatında Şiir / Servetifinun ve Fecriati Edebiyatlarında Şiir
Tarih	14-19	Türk-İslam Tarihindeki Başlıca Siyasi Gelişmeler / Türklerin İslamiyet'i Kabulü / İlk Müslüman Türk Devletleri / Türk ve İslam Tarihinde Oğuz Türkleri / Büyük Selçuklu Devleti'nde Yönetim ve Toplum Yapısı / Büyük Selçuklu Kültür ve Medeniyeti
Coğrafya	20-25	Şehrin Gelişimi ve Özellikleri / Türkiye'de Kır Yerleşmeleri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Servetifünun şiiri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Divan edebiyatı geleneğini kesin şekilde sona erdirmişler, divan edebiyatı nazım şekillerini terk etmişlerdir.
- B) "Göz için kafiye" anlayışı yerine "kulak için kafiye" anlayışını benimsemişlerdir.
- C) Beyit nazım şeklini kullanmış, cümlelerin dize veya beyitte tamamlanmasına özen göstermişlerdir.
- D) Nazmı nesre yaklaştırmaya çalışmış, ayrıca mensur şiir alanında örnekler vermişlerdir.
- E) Hayal ve gerçek çatışmasını yansıtmaya çalışmış, hayali gerçeğe tercih etmiş, ünlemler kullanmışlardır.

2. Doğu kültürüyle yetişen sanatçı, sonradan Batı edebiyatına yönelmiştir. Fikir olarak yenilikçi olmasına rağmen yapıtlarında eski şiiri, divan şiiri geleneğini devam ettirmiştir. Eski edebiyat-yeni edebiyat arasında gelgitler yaşamıştır. Gazel, kaside, terkibibent, terciibent gibi klasik edebiyata ait nazım biçimleriyle "insan, hayat, evren" gibi metafizik temaları ele almıştır. "Yolsuzluk, adaletsizlik, rüşvet" gibi sosyal sorunları işlemiştir. Özlü bir söyleyişi yakalayan şiirin birçok dizesi veya beyti özdeyiş olarak halk arasında yaygınlaşmıştır. *Şiir ve İnşa* adlı makalesinde halk söyleyişini ve halk şiirini savunan sanatçı, *Harabat* adlı divan şiiri antolojisinin ön sözünde divan edebiyatına övgüler yapmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Paşa
- B) İbrahim Şinasi
- C) Namık Kemal
- D) Muallim Naci
- E) Recaizade Mahmut Ekrem

3. I. "Sanat şahsi ve muhteremdir." ilkesinden hareket etmişlerdir.
II. Gerçeğe uygun tabiat tasvirleri oluşturmuşlardır.
III. Duygusal ve romantik aşkları dile getirmişlerdir.
IV. Süslü, sanatlı, ağır bir dil kullanmışlardır.
V. Batı'yı, özellikle de Fransız edebiyatını örnek almışlardır.
VI. Serbest müstezat nazım şeklini kullanmışlardır.

Fecriati şiirinin özellikleriyle ilgili olarak numralanmış yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) III ve IV
- D) IV ve V
- E) V ve VI

4. Tanzimat Dönemi edebiyatı şiiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. dönem şairleri toplumsal konularda II. dönem şairleri bireysel konularda şiirler yazmışlardır.
- B) Divan edebiyatından farklı olarak şiirlere başlık konmuştur.
- C) Bütün güzelliği gözetilmiş, şiirde konu birliği sağlanmıştır.
- D) Hak, adalet, eşitlik, özgürlük, kanun, zulüm, hürriyet, esaret gibi kavramlar I. dönem şairleri tarafından ele alınmıştır.
- E) Tanzimat'ın her iki döneminde de oldukça yalın bir dil kullanılmıştır.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde özellikle Tanzimat Dönemi'ne ait bir kavram yoktur?

- A) Hakir olduysa millet şanına noksan gelir sanma
Yere düşmekle cevher sâkit olmaz kadr ü kıymetten
- B) Ne gam pür-âteş-i hevî olsa da gavga-yı hürriyet
Kaçar mı merd olan bir can için meydan-ı gayretten
- C) Vatan bir bi-vefâ nâzende-i tannâza dönmüş kim
Ayırmaz Sâdikan-ı aşkını âlâm-ı gurbetten
- D) Pek rengine aldanma felek eski felektir
Zira feleğin meşreb-i nâsâzı dönektir
- E) Ki ettiler ana hükümünce adl ü hak ta'bir
Bu adl ü hakka diyanet demiş kimi âkil

6. Ziya Paşa'ya ait aşağıdaki beyitlerden hangisi araç içinde verilen ifadeyi örneklemez?

- A) Asude olam dersin eğer gelme cihana
Meydana düşen kurtulamaz seng-i kazadan
(Dünyaya gelenin sıkıntından kurtulamayacağı)
- B) Erbab-ı kemâli çekemez nâkis olanlar
Rencide olur dide-i huffaş ziyadan
(Olgun olmayanların olgunları çekemeyeceği)
- C) Her âkile bir derd bu âlemde mukarrer
Rahat yaşamış var mı gürûh-ı ukalâdan
(Akıllı kişilerin rahat yaşayamayacağı)
- D) Seyretti hevâ üze denir taht-ı Süleyman
Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde
(Dünyadaki nimetlerin geçici olduğu)
- E) Hür olmak ister isen olma cihanın
Zevkinde safasında gamında kederinde
(Hür olmanın imkânsız olduğu)

7. Eyvahl!.. Ne yer ne yâr kaldı,
Gönüm dolu âh u zâr kaldı.
Şimdi buradaydı gitti elden,
Gitti ebeye gelip ezelden.
Ben gittim, o hâksâr kaldı,
Bir güşede târmâr kaldı;
Bâki o enis-i dilden, eyvahl!..
Beyrut'ta bir mezar kaldı

Abdülhak Hamit Tarhan'ın Makber adlı şiirinden alınan bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireysel duygular dile getirilmiştir.
- B) Ünlemlere yer verilmiştir.
- C) Çoşkulu bir söyleyiş hâkimdir.
- D) Kafiye ve rediften yararlanılmıştır.
- E) Gazel tarzında kafiyeleşmiştir.

8. "Ne gam pür âteş-i hevî olsa da gavga-yı hürriyet,
Kaçar mı merd olan, bir can için meydan-ı gayretten?"
veya

"İşte can verdi vatan, dinine, hürriyetine;
Buyurun kanlı musallâya Huda hürmetine."

dizelerinde olduğu gibi "vatan" ve "hürriyet" kavramlarını şiirinde aşk derecesinde ele almış, şiirlerine coşkulu bir söyleyiş hâkimdir. "Hürriyet Kasidesi" şiiri çok ünlü olan sanatçı, divan edebiyatı nazım şekilleriyle "hak, hukuk, kanun" gibi kavramları ele alarak şiire yenilik getirmiştir. Sanatçı; edebiyatı, düşüncelerini halka yaymak, bu yolla toplumu geliştirmek için bir araç olarak kullanmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şinasi
- B) Ziya Paşa
- C) Namık Kemal
- D) Abdülhak Hamit Tarhan
- E) Recaizade Mahmut Ekrem

9. Servetifünun Dönemi sanatçılarının ortak özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanatçılar Tanzimat Dönemi'nde açılan yabancı okullarda öğrenim görmüş, Batı kültürüyle yetişmişlerdir.
- B) Birden çok dil bilen sanatçılar, özellikle Fransız edebiyatını yakından takip etmişlerdir.
- C) Sanatçılar, edebî anlamda Doğu kültürüne ve divan edebiyatına karşıdır.
- D) Sanatçılar, karamsar ve bezgin bir ruh hâline sahiptir.
- E) Nazım şekilleri, içerik ve ölçü başta olmak üzere divan edebiyatına ait ne varsa tamamen reddetmişlerdir.

10. Servetifünun edebiyatı şiirinde

parnasizm ve sembolizm akımlarının etkileri görülür.

Bu şekilde şiirde yeni bir duygu, hayal, imge dünyası ve sanat anlayışı meydana getirilir. Bu dönem şairleri dili sadeleştirmişlerdir. Şiirde, aruz ölçüsünü başarılı

II III
bir şekilde uygulamışlardır. Batı edebiyatından alınan sone, terzarima, triyole gibi nazım şekillerini

IV
kullanmışlar, bunun yanında divan şiirinin nazım

V
şekillerinden biri olan müstezadı farklılaştırarak "serbest müstezat" adını verdikleri yeni bir nazım şekli oluşturmuşlardır.

Bu parçadaki bilgi yanlış aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) I.nin yerine "klasizm ve romantizm akımlarının" ifadesi getirilerek
- B) II.nin yerine "dili sadelikten uzaklaştırmışlardır" ifadesi getirilerek
- C) III.nün yerine "serbest ölçüyü" ifadesi getirilerek
- D) IV.nün yerine "rubai, murabba" ifadesi getirilerek
- E) V.nin yerine "Tanzimat şiirinin" ifadesi getirilerek

11. (I) Ahmet Haşim, şiirde musikiyi ön plana almış, anlam açıklığını ikinci plana atmıştır. (II) Şiirlerinde çoğunlukla aruz ölçüsünü kullanan sanatçı, kimi şiirlerinde hece ölçüsünü tercih etmiştir. (III) Şiiri "musiki ile söz arasında bir yerde ve sözden çok musikiye yakın görmüş", şiirlerinde konuyu sadece bir araç olarak değerlendirmiştir. (IV) Bazı şiirlerini serbest müstezat tarzında kaleme almıştır. (V) Sanatçı, dış dünyaya ait gözlemlerini kendi iç dünyasında oluşturduğu izlenimlerle yansıtmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Tanzimat edebiyatının kurucularından olan İbrahim Şinasi pek çok alanda ilklere imza atmış; Batı edebiyatından yaptığı şiir çevirilerini *Tercüme-i Manzume*, kendi şiirlerini de *Müntehabat-ı Eş'ar* adlı kitapta toplamıştır.
- B) Şiirlerinde yabancı sözcük ve tamlamalarla dolu, ağır, süslü bir dil kullanan Recaizade Mahmut Ekrem, güzel olan her şeyin şiirin konusu olabileceğini söylemiş, şiirlerinde aşk ve taibat konularını ele almış, şiirlerini *Sümbüle*, *Şerare* adlı kitaplarda toplamıştır.
- C) Muallım Naci, divan şiirine uygun olarak "göz için kafiye" anlayışını savunmuş, edebî zevk ve şiir anlayışı bakımından eskinin savunucusu olarak görülmüş, kimi şiirlerini *Ateşpare*, *Füruzan*, *Yadigar-ı Naci* adlı eserlerinde bir araya getirmiştir.
- D) Aruz, Türkçenin söyleniş ahengini bozmadan başlarıyla kullanmış, anlamı birden çok dizede tamamlayarak şiire konuşma dilini getirmiş olan Tevfik Fikret, şiirin konu alanını tamamen genişletmiş, şiirlerini *Rubab-ı Şikeste*, *Halukun Defteri*, *Rûbabin Cevabı*, *Şermin*, *Tarih-i Kadim* adlı eserlerde bir araya getirmiştir.
- E) Şiirlerini, "Sanat için sanat" anlayışıyla kaleme alan, sanatta güzel olanı yakalamaya çalışan Cenap Şahabettin, "sâât-i semen-fâm", "çeng-i müzehhep", "nay-i zümürüt", "ber-i zerrin" gibi o güne değin duyulmamış ifadeler kullanmış, şiirlerini *Tamat* adlı kitapta toplamıştır.

polind

13. Sanatçı, Namık Kemal ve Recaizade Mahmut Ekrem'le tanıştıktan sonra edebî alana yönelmiştir. Tanzimat Dönemi'nde başlayan edebiyatımızdaki yenilik hareketi, onunla ciddi bir başarı kazanmıştır. O zamana kadar fazla bir farklılığa uğramayan şiirimiz, Batılı anlayışa onun sayesinde kavuşmuştur. Şair, divan şiirinin nazım şekillerini kullanmamış, şiirdeki değişikliğe nazım şekli ile başlamıştır. Şiirde şekil ve içerik açısından pek çok değişiklik yapan sanatçı, bu yönüyle modern edebiyatın kurucusu sayılmıştır. Sanatçının *Sahra* adlı şiiri edebiyatımızın ilk pastoral şiiri kabul edilmiştir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Şinasi
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Muallim Naci

14. 1250'de Mısır'da devlet kuran Memlûkler, kendilerinden önce Mısır'da hüküm süren Eyyûbilerin hassa ordusunda görev alan askerlerdi. Büyük bölümü Türklerden oluşmaktaydı. Eyyûbi Ordusu'nun en seçkin askeri birliklerinden olan Memlûkler, Nil Nehri üzerinde bulunan Ravza adasında kendileri için yapmış özel kıslalarda eğitim alırlardı. Memlûklerin ilk on yılı kendi aralarında iktidar mücadelesi şeklinde geçmiştir. Seyfettin Kutuz'un Moğollarla mücadele etmesi için Anadolu'ya gönderdiği ordunun komutanı Baybars başarı kazandıktan sonra Kutuz'dan Halep naipliğini istemiştir. İsteği gerçekleşmeyince kendisini destekleyen ordu ile Kutuz'un sarayını ele geçirip kendini Memlûk Sultanı ilan etmiştir.

Mısır'da hüküm süren Memlûkler hakkında yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Memlûklerde başarılı komutan sultan olabilmıştır.
B) Orta Asya Türk veraset sistemi Memlûklerde geçerli değildir.
C) Kuzey Afrika'da kurulan Türk Devletleri arasında Eyyubiler ve Memlûkler bulunmaktadır.
D) Memlûkler Moğollara karşı başarı kazanmıştır.
E) Memlûkler, Sultan Baybars'tan hemen sonra Osmanlı hakimiyeti altına girmişlerdir.

15. Asya Hun Devleti, Göktürkler, Moğollar ve Uygurlar zamanında sosyal yaşantıyı da yansıtan 12 Hayvanlı Türk takvimi kullanılmıştır. Bu takvimi Uzakdoğu'da Japonlar ve Çinliler de kullanmaktaydı. İslamiyet'in kabulüyle birlikte Türklerde Hicri takvim kullanılmaya başlanmıştır. Daha sonra Selçuklular ve Babürölür Celali, Osmanlı Devleti Rumi takvimi Hicri takvim ile birlikte kullanmışlardır.

Bu bilgiler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türklerin her zaman kendi imkânlarıyla oluşturdukları takvimleri kullandıklarına
B) Din değiştirmenin sosyal hayatta takvim kullanımını etkilediğine
C) Türklerin astronomi bilimi ile ilgilendiklerine
D) Türklerin farklı dönemlerde farklı takvimler kullandıklarına
E) İslam öncesindeki sosyoekonomik yaşantının takvim türünde etkili olduğuna

16. • Ordunun yiyecek, giyecek tehzizatı vs tüm ihtiyaçlarıyla ilgilenen divandır. İktâ arazilerin dağıtımı, asker maaşlarının düzenlenmesi bu divânın sorumluluğundadır.
- Bir nevi teftiş kuruludur. Askeri harîc idari, yönetim, mali alanlarda yaşanan sorunlara çözüm bulmayı amaçlar. Başkanı müşîrifdir.
- Devletin iç ve dış yazışmalarını kontrol eden bürokrasiyi yöneten divandır. Başkanı müşîrifdir.
- Hükûmdarın başkanlık ettiği, büyük davaların görüldüğü yüksek mahkemedir. Devlet görevlileri hakkındaki şikâyetler ve suistimaller bu divânda çözüme kavuşturulmuştur.

Büyük Selçuklu Devleti'nde ülke yönetiminde söz sahibi divânlerden hangisine ait açıklamaya yukarıda yer verilmemiştir?

- A) Divân-ı Mezalim
B) Divân-ı Berid
C) Divân-ı Arz
D) Divân-ı İnşa
E) Divân-ı İğraf

17. Büyük Selçuklu Devleti'ni kuran ve bir imparatorluk hâline getiren Tuğrul Bey, İslam dünyasında huzur ve güven ortamı sağlamıştır.

Tuğrul Bey'in aşağıdaki faaliyetlerinden hangisi yukarıdaki yargıyı destekler niteliktedir?

- A) Anadolu'ya keşif amaçlı akınlar düzenlemesi
B) Abbasi halifesini Şii Büveyhoğullarına karşı koruması
C) Abbasi halifesinin kızı ile evlenmesi
D) Gazneliler ile Dandanakan Savaşı'nı yapması
E) Ermeni ve Gürcülerle Pasinler Savaşı'nı yapması

18. Karahanlılar, vakıf esasıyla işleyen burslu öğrencilerin eğitim aldığı ilk medreseyi Semerkant'ta açmıştır. Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey Nişabur'dan kendi adına medrese yaptırmıştır. Türk-İslam dünyasında medreselerin en etkili olanı ise Nizamü'l-ün tavsiyesiyle Alparslan Dönemi'nde Bağdat'ta açılan Nizamiye Medresesi'dir. Bu medrese model alınarak Selçuklu ülkesinin birçok yerinde Nizamiye Medreseleri açılmıştır.

Nizamiye Medreselerinin;

- I. yetenekli gençleri topluma kazandırmak,
II. Batınlık akımı ile mücadele etmek,
III. nitelikli ve yetmiş yönetici sayısını artırmak,
IV. kut anlayışını yaygınlaştırmak

amaçlarının hangilerine hizmet etmek için açıldığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

19. Gaznelilerde bilim dili olarak Arapça, edebiyat dili olarak Farsça kullanılmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Kültür birliğinin sağlanmasına
B) Merkezi otoritenin güçlenmesine
C) Askeri masrafların azalmasına
D) Türkçenin bir bilim ve kültür dili olarak gelişiminin yavaşlamasına
E) Arapça ve Farsçanın Türkçeden etkilenmesine

20. Aşağıdaki Türkiye haritasında üç yöre gösterilmiştir.

X: Arazi engebeli, su kaynakları fazla ve tarım alanları parçalı olduğundan evlerin konum olarak birbirinden uzak olduğu dağınık kır yerleşmeleri yaygındır.

Y: Evlerin birbirine yakın olduğu, engebelerin az ve su kaynaklarının yetersiz olduğu toplu kır yerleşmeleri yaygındır.

Z: Arazinin yüksek ve engebeli, su kaynaklarının fazla, ilkbahar ve yaz mevsimlerinde gür ot toplulukları olduğundan hayvancılık faaliyetlerinden yararlanarak yaylacılık faaliyetleri yaygındır.

Haritada gösterilen yöreler ve bu yörelerdeki kırsal yerleşmeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	X	Y	Z
A)	I	II	III
B)	II	I	III
C)	II	III	I
D)	III	I	II
E)	III	II	I

21. Askerî şehirler, gelişmesinde stratejik öneme sahip bölgelerin veya askerî eğitim birliklerinin etkili olduğu şehirlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin gelişimi bu tanıma uygundur?

- A) Brüksel (Belçika)
B) Essen (Almanya)
C) Venedik (İtalya)
D) Marsilya (Fransa)
E) Moskova (Rusya)

23. Köyden küçük olan köy altı yerleşmeleri, köyün idari sınırları içerisinde yer alan ve köye bağlı bulunan kırsal yerleşme türüdür.

Bu yerleşmelerin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Hayvan otlatma alanlarının sınırlı olması
B) Kış mevsiminin ılık ve yağışlı geçmesi
C) Tarım arazilerinin yaşam alanlarına uzak olması
D) Devlet arazilerinin toprağı olmayan ailelere verilmesi
E) Arazinin engebeli ve dağlık olması

22. Ulaşımın geliştiği şehirlerde sanayi, ticaret gibi ekonomik faaliyetlere bağlı olarak nüfus miktarı artmaktadır.

Haritadaki şehirlerden hangisinin gelişmesi bu duruma örnek değildir?

- A) Afyon
B) Muğla
C) Bolu
D) Samsun
E) Gaziantep

24. Şehirlerin etki alanlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylendiğinde yanlış olur?

- A) Şehirlerin etki alanları, bulunduğu yerin dışındaki şehirleri ve bölgeleri etkileyebilir, şehirden uzaklaştıkça etki alanı azalır.
- B) Küreselleşme ile ülke sınırlarını aşan ilişkiler ağının ortaya çıkması, şehirlerin etki alanlarını artırmıştır.
- C) Günümüz dünyasında sermaye, mal ve bilgi akışına yön veren şehirler küresel etkiye sahiptir.
- D) Birden fazla fonksiyonel özelliğe sahip olan şehirler, bankacılık hizmetleri, eğitim ve sağlık hizmetleri, istihdam yapısı ve büyük alışveriş merkezleriyle çevresindeki küçük şehirleri etkilemektedir.
- E) Hinterlandı oldukça dar olan liman bölgelerinde yer alan şehirlerde sanayi ve ticari faaliyetleri gelişmiş olduğu için bu şehirlerin bölgesel ya da küresel etki alanı geniştir.

25. Sakin şehir, bir şehirdeki yaşam kalitesinin iyileştirilerek kalkınmanın, şehrin kendi özgün yapısının, mimarisinin, gelenek ve göreneklerinin, yerel yemeklerinin ve tarihsel kimliğinin korunmasıyla mümkün olacağını öngörmektedir.

Buna göre, ülkemizde aşağıdaki şehirlerden hangisinin sakin şehirler arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Tarsus (Adana)
- B) Gökçeada (Çanakkale)
- C) Yalvaç (Isparta)
- D) Taraklı (Sakarya)
- E) Göynük (Bolu)

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

5. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Millî Edebiyat Dönemi'nde Şiir / Cumhuriyet Dönemi'nde Şiir - Saf Şiir Anlayışını Sürdürenler / Yedi Meşaleciler
Tarih	14-19	XI-XIV. Yüzyıllar Arası Anadolu'daki Siyasi Gelişmeler / Anadolu'ya Türk Göçleri / Anadolu'nun Türkleşme Süreci / Anadolu'da Devletleşme Süreci / Haçlı Seferleri ve Sonuçları / Anadolu'da Moğol Tehlikesi / Aşiretten Beyliğe / Beylikten Devlete / Rumeli'de Genişleme
Coğrafya	20-25	Ekonomik Faaliyetler / Ekonomik Faaliyetlerin Sosyal ve Kültürel Etkileri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *Ömrümde Sükut* – Cahit Sıtkı Tarhan
- B) *Örümcek Ağrı* – Necip Fazıl Kısakürek
- C) *Altın Işık* – Mehmet Emin Yurdakul
- D) *Göl Saatleri* – Ahmet Haşım
- E) *Kızıl Elma* – Ziya Gökalp

- I. *Eski Şiirin Rüzgarıyla*
- II. *Aziz İstanbul*
- III. *Kendi Gök Kubbemiz*
- IV. *Rubailer ve Hayyam Rubailerini Türkçe Söyleyiş*
- V. *Eğil Dağlar*

Yahya Kemal'e ait numaralanmış eserlerden hangileri şiir türünde değildir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

2. Aşağıda yer alan eser gruplarından hangisinin sanatçısı yanlış verilmiştir?

- A) • *Sebil ve Güvercinler*
• *Nefes Almak*
• *Geçen Zaman*
(Ziya Osman Saba)
- B) • *Han Duvarları*
• *Dinle Neyden*
• *Çoban Çeşmesi*
(Faruk Nafiz Çamlıbel)
- C) • *Akından Akına*
• *Bir Rüzgar Esti*
• *Cenk Ufukları*
(Yahya Kemal Beyatlı)
- D) • *Fırtına ve Kar*
• *Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi*
• *Gönülden Sesler*
(Orhan Seyfi Orhan)
- E) • *Türk Sazı*
• *Ey Türk Uyan*
• *Zafer Yolunda*
(Mehmet Emin Yurdakul)

4.

Beş Heceçiler		Yedi Meşaleçiler	
1	Faruk Nafiz Çamlıbel	A	Sabri Esat Siyavuşgil
2	Orhan Seyfi Orhon	B	Ziya Osman Saba
3	Halit Fahri Ozansoy	C	Muammer Lütfi Bahşi
4	Yusuf Ziya Ortaç	D	Kenan Hulusi Koray
5	Cevdet Kudret Solok	E	Enis Behiç Koryürek
		F	Yaşar Nabi Nayır
		G	Vasfi Mahir Kocatürk

Bu listelerdeki yanlışlıkların giderilebilmesi için aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin yer değiştirmesi gerekir?

- A) 1 ile A
- B) 2 ile B
- C) 3 ile C
- D) 4 ile D
- E) 5 ile E

polind

5. I. Geçmiş değerlere bağlı, kendine özgü bir şiir oluşturmuştur.
II. Çağdaş Batı şiiriyle eski Türk şiirinin birleşmesini sağlamış, divan şiirine Çağdaş bir yorum getirmiştir.
III. Şarkı, rubai, murabba, gazel gibi nazım biçimlerinin yanında Batılı nazım biçimlerini de kullanmıştır.
IV. Şiirlerini ağır bir dille ve yoruma açık bir tarzda oluşturmuştur.
V. Didaktik ve satirik şiir türlerinde eserler vermiştir.

Yahya Kemal Beyatlı ile ilgili olarak numaralanmış yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. I. "Canlılık, içtenlik ve sürekli yenilik" sloganıyla ortaya çıkmışlardır.
II. "Sanat toplım için" anlayışından hareket ederek toplumsal sorunları yansıtmayı amaçladılar.
III. Ortak bir kitap yayımlayarak ülkemizdeki son edebî akımları göstermeyi amaçlamışlardır.
IV. Beş Hececiler'in; yalın, kolay anlaşılır, düz anlatımlı ve ulusal temalarla dolu şiir anlayışına karşı çıkmışlardır.
V. Şiirde imge ve betimlemelerden yararlanmışlardır.
VI. Fransız sembolistlerinin etkisinde kalmışlardır.

Yukarıda numaralanmış özelliklerden hangileri Yedi Meşaleciler'e ait değildir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve V
D) III ve VI E) IV ve V

7. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde saf şiir anlayışıyla eser verenlerden biri değildir?**

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Mehmet Akif Ersoy
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Necip Fazıl Kısakürek

8. (I) Beş Hececiler, Cumhuriyet Dönemi'nin ilk senelerinde Millî Edebiyat anlayışını yansıtan şiirler yazdılar. (II) Sade bir Türkçe ve hece ölçüsüyle etkileyici şiirler kaleme aldılar. (III) Cumhuriyet Dönemi'nde kahramanlık duygularını kamçılayan temaları, lirizmin hâkim olduğu bir söyleyişle okuyuculara aktardılar. (IV) Anadolu'yu, Anadolu insanını ve millet sevgisini yücelten eserler veren sanatçılar, biçim ve içerik açısından şiirde önemli değişiklikler yaptılar. (V) Şiirde imgeye ağırlık veren bu sanatçılar, Fransız sembolistlerinin izinden gittiler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Millî Edebiyat Dönemi'nde sade dil ve hece ölçüsüyle şiirler yazan şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Toplum için sanat anlayışını savunmuşlardır.
B) İstanbul Türkçesini esas alarak sade bir Türkçeyle yazmışlardır.
C) Şiirlerinde sanatlı ve imgeli söyleyişi yoğun şekilde kullanmışlardır.
D) Halk şiirini kaynak olarak benimsemişlerdir.
E) Millî kültür ve millî tarihle ilgili konuları ele almışlardır.

10. Geçende, yayla civarında bir ufak cevalân
Bahanesiyle, bizim eski âşinâlardan
Bir aktarın azıcık gitmek istedim yanına
Ki her zaman beni dâvet ederdi dükkânına
Biraz mûsâhabeden sonra söktü müşteriler:
– Ver ordan on paralık zencefil, çöroğtu, biber.
Geçenki beş para borcumla on beş etmedi mi?
– Silik bu yirmilik alмам...
– Uzatma gör işimil
– Oğul, Çabuk... Bana tirak... Okunmuş olmalı ha
– Bizim çocuk, adı batsın, yılanlık olmuş...
– Ya?

Mehmet Akif Ersoy'a ait *Hasır* adlı şiirden alınan bu dizelele ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiir şeklinde yazılmış bir hikâyedir.
B) İmgeye dayalı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Uyakla ahenk sağlanmıştır.
D) Nazım nesre yaklaşırlarak oluşturulmuştur.
E) Halkın yaşayış tarzı yansıtılmıştır.

11. (I) Saf şiir anlayışı, şiirde dili her şeyin üstünde tutan sembolist estetik anlayıştan hareketle ortaya çıkmış bir anlayıştır. (II) Bu anlayışla şiir yazarlar, ideolojilerin çok etkili olduğu bir devirde şiiri düşünceden kurtarıp gerçek ve saf hâline ulaştırmayı amaçlamışlardır. (III) Şiirde didaktizm önem vermiş, dünyaya özgü öğeleri şiire taşımışlardır. (IV) Ölü, aşk, yalnızlık, metafizik, doğa sevgisi, yaşama isteği gibi tüm insanlığı ilgilendiren temaları ele almışlardır. (V) İmge ve çağırışa dayalı bir üslup kullanmış, şiire ait düşsel bir evren oluşturmuşlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

polind

12. Aşağıdakilerden hangisi saf şiir anlayışının özelliklerini yansıtmamaktadır?

- A) Titrek mumlar yanınca, bu bir asırlık ağaç
Mehtapla orman gibi gizli yollarla doldu.
Dedi: Yastığa dayan o cam gözlerini aç.
Seyret çizgilerimde neler geçti, ne oldu!
- B) Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerin biri durmakta derinde,
Mehtâb: ... iri güler ... ve senin en güzel aksin ...
Velhâsıl o rüya duyuruy yerli yerinde
- C) Gözlerinde aksi bir derin hiçbir;
Kanaadin yayılmış çırpınmak için;
"Bu kış yolculuk var." diyorsa için.
Beni de beraber al anıncığım.
- D) Rüya gibi bir akşamı seyr etmeğe geldin
Çok benzediğin memleketin her tepesinde
Baktım: Konuşurken daha bir kerre güzeldin
İstanbul'u duydum daha bir kerre sesinde
- E) Ezgi koydum, âhlarla, figanlarla Türk şiirine
Öz dilimle haykırdım, "Ey milletim, uyan!" diye
Vıran yurdum dolaştım, bir şehirden bir şehrine
Saç ve sakal ağarttım ben de, "Vatan, vatan!" diye.

13. Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümâyan,
Güller gibi... sonsuz iri güller
Güller ki kâmiştân daha nâlân.
Gün doğdu yazık arkalarında!

(fecd: aydınlık, nümâyan: parlayan, nâlân: inleyen)

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireysel duygular dile getirilmiştir.
B) Teşbih sanatına yer verilmiştir.
C) Yabancı dillerden alınan kelimeler kullanılmıştır.
D) Ölçüsüz ve uyaksız oluşturulmuştur.
E) Saf şiir anlayışına uygun yazılmıştır.

14. I. Alaeddin Keykubad Dönemi'nde Anadolu Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında tampon devlet olan Harzemşahlrın Yassıçemen Savaşı'ndan (1230) sonra yıkılması üzerine Moğollar bir süre Anadolu'ya girmemiştir. Ancak II. Gıyasettin Keyhüsrev zamanında çıkan 1239 Baba İshak (Babailer) ayaklanmasını devletin bastırmakta zorlanması Moğolların dikkatinden kaçmamıştır. 1243 Köseadağ Savaşı bir anlamda Anadolu'daki siyasi otoritenin Moğolların kontrolüne geçmesine neden olmuştur.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Büyük Selçuklu Devleti'nin parçalanmasına
B) Bizans'ın isteğiyle Haçlı Seferleri'nin başlamasına
C) Miryakefalon Savaşı'nın yapılmasına
D) Saltuklu, Artuklu gibi beyliklerin kurulmasına
E) Anadolu coğrafyasının Moğollara bağlı valilerle yönetilmeye başlanmasına

15. Anadolu Selçuklu Sultanları kendilerinden yurt isteyen göçebe Türkmen boylarını bir süre doğudaki sınır bölgelerinde bekletir, daha sonra batı sınırlarına yavaş yavaş dağıtarak yerleşmelerine izin verirdi.

Selçuklu sultanlarının Anadolu'ya gelen Türk boylarını küçük parçalara ayırarak farklı bölgelere yerleştirmelerinde;

- I. merkezi otoriteyi korumak,
II. boyların birlikte hareket ederek siyasi güç hâline gelmelerini engellemek,
III. yeni gelebilecek göç hareketlerini önlemek

düşüncelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

polind

16. Anadolu'nun Türkleşmesi sürecinde aşağıda verilen gelişmelerden hangisinde I. de verilen II. ye neden olduğu söylenemez?

I	II
A) 1176 Miryokefalon Savaşı'nın yapılması	Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan uzaklaştırma düşüncesini terketmesi
B) Moğollarla (İlhanlı) yapılan 1243 Köseadağ Savaşı'nın kaybedilmesi	İkinci Beylikler Dönemi'nin başlaması
C) Kervansaraylar, derbentler, düzenli yollar yapılması, devlet sigortacılığının başlatılması	Anadolu'ya yönelik yabancı tüccarların ilgisinin artması
D) 1230 Yassıçemen Savaşı'yla Harzemşahlr Devleti'nin yıkılışı sürecine girmesi	Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğollarla komşu olması ve sınır çatışmalarının yaşanmaya başlaması
E) 1239 Baba İshak (Babailer) Ayaklanması'nın ortaya çıkması	Devletin merkezi otoritesinin güçlenmesi

17. Bizans'a karşı fetih faaliyetleri başlatan Ertuğrul Gazi bir süre sonra Domanıç'ı ele geçirdi. Türkiye Selçuklu Devleti, Türk devlet geleneğine göre Domanıç'ı Kayılara verdi. Kayılar Söğüt'ü kişlak; Domanıç'ı yaylak olarak kullanmaya başladılar.

Bu bilgilerden hareketle Türkiye Selçuklularının Türk devlet geleneğinde yer alan aşağıdaki uygulamalardan hangisini sürdürdüğü söylenebilir?

- A) Veraset anlayışı
- B) İkili teşkilat
- C) Kılıç hakkı
- D) Boy teşkilatlanması
- E) Kut anlayışı

18. Anadolu'ya akın düzenleyen ilk Türk devletleri Avrupa Hunları ve Sibirler olmasına rağmen yerleşme amaçlı akın düzenleyen ilk boy Oğuzlardır. 1048 Pasinler Savaşı; Tuğrul ve Çağrı Bey'in göçebe Türkmenlere yurt bulmak amacıyla çıkılan keşif seferi sırasında Bizansla yapılan ilk büyük muhabere idi. Ancak Anadolu'da kalıcı Türk yerleşmeleri Malazgirt Savaşı'ndan sonra başladı. Bu dönemde kurulan beylikler Birinci Dönem Beylikler olarak adlandırılmaktadır. Anadolu Selçuklu Devleti Birinci Dönem Beylikleri hâkimiyet altına almayı başarmıştır. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan beylikler İkinci Grup Beyliklerdir. Bu beylikler de Osmanlı Devleti hâkimiyet altına almıştır.

Aşağıda verilen I. ve II. dönem beylikler sıralamasından hangisi yanlıştır?

I. grup	II. grup
A) Artukoğulları	Karesioğulları
B) Saltukoğulları	Germiyanoğulları
C) Karamanoğulları	Danışmentoğulları
D) Danışmentoğulları	Menteşeoğulları
E) Çaka Beyliği	Aydinoğulları

19. Osmanlı Devleti, Rumeli'de fethettiği topraklarda sadece askeri önlemlerle tutunamayacağını bildiği için köklü tedbirler almıştır. Bu tedbirlerden birisi fethedilen bölgelere Türkmenlerin yerleştirilmesine dayanan iskân politikasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi iskân politikasında dikkat edilen hususlardan biri değildir?

- A) Genellikle Rumeli'de yaşayanlar göç ettirilmiştir.
- B) Özellikle konar-göçerler tercih edilmiştir.
- C) Çok uzak bölgelerden göç yapılmamıştır.
- D) Bir bölgede mücadele hâlinde olan iki aileden biri tercih edilmiştir.
- E) Göç ettirilene toprak, tohum, hayvan verilmiş belli bir dönem vergi alınmamıştır.

polind

20. Yaşanan teknolojik gelişmeler doğa ve insan üzerinde olumsuz etkileri olduğu gibi, pek çok sorunun çözülmesi ve hayatın kolaylaşmasına katkı sağlamaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi teknolojinin doğa veya insan üzerindeki olumlu etkilerinden biridir?

- A) Doğal kaynaklarının hızlı tüketilmesi
- B) Fiziksel ve zihinsel sorunların artması
- C) Su, toprak, hava gibi kaynakların kirlenmesi
- D) Atıkların geri dönüşümünün sağlanması
- E) İşsizliğe yol açması

21. Ekonomik faaliyetler; toplumsal yapı, kültür ve gündelik yaşam üzerinde etkili olmaktadır. Örneğin ekonomik faaliyetlerin tarım ve hayvancılığa dayalı olduğu yerler ile sanayi ve hizmete dayalı olduğu yerler arasında beslenme alışkanlıkları farklılık göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde ekonomik faaliyetlerin beslenme alışkanlıkları üzerindeki etkisiyle ilgili değildir?

- A) Erzurum-Kars çevresinde et yemeklerinin fazla tüketilmesi
- B) Ordu'da yaşayan halkın çerez olarak genelde fındık tüketmesi
- C) Bursa ve Kocaeli gibi yerlerde restoran kültürünün yaygın olması
- D) Antalya'da yazın daha çok soğuk içecekler tüketilmesi
- E) İstanbul'da hazır yemek ve dondurulmuş gıdaların yaygın olması

22. Baskın ekonomik faaliyetlerin tarım ve hayvancılık sektörleri yerine sanayi ve hizmet sektörlerine dönüştüğü bir yerleşmenin sosyal ve kültürel yapısında değişiklik meydana gelmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bu değişikliklerden biri olduğu söylenemez?

- A) Sosyal dayanışma, komşuluk ve yardımlaşma gibi manevi değerler güçlenir.
- B) Günlük hayatın planlanmasında resmi tatiller, hafta sonları, mesai saatleri gibi kriterlerler ağırlık kazanır.
- C) Sanat, spor ve kültürel etkinlikler çeşitlenip gelişim gösterir.
- D) Ulaşım, iletişim ve altyapı hizmetleri gelişir.
- E) Eğitim ve sağlık hizmetlerinde alternatifler artar.

23. Nüfusun şehirlerde toplanması, sanayi tesislerinin şehir içinde kalması gibi sorunlara neden olmaktadır. Sanayi kuruluşlarının bacasından ve motorlu taşıtların egzozundan çıkan zehirli gazlar hava kirliliğine yol açtığı gibi bu esnada çıkan gürültü insanların sinir sistemini olumsuz yönde etkilemektedir.

Haritadaki şehirlerden hangisinin bu tanıma daha az uyduğu söylenebilir?

- A) San Francisco
- B) Sao Paulo
- C) Karaci
- D) Sidney
- E) Şangay

24. Aşağıdakilerden hangisi geleceğin dünyasında yaşanacak gelişmelerden biri değildir?

- A) Yapay zekânın kullanım alanının artması
- B) Artan nüfusa bağlı olarak şehir yerleşmelerinde farklı konut türlerinin ortaya çıkması
- C) Şehir yerleşmelerindeki yapılara tarımsal faaliyetlerin entegre edilmesi
- D) Uzun turizm ve uzay madenciliği gibi faaliyetlerin gelişmesi
- E) Üretim faaliyetlerinin yerel ölçekte planlanarak daha istikrarlı bir rekabet alanı oluşturulması

25. Aşırı göçün yaşandığı büyük şehirlerde dünyanın farklı yerlerinden insanlar bir arada yaşamaktadır. Farklı kültürlerle yetişmiş insanların aynı yaşam alanında uyum içinde yaşayabilmesi için belirli sorumlulukların yerine getirilmesi gerekmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorumluluklardan biridir?

- A) Farklı görüşe sahip insanlara saygı duymak
- B) İşsizlere iş alanı oluşturmak
- C) Altyapı hizmetlerini geliştirmek
- D) Okuryazar oranını artırmak
- E) Sağlık hizmetlerini geliştirmek

polind

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

6. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Cumhuriyet Dönemi'nde Şiir - Toplumcu Eğilimi Yanıstanlar / Mavi Hareketi / Millî Edebiyat Anlayışını Sürdürenler
Tarih	14-19	Anadolu'da Türk Siyasi Birliği Sağlanıyor / Ankara Savaşı ve Fetret Dönemi (1402-1413) / Osmanlı Askerî Teşkilatının Kurulma Süreci / Tımar Sistemi ve Tımarlı Sipahiler / Yeniçeri Ocağı'nın Kurulması
Coğrafya	20-25	Doğal Kaynaklar ve Ekonomi / Türkiye Ekonomisi ve Türkiye Ekonomisinin Sektörel dağılımı

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. İyimsen bir bakış açısıyla,
I
her tür dinsel ve töresel bağı reddederek,
II
hümanist bir düşünce anlayışıyla,
III
mecaz ve sembolle dayalı bir anlatımla,
IV
fütürizm (gelecekcilik) akımının etkisiyle şiirler
V
oluşturmuşlardır toplumcu eğilimi yansıtan şairler.
- Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisi bilgi yanlışına neden olmuştur?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Büyük insanlık gemide güverte yolcusu
trende üçüncü mevki
şosede yayan
büyük insanlık
- Büyük insanlık sekizinde işe gider
yirmisinde evlenir
kırkında ölür
büyük insanlık
- Ekmek büyük insanlıktan başka herkese yeter
pirinç de öyle
şeker de öyle
kumaş da öyle
kitap da öyle
büyük insanlıktan başka herkese yeter
- Büyük insanlığın toprağında gölge yok
sokağında fener
penceresinde cam
ama umudu var büyük insanlığın
umutsuz yaşanmıyor

Bu şiir ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest nazımla oluşturulmuştur.
B) "Toplum için sanat" anlayışıyla kaleme alınmıştır.
C) Adil olmayan gelir dağılımı eleştirilmiştir.
D) Kelime tekrarlarına yer verilmiştir.
E) İmgeye dayalı bir anlatımla oluşturulmuştur.

3. Cumhuriyet sonrası (1923-1960) toplumcu eğilimleri yansıtan şiirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Ağırlıklı olarak Marksist estetikten beslenmiştir.
B) Serbest nazımla yani ölçü ve kafiye kurallarını dikkate almadan oluşturulmuştur.
C) Yoksulluk, halkın sömürülüşü, emperyalizm karşıtlığı, özgürlük isteği, barış özlemi vb. temalar etrafında oluşturulmuştur.
D) Söylev üslubuna benzer bir tonda, yüksek sesle ve marş olarak okunmaya uygun şekilde oluşturulmuştur.
E) Kübizm ve ekspresyonizm akımlarının ilkerine uygun şekilde yazılmıştır.

polind

4.

	Eserler	Sanatçılar
I	- Güneşi İçenlerin Türküsü 835 Satır - Memleketimden İnsan Manzaraları	Ercüment Behzat Lav
II	- S.O.S - Kaos - Mau Mau	Hasan İzzettin Dinamo
III	- Yarenlik - Sınıf - Yaşadıkça	Cahit Irgat
IV	- Deniz Feneri - Karacaahmet Senfonisi - Özgürlük Türküsü	Rıfat Ilgaz
V	- Irgatın Türküsü - Bu Şehrin Çocukları - Rüzgârların Konuşuyor	

Bu tabloda numaralanmış eser gruplarından hangisinin sanatçısı karşıda verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Politik bir içerikle şiirler oluşturan toplumcu eğilimi yansıtan şairler arasında;

- I. Rıfat Ilgaz
- II. Ömer Zeki Difne
- III. Şükran Kurdakul
- IV. Ömer Bedrettin Uşaklı
- V. Ercüment Behzat Lav
- VI. Hasan İzzettin Dinamo

gibi isimler vardır.

Bu cümlede numaralanmış isimlerden hangileri bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve VI

6. (I) Atilla İlhan'ın 1952-1956 yıllarında çıkardığı *Mavi* dergisi etrafında toplanan sanatçıların oluşturduğu gruba "Maviciler" denmektedir. (II) Nazım Hikmet'ten etkilenen bu sanatçılar, Garip Akımı'na ve Orhan Veli'ye karşı çıkmış, şairane bir sanat anlayışının temsilcisi olmuşlardır. (III) Bunlar, şiirin tümüyle açık olamayacağını, anlam kapalılığının şiiri düzyazıdan ayıran en önemli özellik olduğunu savunmuşlardır. (IV) Şiirde gelenekten yararlanılması gerektiğini savunmuş; şiirin, ideolojinin aracı hâline getirilmesine karşı çıkmışlardır. (V) Mustafa Necati Karaer, Gültekin Samanoğlu, İlhan Geçer, Munis Faik Ozanzoy gibi isimler bu grup içinde yer almışlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Cumhuriyet Dönemi şiirinde Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Daha çok, Anadolu'yu, toplum sorunlarını, ulusal duyguları ve heyecanları yansıtmışlardır.
- B) Türk diline büyük önem vermişler, sade dil anlayışını benimsemişlerdir.
- C) Halktan insanları anlatmış, çoğunlukla hece ölçüsüne bağlı kalmışlardır.
- D) Milliyetçilik akımından etkilenmiş, millî kaynaklardan beslenmişlerdir.
- E) Karmaşık biçimli yeni teknikler denemiş, politik içerikli şiirler yazmışlardır.

polind

8. Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektiler, kalyonlar çekilecek.
Kelpetenlerle süren dışları sökülöcek!

Yürü: hâla ne diye oyunda, oynaştın?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Sen de geçebilirsin yardım, anadan, serden...
Senin de destanını okuyalım ezberden.
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden.

Elde sensin, dilde sen; gönüdesin, baştasın.

Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

(çektiri: bir tür gemi, kalyon: bir tür savaş gemisi)

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz sanatları kullanılmıştır.
- B) Didaktik şiire ait özellikler ön plandadır.
- C) Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şiire örnektir.
- D) 14'lü hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
- E) Kafiye ve redifle ahenk sağlanmıştır.

9. Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şiirler yazarlardan biri olan sanatçı, Beş Hececiler diye bilinen topluluk içerisinde yer almıştır. Anadolu'da dolaşırken edindiği izlenimleri anlattığı ve ona büyük bir ün kazandıran *Han Duvarları* şiiri, onun Anadolu'ya yönelişinin bir yansımasıdır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen sanatçıya ait değildir?

- A) *Suda Halkalar* B) *Çoban Çeşmesi*
C) *Şarkın Sultanları* D) *Akından Akına*
E) *Dinle Neyden*

10. Gümüş bir dumanla kapandı her yer;
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı.
Sürüler, çimenler, sarı çiçekler,
Beyaz kar, yeşil çam, yayla dumanı!

Ben de duman olsam senin yerine,
Dağılsam dağların şu mahşerine;
Güzelin saçına ve gözlerine
Ben girsem, ben dolsam yayla dumanı!

Beni içlerine aldın ağ gibi
Doldun gözlerime bir rüya gibi
Ben de güneş gibi, yüce dağ gibi
İçinde kaybolsam yayla dumanı

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cumhuriyet Dönemi şiirinin özelliklerini taşımaktadır.
B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
C) Uyak ve redif ile ahenk sağlanmıştır.
D) Teşbih sanatına başvurulmuştur.
E) Epik şiire ait özellikler taşımaktadır.

11.

	I. Grup	II. Grup
I	<i>Bu Vatan Kimin</i>	Zeki Ömer Defne
II	<i>Erciyes'ten Kopan Çığ</i>	Ömer Bedrettin Uşaklı
III	<i>Kökler ve Dallar</i>	Orhan Şaik Gökyay
IV	<i>Deniz Sarhoşları</i>	Behçet Kemal Çağlar
V	<i>Denizden Çalınmış Ütke</i>	

Yukarıda I. grupta yer alan eserlerden hangisinin sanatçısı II. grupta yer almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12.

- Halk edebiyatı geleneğine dayalı şiirler yazmıştır.
- Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şairlerden biridir.
- "Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır.
Bir tarih boyunca onun uğrunda.
Kendini tarihe verenlerindir."

dizeleri ile başlayan *Bu Vatan Kimin* şiiri, aynı zamanda şairin şiirlerinin toplandığı kitabın adıdır.

Yukarıda kimi özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Şaik Gökyay
B) Zeki Ömer Defne
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Ömer Bedrettin Uşaklı
E) Behçet Kemal Çağlar

13. Millî Edebiyat anlayışını Cumhuriyet Dönemi'nde devam ettiren şairler, belirli bir edebî topluluk oluşumamış ancak işledikleri temalar, kullandıkları dil ve nazım biçimleri açısından benzer şiirler yazmışlardır. Dilin sadeleşmesinde ve hece ölçüsünün yaygınlaşmasında Türk edebiyatına önemli katkılar yapan bu sanatçılar, millî konuları sanatçı duyarlılığı içinde işleyerek ortaya koymuşlardır. Beş Hececiler'in yanında Ahmet Kutsi Tecer, Arif Niha Asya, Orhan Şaik Gökyp gibi isimler bu anlayışla eserler vermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen anlayışla eserler verenlerden biri değildir?

- A) Kemalletin Kamu
B) Sezal Karakoç
C) Behçet Kemal Çağlar
D) Ömer Bedrettin Uşaklı
E) Zeki Ömer Defne

14.

1364 Sırpsındığı Savaşı, Osmanlı'nın mücadele ettiği ilk haçlı ittifakıdır.

Anadolu siyasi birliğini sağlamak için ele geçirilen ilk beylik Karesioğullarıdır.

Fetret Dönemi'ni sona erdiren Şehzade Musa Çelebi'dir.

1402 Ankara Savaşı Anadolu siyasi birliğini güçlendirmiştir.

Edirne, 1365'te I. Murat Dönemi'nde başkent yapılmıştır.

Yukarıda verilen bilgilerin doğru olanlarını (✓), yanlış olanlarını (X) işaretleriyle belirlense doğru sıralama hangisi olur?

	I	II	III	IV	V
A)	✓	X	✓	X	✓
B)	✓	✓	X	X	✓
C)	X	✓	X	✓	✓
D)	X	✓	✓	✓	X
E)	✓	✓	✓	X	X

15. • Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra oğulları Mahmut, Berkıyruk, Mehmet Tapar arasında yaşanan taht kavgaları devletin Fetret Dönemi yaşamasına neden olmuştur.
- Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın Suriye Meliki Tutuşla yaptığı ve kaybettiği Ayn Seylem Savaşı'ndan sonra Habur Irmağı'ndan geçenken boğulması üzerine oğulları Kulan Arslan ve Kılıçarslan arasındaki taht mücadelesi kısa süren Fetret Dönemi yaşanmasına neden olmuştur.
- Yıldırım Bayezid'in Timur'la yaptığı 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Akşehir'de 1403 yılında ölmesi oğulları Mehmet, Musa, İsa, Süleyman arasında taht mücadelesinin başlamasına neden olmuştur.

Türk devletlerinde yaşanan yukarıdaki durumlar hangi alandaki belirsizlikten kaynaklanmaktadır?

- A) İktâ sistemi
B) Lonca Teşkilatı
C) Veraset sistemi
D) İstimalet politikası
E) Gaza ve cihat anlayışı

16. Selçuklu Devleti'nde göçebe Türkmenler yeni fethedilen bölgelerin sınırlarına kademeli olarak yaklaşırlar, uzun müzakereler sonrasında devletin isteklerini kabul edenlere ve savaşlarda başarılı olanlara 30-50 dönüm arası iktâ arazisi emanet edilirdi. İktâ sahibinin arazisini izinsiz terketmesi ve üç yıl boş bırakması yasaktı.

Türk-İslam devletlerinde yaygın olarak kullanılan ve Osmanlı Devleti'ne timar olarak geçen bu sistemin sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Göçebe Türkmenlere yerleşik yaşama özendirme
B) Toprakların devlet denetimi dışında el değiştirmesinin önüne geçme
C) Boş arazileri üretime katarak vergi gelirlerini artırma
D) Uluslararası transit ticareti canlandırma
E) Devlet hazinesinden masraf yapılmadan eyalet ordusuna asker yetiştirilmesini sağlama

17. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş aşamasından itibaren izlediği gaza ve cihat politikası sayesinde herhangi bir devlete bağlı olmayan gönüllü birlikler Osmanlılara destek olma amacıyla fetihlere katılmışlardır.

Osmanlı fetih hareketlerinde etkili olan aşağıdaki gruplardan hangisinin bu gönüllü birliklerden biri olduğu **söylenemez**?

- A) Alperenler B) Yaya ve müsellemler
C) Dervişler D) Ahiler
E) Türkmenler

18. Yusuf : "Osmanlı Devleti'nde savaşlarda esir edilen, genelde on sekiz yaşından küçük, ruhen ve bedenlen sağlıklı gençlerin beşte biri vergi karşılığı devlet hizmetine alınırlardı.

Ceren : Bu sistemin temel amacı Yeniçeri Ocağına asker yetiştirmektir.

Bu diyalogda aşağıdakilerin hangisinden söz edildiği **söylenbilir**?

- A) Devşirme sisteminden
B) Pencik sisteminden
C) İstimalet politikasından
D) Tımar sisteminden
E) İskân siyasetinden

19. Orhan Gazi Dönemi'nde;

- Çimpe Kalesi alınmış,
- Karesioğulları Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.

Bu gelişmelerin Osmanlılara sağladığı **ortak** fayda aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rumeli'deki ilerlemenin kolaylaşması
B) Denizciliğin temelinin atılması
C) Anadolu siyasi birliğinin sağlanması
D) Akdeniz hâkimiyetinin sağlanması
E) Anadolu Türk birliğinin sağlanması

polind

20. Aşağıdaki dünya haritasında bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen unsurlar dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine **ulaşamaz**?

- A) I numaralı yerde yer şekillerinin engebeli olması dağıtımını sınırlandırmaktadır.
B) II numaralı yerde sıcak ve nemli iklim koşulları olduğundan orman ürünleri üretimi fazladır.
C) III numaralı yerde yağış miktarı az olmasına rağmen sulamayla tarımsal üretim fazladır.
D) IV numaralı yerde yer şekillerinin engebeli akarsuların akış hızının fazla olması hidroelektrik üretimini artırır.
E) V numaralı yerde iş gücü ucuz olduğu için sanayi üretimi fazladır.

21. Türkiye'de gayrisafi milli hasılayı artırmak için yapılması gerekenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Ulaşım hizmetleri geliştirilmelidir.
B) Ham madde dış satımı artırılmalıdır.
C) Sermaye kaynakları artırılmalıdır.
D) Nitelikli iş gücü artırılmalıdır.
E) Tarımda üretim ve verim artırılmalıdır.

23. Türkiye, 6 Nisan 2012'de çıkarılan teşvik paketiyle yatırım teşvik uygulamaları bakımından 6 bölge olarak derecelendirilmiştir. Türkiye'nin ekonomik yönden az gelişmiş bölgelerinde özel sektörün daha fazla yatırım yapması amacıyla gümrük muafiyeti, vergi indirimi, yatırım yeri tahsis ve KDV istisnası gibi özendirici uygulamalar yapılmaktadır. Birinci bölgeden altıncı bölgeye doğru teşvikler artmaktadır.

Buna göre, haritadaki işaretli illerin hangisinde devlet teşviki daha fazladır?

A) Edirne B) Denizli C) Çankırı
D) Kayseri E) Trabzon

22.

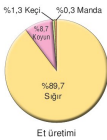
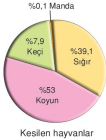
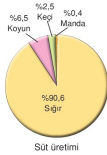
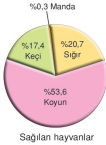

Yukarıdaki kavram haritasında X, Y ve Z'nin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse yanlış olur?

X	Y	Z
A) Rüzgâr	Hayvanlar	Madenler
B) Toprak	Rüzgâr	Jeotermal
C) Su	Jeotermal	Kömür
D) Dalga	Orman	Doğalgaz
E) Güneş	Hava	Petrol

24. Aşağıda 2018 yılında sağılan ve kesilen hayvan sayıları ile süt ve et üretimi grafikleri verilmiştir.

Grafiklerdeki bilgiler dikkate alındığında, aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- Sağılan hayvanların yarısından fazlası koyundur.
- Süt verimi en fazla olan sığırdır.
- Kesilen ve sağılan hayvanlar arasında keçi üçüncü sıradadır.
- Et üretimi için kesilen sığır sayısı koyundan fazladır.
- Mandanın süt verimi keçiden fazladır.

25. Dünya'da meydana gelen hızlı nüfus artışıyla birlikte doğal kaynakların tüketimi artmaktadır. Sınırlı olan doğal kaynaklardan dolayı, teknolojik gelişmelerle birlikte tüketimi karşılayabilmek için üretimde verimi artırıcı önlemler ön plana çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi hızla artan tüketimi karşılamak amacıyla üretimde verimi artırıcı faaliyetler arasında yer almaz?

- Hayvan soylarının ıslah edilmesi
- Tarımda gübre ve ilaç kullanımının artırılması
- Organik tarıma geçilmesi
- Besi ve ahır hayvancılığının yaygınlaştırılması
- Tarım alanlarında sulamanın yaygınlaştırılması

polind

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

7. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Cumhuriyet Dönemi'nde Şiir - Garip Akımı / İkinci Yeniciler / Dinî Değerleri ve Metafizikî Öne Çıkarınlar
Tarih	14-19	Anadolu'nun İslamlaşması / Osmanlı Devlet İdaresi / Osmanlı'da Sözlü ve Yazılı Kültür / Osmanlı'da Zanaat, Sanat ve Kültür Faaliyetleri / İstanbul'un Fethi ve Sonuçları / İslam Dünyası Liderliğine / 1520-1595 Yılları Arası Osmanlı Siyasi Faaliyetleri / Kanuni Dönemi / Denizlerde Hâkimiyet Mücadelesi
Coğrafya	20-25	Türkiye'de Tarım / Türkiye Tarım Ürünleri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. (I) Garip akımı, Türk şiirine getirdiği yenilik ve değişikliklerle Cumhuriyet sonrası Türk şiirinin dönüm noktalarından biridir. (II) Bu akım; Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat Horozcu ve Melih Cevdet Anday'ın 1941 yılında beraber yayımladıkları *Garip* adlı kitapla başlamıştır. (III) Şiir hakkındaki görüşlerini bu kitabın ön sözünde dile getiren Garipçiler, kendilerinden önceki şiir anlayışını temelden değiştirmeyi amaçlayp farklı bir şiir anlayışı ortaya koymuşlardır. (IV) Garipçiler; şiirde ölçü ve uyağa karşı çıkmışlar, şiir dilinde şairanelikten kaçınılmasını, edebî sanatlara başvurulmamasını savunmuşlardır. (V) Şiirde daha çok, Anadolu'yu, toplum sorunlarını, millî duyguları ve heyecanları ele almışlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Baylar!
Bin dokuz yüz seksen birdeyiz
Karşınızda eylülün sesi
Ağustos çekildi, eylülün sesi
Birazdan konuşacak
"Bu dünyada yaşamak can sıkıcı bir şeydir baylar!"
Tepelerde bulamaçların kahverengi enidiği
Eriyip sarı sarı aktığı bir mevsim
Bir saat gibi işlerken avucumdaki güz çiçeği
Yosunların kapılara usulca
Tırmanıp yerleştiği
Yeni eylülün sesi, buysa çok iyi baylar!

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Duyulmadık yeni sözcükler kullanılmıştır.
B) Serbest ölçüyle kaleme alınmıştır.
C) Duygu ve hayal gücüne ağırlık verilmiştir.
D) Kendine özgü bir biçimle oluşturulmuştur.
E) Ses tekrarlarıyla ahenk sağlanmıştır.

3. İkinci Yeni şairleriyle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Kelimelerin çağrışımına dayalı, soyut bir şiir dili oluşturma
B) Konuşma dilini, ortak dili esas alma
C) Sanatlı ve imgeli bir anlatım benimseme
D) "Sanat için sanat" anlayışıyla eser verme
E) Öykülemekten ve didaktik tavırdan uzak durma

4. Dikilir Köprü üzerine,
Keyifle seyrederim hepinizi.
Kiminiz kürek çeker, sıya sıya;
Kiminiz midye çıkarır dubalardan;
Kiminiz dümen tutar mavnalardan;
Kiminiz çımacıdır halat başında;
Kiminiz kuştur, uçar, şairâne;
Kiminiz vapor, kiminiz şamandır;
Kiminiz bulut, havalarda;
Kiminiz çatanadır, kırdığı gibi bacadı,
Şıp diye geçer köprü'nün altından;
Kiminiz düdüktür, öter;
Kiminiz dumandır, tüter;
Ama hepiniz, hepiniz...
Hepiniz geçim derdinde.
Bir ben miyim keyif ehli, içinizde?
Bakmayın, gün olur, ben de
Bir şiir söylerim belki sizlere dair;
Elime üç beş kuruş geçer;
Karnım doyar benim de.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Orhan Veli Kanık
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Yahya Kemal Beyalıtı
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

5. Garip akımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Şiiri yıpranmış kalıplardan, klişe sözlerden kurtarıp sokağa, gerçek hayata taşımışlardır.
- B) Fütürizm (gelecekçilik) akımından etkilenmiş, söylev üslubundan yararlanmış, politik içerikli şiirler oluşturmuşlardır.
- C) Yergi ve mizahtan yararlanarak sıradan insanların duygu ve düşüncelerini yapmacıksız ve doğal bir dille şiire taşımışlardır.
- D) Görülen ve hissedilen şeylerin, herkesin kullandığı kelimelerle anlatılması, şiirde parça ve mısra güzelliğinden çok bütün güzelliğinin önemsenmesi gerektiğini savunmuşlardır.
- E) Kendilerinden önceki şiir geleneklerini reddetmiş, şiiri düz konuşmadan ayıran bütün özellikleri atarak yeni bir şiir anlayışı geliştirmişlerdir.

6. Gölün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin
- Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum
Ellerini beyaz tekrar beyaz tekrar beyaz
Ellerinin bu kadar beyaz olmasından korkuyorum
İstasyonda tren oluyor biraz
Ben bazen istasyonu bulamayan bir adamım
- Gülü alıyorum yüzüme sürüyorum
Her nasılsa sokağa düşmüş
Kolumu kanadımı kırıyorum
Bir kan oluyor bir kıyamet bir çalgı
Ve zurnanın ucunda yepyeni bir çingene

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Cahit Külebi
C) Orhan Veli
E) Nâzım Hikmet
- B) Cemal Süreya
D) Atilla İlhan

7. Bedava yaşıyoruz, bedava;
Hava bedava, bulut bedava;
Dere tepe bedava;
Yağmur çamur bedava;
Otomobillerin dışı,
Sinemaların kapısı,
Camekânlar bedava;
Peynir ekmek değil ama
Acı su bedava;
Kelle fiyatına hürriyet,
Esirlik bedava;
Bedava yaşıyoruz, bedava.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kelime tekrarıyla ahenk sağlanmıştır.
- B) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
- C) Günlük konuşma diliyle oluşturulmuştur.
- D) Didaktik şiir türünde yazılmıştır.
- E) Sözcükler çoğunlukla gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

8.

	Eserler	Sanatçılar
I	- Üvercinka - Göçebe - Güz Bitiği	
II	- Tütünler İslak - Arz-ı Hâl - Kayayı Delen İncir	Turgut Uyar
III	- İkinci Üstü - Dirlik Düzenlik - Yerçekimli Karanfil	Edip Cansever
IV	- Güneşi Yakanların Selamı - Galile Denizi - Çivi Yazısı	Ece Ayhan
V	- Kınar Hanımın Denizleri - Bakışsız Bir Kedi Kara - Yort Savul	Cemal Süreya

Bu tabloda verilen eser gruplarından hangisinin sanatçısı verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *Sebeğ Ey* – Erdem Bayezit
- B) *İşaret Çocukları* – Cahit Zarifoğlu
- C) *Çile* – Necip Fazıl Kısakürek
- D) *Erbain* – Asaf Halet Çelebi
- E) *Zamana Adanmış Sözler* – Sezai Karakoç

10. ---, İkinci Yeni şiir anlayışını geleneğe, İslam düşüncesine bağlayan şairdir. Türk şiirini metafizik bir esasa modern şiir diliyle oturtan şairlerdendir. Geleneksel şiire de yaklaşmakla beraber, şiirlerinde modern şiir dilini kullanmıştır. Sanatçı *Körfez*, *Şahdamar*, *Sesler*, *Hızır Kırk Sanat*, *Taha'nın Kitabı* adlı şiir kitaplarının da şairidir.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmektedir?

- A) Erdem Bayazıt
- B) Cahit Zarifoğlu
- C) İsmet Özel
- D) Sezai Karakoç
- E) Necip Fazıl Kısakürek

11. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni anlayışı ile şiir yazarlar arasında yer almaz?

- A) Edip Cansever
- B) Ece Ayhan
- C) Ülkü Tamer
- D) Turgut Uyar
- E) İlhan Geçer

12. (I) Divan ve tekke şairleri tarafından oluşturulan dini içerikli şiir geleneği, Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında da devam etmiştir. (II) Şairler, geleneksel öğeleri yine tamamen geleneksel şiir biçimleri ile ifade etmiş, modern şiir biçimlerini kullanmaya yanaşmamışlardır. (III) Necip Fazıl Kısakürek ve Asaf Hâlet Çelebi, Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde dini duyarlılıkları şiirine yoğun bir şekilde yansıtan ilk isimlerdir. (IV) Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt, Ebubekir Eroğlu, İsmet Özel gibi şairler dini değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran şiirler yazmışlardır. (V) Bu şairler, tasavvufi kavram, sembol ve mecazları yeniden yorumlamışlar, modern şiirin imkânlarıyla dini değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran şiir anlayışına yeni bir boyut kazandırmışlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

polind

13. Tabiat bir bembeyaz gelinlik giymiş gibi
Yüzüme kar yağıyor sanki elinmiş gibi

Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım

Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

Bu dizelerin; biçim, içerik ve anlatım özelliklerini dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Ece Ayhan
B) Erdem Bayazıt
C) Ataol Behramoğlu
D) Attila İlhan
E) Orhan Veli

14. Osmanlı ordusunda silahların, barutların temin edilmesi, korunması ve sefer zamanında cepheye gönderilmesinden sorumlu kapıkulu ocağıdır. Fatih Sultan Mehmet zamanında kurulmuştur. İlk kurulduğunda mensupları acemi oğlanlar ocağından seçilmekte idi. Savaş zamanı dışındaki tüm vakitlerini barut ve silah temini için harcarlardı. Savaş zamanında katır ve develerle harp bölgesine giderler, ordu savaş meydanında yerini aldıktan sonra merkez cephenin gerisinde konuşlanırlardı. I. Süleyman zamanında sayılan 700 iken, III. Mehmet döneminde (Eğri Seferi) 7000 olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen askeri birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tulumbacılar
B) Lağımçılar
C) Cebeciler
D) Humbaracılar
E) Yeniçeriler

15. I. Memlük Devleti'ne son verilerek Mısır ele geçirilmiştir.
II. Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
III. Baharat Yolu'nun kontrolü Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.

Yavuz Sultan Selim'in 1517 Ridaniye Savaşı'yla sona eren Mısır Seferi'nin sonuçlarının siyasi, ekonomik, dini alanlarla ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Siyasi	Ekonomik	Dini
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	III	II	I
D)	II	I	III
E)	III	I	II

polind

- 16.

Padişah	Olay
I.	Rodos ve Belgrad fethedilmiştir.
II.	Kırım alınarak Karadeniz Türk gölü hâline getirilmiştir.
III.	Kıbrıs ele geçirilmiş, Doğu Akdeniz'de Osmanlı egemenliği güçlenmiştir.
IV.	1511 Gökçay Muharebesi ile Şahkulu Ayaklanması bastırılmıştır.

Yukarıda diyagramda hangi padişah dönemine ait bir olaya yer verilmemiştir?

- A) I. Selim (Yavuz)
B) I. Süleyman (Kanuni)
C) II. Mehmet (Fatih)
D) II. Bayezid (Veli)
E) II. Selim (Sarı)

17. • Kırım (1475)
• Mısır (1517)
• Macaristan (1526)
• Kıbrıs (1571)

Osmanlı'da fethedilen yukarıdaki bölgelerin fatihleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	Kırım	Mısır	Macaristan	Kıbrıs
A) II. Mehmet	II. Selim	I. Selim	I. Süleyman	
B) I. Selim	II. Mehmet	I. Süleyman	II. Selim	
C) II. Mehmet	I. Selim	I. Süleyman	II. Selim	
D) I. Süleyman	II. Mehmet	II. Selim	I. Selim	
E) II. Selim	I. Selim	II. Mehmet	I. Süleyman	

18. Avusturya İmparatorluğu, Osmanlı ile imzalanan 1533 İstanbul Anlaşması ile Osmanlı Devleti'nin Macar Kralı olarak görevlendirdiği Yanoş'u Macar Kralı olarak tanıyacak, Macaristan'ın Osmanlı toprağı olduğunu ve Arşidük'ün Osmanlı Sadrazamına denk olduğunu kabul edecekti.

Bu bilgiler dikkate alındığında,

- I. Avusturya, Osmanlı egemenliğini kabul etmiştir.
II. Osmanlı Devleti, Avrupa politikasında söz sahibidir.
III. Osmanlı Devleti Avusturya'ya siyasi üstünlüğünün kabul ettirmiştir.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

19. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Mısır'ın fethedilmesi ile birlikte Baharat Yolu'nun kontrolü Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Ancak Portekizli gemicilerin Hürmüz ve Babül Mendebe boğazlarının girişlerini kapatarak ticaret gemilerinin Akdeniz'e geçişlerine izin vermemesi Osmanlı Devleti'nin uzun vadede Baharat Yolu'ndan ekonomik kazanç elde etmesine engel olmuştur. Hint Okyanusu'nda ticaret yapan ülkelerin de Portekizli denizcilerle sorun yaşaması ve Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi üzerine Kanuni Sultan Süleyman döneminde Hint Deniz Seferleri düzenlenmiştir.

Çeşitli sebeplerden dolayı başarısız olan bu seferlere katılan donanma kumandanları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sınıflandırılmıştır?

	I. Hint Deniz Seferi	II. Hint Deniz Seferi	III. Hint Deniz Seferi	IV. Hint Deniz Seferi
A) Hadım Süleyman Paşa	Piri Reis	Koca Murat Reis	Seydi Ali Reis	
B) Piri Reis	Kemal Reis	Uluç Ali Paşa	Hadım Süleyman Paşa	
C) Kılıç Ali Paşa	Koca Murat Reis	Seydi Ali Reis	Piri Reis	
D) Kemal Reis	Uluç Ali Paşa	Piri Reis	Hadım Süleyman Paşa	
E) Koca Murat Reis	Piri Reis	Hadım Süleyman Paşa	Seydi Ali Reis	

20. İklim çeşitliliğine bağlı olarak ülkemizde çok sayıda sebze türü yetiştirilmektedir. Toprak bakımı, sulama, çapalama ve zararlılarla mücadele isteyen sebze üretimi için en az elverişli olan bölge Doğu Anadolu'dur.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yazların kısa sürüp, sıcaklığın düşük olması
- B) Kalifiye iş gücünün yetersiz olması
- C) Tarımda makine kullanımının yetersiz olması
- D) Su kaynaklarının yetersiz olması
- E) Tarım alanlarında kimyasal gübre ve ilaç kullanımının az olması

22. Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'de tarımda verimi artırmak için yapılması gerekenler arasında olduğu söylenebilir?

- A) Tarım alanlarının artırılması
- B) Gübre ve zirai ilaç kullanımının artırılması
- C) Nadas alanlarının artırılması
- D) Tarlalarda kalan anızların yakılması
- E) Tarlaların eğime paralel sürülmesi

21. Mısır, nemli ve ılıman iklim bölgelerinin bitkisidir. Sulu tarım yöntemiyle de yetiştirilmesinden dolayı ülkemizde ekim alanı genişlemiştir.

Haritada gösterilen illerin hangisinde mısır üretiminin daha az olduğu söylenebilir?

- A) Sakarya
- B) Manisa
- C) Kastamonu
- D) Adana
- E) Mardin

polimidi

23. Ormancılık, orman ana ve yan ürünlerinden yararlanmayı ifade etmektedir.

Buna göre, orman yan ürünleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

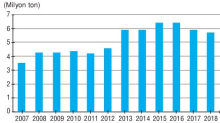
- A) Çam fıstığı B) Sahlep
C) İhlamur D) Odun
E) Palamut

25. I. İnsan ve hayvan gücüne olan ihtiyacın azalması
II. Çayır ve meraların büyük bir bölümünün tarım alanına çevrilmesi
III. Tarım alanlarının zamanında işlenip, ürünlerin hızla toplanması

Yukarıdakilerden hangilerinin, tarımda makineleşmenin yararları arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

24. Aşağıdaki grafikte Türkiye’de belirli yıllarda arpa üretim miktarları gösterilmiştir.

Buna göre, arpa üretimindeki dalgalanmanın fazla olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Tarımda makine kullanımının az olmasıyla
B) Tarımsal üretimin iklim koşullarına bağlı olmasıyla
C) Endüstride kullanımının yetersiz olmasıyla
D) Kimyasal gübre kullanımının fazla olmasıyla
E) Ürün fiyatlarında dalgalanma olmasıyla

polind

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

8. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Cumhuriyet Dönemi'nde Şiir - 60 Sonrası Toplumcu Şiir / 80 Sonrası Şiir / Cumhuriyet Dönemi'nde Halk Şiiri
Tarih	14-19	Topkapı Sarayı ve Divân-ı Hümâyûn / Osmanlı Devlet Anlayışı / Osmanlı Millet Sistemi / Osmanlı Devleti'nde Günlük Yaşam / Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Tarımsal Üretim / Osmanlı Ekonomisinde Lonca Teşkilatı / Osmanlı Vakıf Sistemi
Coğrafya	20-25	Türkiye'de Hayvancılık

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. 1960 sonrası toplumcu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "Toplum için sanat" anlayışıyla biçimden çok içeriğe önem verilmiştir.
- B) Şiirde ahenk; farklı uzunluktaki dizeler, kelime tekrarları ve söyleyiş özellikleri ile sağlanmıştır.
- C) Şiirde halkın sözcülüğü üstlenilmiştir.
- D) Açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- E) Şiirin asıl amacının estetik zevk vermek olduğu savunulmuştur.

2. İlk kez yurdundan uzakta yaşadım bu duyguyu

Bebeklerin ulusu yok
Başlarını tutuşları aynı
Bakarken gözlerinde aynı merak
Ağlarken aynı seslerin tonu

Bebekler çiçeği insanlığımızın
Güllerin en hası, en goncası
Sarışın bir ışık parçası kimi
Kimi kapkara üzüm tanesi

Babalar çıkarmayın onları akıldan
Analar koruyun bebeklerinizi
Susturun susturun söyletmeyin
Savaşın yıkımdan söz ederse biri

Bırakalım sevdıyla büyüünler
Serpilip gelişsinler fidan gibi
Senin benim hiç kimsenin değil
Bütün bir yeryüzünüdür onlar
Bütün insanlığın gözbebeği
İlk kez yurdundan uzakta yaşadım bu duyguyu

Bebeklerin ulusu yok
Bebekler, çiçeği insanlığımızın
Ve geleceğimizin biricik umudu...

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Savaşa karşı olanların barış özlemi dile getirilmiştir.
- B) Toplumcu gerçekçi şiir anlayışıyla oluşturulmuştur.
- C) Serbest ölçüyle kaleme alınmıştır.
- D) Açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- E) Edebi sanatlara yer verilmeden oluşturulmuştur.

3. fakir damlarda gezinir ay ışığı
sonra inip sallanır bahçede salıncakta
masmavi bir rüzgâr geçer ağaçlardan
senin alnında kırk yılın kırılgılığı
süzülür saçlarınma bulutlardan
yakılan kitaplar çizgi çizgi keder
yüzüne alevlerin aydınlığı vuran çocuk

Bu şiir aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisiyle yazılmıştır?

- A) Saf şiir
- B) İkinci Yeni şiiri
- C) Garip şiiri
- D) Millî Edebiyat şiiri
- E) Toplumcu gerçekçi şiir

polind

4. (I) Türkiye'de 1940 sonrasında değişmeye başlayan toplumsal ve politik hayat, toplum ve birey üzerinde değişikliklere neden olur ve bu değişim, 1960 sonrasında hız kazanır. (II) Özellikle siyasi hayattaki hareketlilik ve bu hareketliliğin getirdiği sosyal ve kültürel yaşamdaki sorunlar, dönemin eserlerine yansır ve Türk şiiri 1960'lı yıllarda ülkedeki siyasi, ekonomik ve toplumsal gelişmelerin etkisiyle 1950'lerdeki İkinci Yeni şiir anlayışından uzaklaşır, toplumcu gerçekçi şiir anlayışı Türk edebiyatında yeniden canlanmaya başlar. (III) Ataoğulları, İsmet Özel, Süreyya Berke, Refik Durbaş, Nihat Behram, Kemal Özer, Gülten Akın gibi şairler bu anlayışla eserler vermeye başlarlar. (IV) Bu şairler, sanat yaşamlarının ilk yıllarında etkisi altında kaldıkları İkinci Yeni'yi, "bireyci, toplumdansız bir burjuva şiiri" olarak suçladıklarından halkın hatta bütün dünya halklarının dertleriyle ilgili olduklarını, insancıl bir şiir kurmaya çalıştıklarını ilan ederler. (V) İmgeye ve duyguya ağırlık veren bu sanatçılar, insanın kalabalıklar içinde yalnızlığını, sıkıntı ve bunalımlarını, çevresiyle uyumsuzluğundan kaynaklanan sorunlarını dile getirirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. gözyaşı dökülmeyen bir umutsuzluk bu yaşam sularının buza kestiği beyaz ince bir şey diyorum beyaz ince bir şey o cam cam cam bendeki selintiler ve yarıklar karşılığı
- Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
B) Kendine özgü bir biçemi vardır.
C) Yorumla açık bir anlatım tercih edilmiştir.
D) Mesaj kaygısı ön plandadır.
E) Kelime tekrarlarıyla ahenk sağlanmıştır.

6. gözlerin yağmurdan yeni ayrılmış gibi çocuk, gibi büyük, gibi sınırsız sen bir şehir olmalısın ya da nar belki Granada, belki eylül, belki kırmızı gövden ruhunun yaz gecesi mi ne çok idil, çok deniz, çok rüzgâr çocukluğun tutmuş da yine âşık olmuşsun sanki bana, sanki ah, sanki olur a aşk bile dolduramaz bazı âşıkların yerini diye övgü, diye sana, diye haziran heves uykudaysa ruh çıplak gezer gazel bundan, keder bundan, sır bundan gözlerin şehirden yeni ayrılmış gibi dolu, gibi ürkek, gibi konuşkan hadi git yeni şehirler yık kalbimize bu aşktan

Bilçim, İçerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Haydar Ergülen
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Ziya Osman Saba
D) Orhan Veli
E) Cahit Külebi

7. I. Şairler halkın sözcülüğünü üstlenmişlerdir.
II. İçerik, şiir dili ve söyleyiş bakımından İkinci Yeni'nin izleri vardır.
III. Şiir düzyazıya yaklaştırılmıştır.
IV. Şiire şiir dışında bir ödev yüklenmemiştir.
V. Şiirde "kent kimliği, şehirleşme" tema olarak öne çıkmıştır.

Yukarıda numaralanmış özelliklerin hangileri 1980 sonrası Türk şiiriyle ilgili değildir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve V
E) III ve IV

polind

8. İlk şiirlerinde İkinci Yeni'nin etkisi görülürken daha sonraki şiirlerinde toplumcu gerçekçi şiir anlayışına bağlıdır. 1960'lı yıllar toplumcu kuşağının manifestosu niteliğindeki şiirlerden *Bir Gün Mutlaka*'yı 1965'te yayımladı. 1970'te İsmet Özel ile yayımlamaya başladıkları *Halkın Dostları* dergisi geniş yankı uyandırdı. Şiirlerinde toplum ve bireyi, yaşamın bütünlüğü içinde ele aldı. Şiirlerinin yanı sıra edebiyat ve kültür üzerine yazıları, hazırladığı antoloji ve çevirileriyle de tanındı. Deneme, inceleme, anı, gezi, mektup, tiyatro türlerinde de eserler verdi. Sanatçı, *Bir Ermeni Generali*, *Bir Gün Mutlaka*, *Kuşatmada*, *Dörtlükler*, *Kızıma Mektuplar* adlı eserlerin de sahibidir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atıf Behramoğlu
B) Ahmet Arif
C) Refik Durbaş
D) Hasan Hüseyin Korkmazgil
E) Nihat Behram

9. I. Tuğrul Tanyol
II. Haydar Ergülen
III. Özdemir Asaf
IV. Lale Müldür
V. İhsan Deniz
VI. Hüseyin Atlansoy

Yukarıdakilerden hangileri 1980 sonrası Türk şiiri şairlerinden biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve VI

10. Aldanma cahilin kuru lâfına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır
- Kar suyundan süzen çeşme göl olmaz
Gül dikende biter diken gül olmaz
Diz diz eden her sineğin bal'olmaz
Peteksiz arının balı yalandır
- İnsan bir deryadır ilim de mahir
İlimsiz insanın şöhreti zahir
Cahilden iyilik beklenmez âhir
İşleği ameli hâli yalandır
- Cahil okur amma âlim olamaz
Kâmillik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli, yalandır

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hece ölçüsüyle söylenmiştir.
B) Cumhuriyet Dönemi halk şiirinin özelliklerini taşımaktadır.
C) Koşma nazım şekliyle oluşturulmuştur.
D) Didaktik öğelere yer verilmiştir.
E) Söz sanatlarına yer verilmeden oluşturulmuştur.

11. (I) Millî Edebiyat Dönemi'nde başlayan halk edebiyatına yönelik Cumhuriyet Dönemi'nde daha da yaygınlaşmıştır. (II) Cumhuriyet'in ilanıyla halk kültürüne ve edebiyatına önem verilmiş, halk edebiyatı ürünleri derlenerek yazıya geçirilmiş ve halk şairleri daha geniş kitlelerce tanınmıştır. (III) Kökeni Orta Asya'ya kadar uzanan halk şiiri geleneği kendisini ortaya çıkaran şartlar ortadan kalktığı için Cumhuriyet Dönemi'nde önceki yüzyıllara göre daha sınırlı olsa da köy ve kasabalarda devam etmiştir. (IV) Bu geleneği sürdüren Âşık Veysel, Murat Çobanoğlu, Şeref Taşlıova, Âşık Feymanî, Âşık Mahzuni ve Abdurrahim Karakoç gibi büyük halk ozanları yetişmiştir. (V) Bu dönem şairleri yalnız bireysel konularda ve lirik şiir türünde eserler vermişlerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Sivas'ta doğmuştur. Çocukken geçirdiği çiçek hastalığı yüzünden gözlerini kaybetmiştir. Küçük yaşta saz çalmayı öğrenen ---- âşıklık geleneği içinde yetişmiş ve bu geleneği başarıyla temsil etmiştir. Ahmet Kutsi Tecer tarafından düzenlenen bir yarışma ile tanınmıştır. Cumhuriyet Dönemi halk şiirinin en güçlü temsilcisi olan sanatçı, köy enstitülerinde öğretmenlik yaparak saz ve halk türküleri dersleri vermiştir. Şiirlerinde "yaşama sevinci, aşk, tabiat, vatan, din, ahlâk, hasret ve gurbet" temalarını işlemiştir. Sade bir Türkçeyle söylediği şiirlerinde halk şiiri geleneğinin içerik ve biçim özelliklerini ustalıkla işlemiştir. Sanatçının söylediği şiirler; *Deyişler*, *Sazımdan Sesler*, *Dostlar Beni Hatırlasın* adlı kitaplarda toplanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Abdurrahim Karakoç
B) Murat Çobanoğlu
C) Şeref Taşlıova
D) Âşık Veysel
E) Âşık Feymanî

13. 1980 sonrası Türk şiirinin önemli isimlerindendir. 1979'dan itibaren çeşitli dergilerde şiirleri yayımlanan ----, şiirlerinde geleneksel ve modern şiirin birikiminden yararlanır. Şiirleri biçim olarak II. Yeni şiirine yakındır. Her şiirini bir imge etrafında şekillendiren şairin şiirlerinde alışılmamış benzetmeler ve çağrışım zenginliği görülür. Şiirlerinde "ölüm, yalnızlık, hüzn, dostluk, kardeşlik, sevgi ve aşk" gibi temaları işler. Şiiri yoğun ve etkili imge dünyasına sahiptir. Şiir kitaplarıyla birçok ödül almıştır. *Karşılığını Bulamamış Sorular, Sokak Prensesi, Sırat Şiirleri, Eskiden Terzi, Karton Valiz* sanatçının şiir kitapları arasındadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tuğrul Tanyol B) İhsan Deniz
C) Küçük İskender D) Hüseyin Atlansoy
E) Haydar Ergülen

14. I. İç saray olarak da adlandırılan bu bölüm devlet idaresinin merkeziydi. Aynı zamanda devlet adamı olacak kişiler bu bölümde yetiştirilirdi.
II. Dış saray anlamına gelen Bâb-ı Hümayun ile Babüssaade arasında kalan bölümdü.
III. Padişahın özel hayatını geçirdiği bölümdü.

Hakkında bilgi verilen Topkapı Sarayı bölümleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Enderun	Harem	Birun
B)	Birun	Enderun	Harem
C)	Birun	Harem	Enderun
D)	Harem	Birun	Enderun
E)	Enderun	Birun	Harem

15. Osmanlı Dönemi'nde taşrada kadılar tarafından haklarında yanlış karar verildiğini düşünenler Divâna başvurabilirlerdi.

Bu durum Divânla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine kanıt olabilir?

- A) Yasama organı olduğuna
B) En üst yargı organı özelliği taşıdığına
C) Padişah başkanlığında toplandığına
D) Danışma organı olduğuna
E) Belli günlerde toplandığına

16. Edirne'de temelleri atılan Enderun Mektebi, II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nden itibaren adeta yönetici okulu gibi çalışmaya başlamış ve yeni bir yönetici zümrenin yetişmesine vesile olmuştur. Osmanlı Devleti'nde devşirmeler; eğitimi, yetenekleri, hizmet geçmişi, devlete sadakati ölçüsünde üst makama ulaşabilme hakkına sahiplerdi.

Enderun'da yetişen devşirme kökenli yöneticilerin görev verilmediği makamlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Reisülküttap - Nişancı
B) Divan Katibi - Defterdar
C) Beylerbeyi - Sadrazam
D) Alaybeyi - Sancakbeyi
E) Kazasker - Şeyhülislam

17. Osmanlı toplumu yönetenler (askerî) ve yönetilenler (reaya) olmak üzere iki gruptan oluşurdu. Yönetilenler grubu Müslim ve gayrimüslim şeklindeydi. Devlete hizmet karşılığı Müslüman reayadan askerî sınıfa geçmek mümkündü.

Buna göre;

- I. dikey hareketliliğin görüldüğü,
- II. sınıfsal yapının egemen olduğu,
- III. yönetici olmak için Müslüman olmak gerektiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. Osmanlı Devleti'nde tüketiciyi korumak amacıyla özellikle temel ihtiyaç maddeleri için resmi makamlarca belirlenen ve her yerde geçerli olan fiyat uygulaması aşağıdakilerin hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) İstimalet B) Tımar C) Çiftlik
D) Avanz E) Narh

polind

18. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde ilk defa Örfî Kanunlar kitaplaştırılmıştır. *Kanunname-i Âli Osman* adı verilen bu kitapta hanedana mensup kadınların taşrada görev alan yöneticilerle evlenmeleri yasaklanmıştır. Ayrıca müsadere, sancağa çıkma, kardeş katli, cülus ve ulufe dağıtımı gibi uygulamalar yasallaştırılmıştır.

Kanunname-i Âli Osman'da yer alan bu düzenlemelerle;

- I. devletin merkezi otoritesini güçlendirmek,
- II. çok uluslu yapının parçalanmasını önlemek,
- III. taht kavgalarını en kısa sürede sonuçlandırmak,
- IV. şehzadelerin yönetim tecrübesi kazanmasını sağlamak,
- V. devşirmelerin yönetimdeki etkinliğini azaltmak

düşüncelerinden hangilerinin amaçlandığı söylenemez?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

20. I. Kümes hayvancılığı
II. Ahır hayvancılığı
III. İpek böcekçiliği
IV. Mera hayvancılığı

Yukarıdaki hayvancılık faaliyetlerinden hangilerinin, iklim koşullarından daha fazla etkilendiği söylenebilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21. Türkiye’de doğal ortam koşulları ve sosyoekonomik nedenlere bağlı olarak küçükbaş hayvanı sayısı çoktur. Özellikle iç kesimlerde etkili olan yarı kurak iklim koşulları ile bozkır bitki örtüsünün varlığı koyun yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapılmasına imkân vermektedir.

Koyun yetiştiriciliğinin başlıca sorunları arasında;

- I. et ve süt verimi az olan yerli ırkların çoğunlukta olması,
- II. üretimin doğal koşullara bağlı olarak bazı dönemlerde azalması,
- III. iç bölgelerde çayır ve meraların yaygın olması

faktörlerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

22. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde balıkçılığı geliştirmek için yapılması gerekenler arasında **yer almaz**?

- A) Açık deniz balıkçılığı yerine kıyı balıkçılığı geliştirilmelidir.
- B) Balık ürünleri sanayi geliştirilmelidir.
- C) Beslenmede su ürünlerinin payı artırılmalıdır.
- D) Deniz, göl ve akarsuların kirlenmesi önlenmelidir.
- E) Tatlı su ve kültür balıkçılığı geliştirilmelidir.

23. Aşağıdaki haritada bazı iller gösterilmiştir.

Hangi illerimizde bal üretiminin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Kastamonu - Ordu
- B) Muğla - Konya
- C) Mardin - Kastamonu
- D) Ordu - Muğla
- E) Konya - Mardin

24. Eti ve yumurtası için beslenen kanatlı hayvanlar kümes hayvanları olarak adlandırılır. 1970'lerde aile işletmeciliği şeklinde yapılan kümes hayvancılığı, bugün modern çiftliklerde ticari amaçla yapılmaktadır.

Haritada verilen illerden hangilerinde, ticari amaçlı kümes hayvancılığının daha fazla geliştiği söylenebilir?

- A) Manisa - Bolu
B) Kars - Kilis
C) Bolu - Kars
D) Kilis - Manisa
E) Kars - Manisa

25. I. Mera hayvancılığı teşvik edilmelidir.
II. Hayvan soyları iyileştirilmelidir.
III. Hayvan ürünleri sanayi kurulmalıdır.
IV. Hayvan ürünleri dış alımı artırılmalıdır.

Yukarıdakilerden hangilerinin, ülkemizde hayvancılığı geliştirmek için yapılması gerekenler arasında olduğu söylenemez?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

9. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Hikâye / Tanımı, Özellikleri ve Türleri / Dede Korkut Hikâyeleri, Mesneviler, Halk Hikâyeleri / Tanzimat ve Servetifünun Dönemlerinde Hikâye
Tarih	14-19	1595-1700 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler / Uzun Savaşlardan Diplomasıye / Avrupa'da Din Savaşlarından Modern Devlete / XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde ve Avrupa'da Denizcilik Faaliyetleri / Fetihlerden Savunmaya Avrupa'da Değişim Çağı / Osmanlı Devleti'nde Değişim / Osmanlı Devleti'nde İsyanlar ve Düzeni Koruma Çabaları
Coğrafya	20-25	Türkiye'de Madencilik / Türkiye'de Enerji Kaynakları

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. (I) *Dede Korkut Hikâyeleri*, Oğuz Türklerinin diğer Türk boylarıyla ve Rum, Abaza ve Gürcülerle yaptıkları Savaşlara ait destansı hikâyelerdir. (II) Bu hikâyeler 10 ve 11. yüzyılda oluşmaya başlamış, 12. yüzyılda yazıya geçirilmiştir. (III) Hikâyeleri yazıya aktaran kişi belli değildir. (IV) Hikâyelerde olaylar nesir, kahramanların duygu ve düşünceleri nazımla ifade edilmiştir. (V) Arı bir dil kullanılmış, olağanüstü olaylara yer verilmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Hikâye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Gerçek veya gerçeğe uygun olay ve durumların kişi, yer ve zaman öğelerine bağlı olarak anlatıldığı kısa edebî türdür.
B) Kahraman bakış açısı, gözlemci bakış açısı, hâkim bakış açısı olmak üzere üç tür bakış açısı bulunabilir.
C) Olayların; serim, düğüm, çözüm sıralamasına uygun olarak anlatıldığı hikâye tarzına Maupassant tarzı hikâye (olay hikâyesi) adı verilir.
D) Merak öğesinin ikinci planda kaldığı, hayattan belli bir kesitin anlatıldığı hikâye tarzına Çehov tarzı hikâye (durum hikâyesi) denir.
E) Edebiyatımızda Batılı anlamda ilk örnekleri Tanzimat Dönemi'nde yazılmış olan Sami Paşazade Sezaî'nin *Küçük Şeyler* adlı kitabındaki hikâyelerdir.

3. Bey yiğitlerin, kahramanların birbirine koyulduğu çağda sabahın ilk aydınlığında Dirse Han kalkarak yerinden doğrulup kırk yiğidini beraberinde alıp Bayındır Han'ın sohbetine geliyordu. Bayındır Han'ın yiğitleri Dirse Han'ı karşıladılar. Getirip kara otağa konurdular. Kara keçe, altına döşediler. Kara koyun yahnisinden önüne getirdiler. Bayındır Han'dan buyruk böyledir hânım, dediler.

Dirse Han der: Bayındır Han benim ne eksikliğimi gördü, kılıcımdan mı gördü, soframdan mı gördü, benden aşağı kimseleri ak otağa, kızıl otağa konurdu, benim suçum ne oldu ki kara otağa konurdu, dedi.

Dediler: Hânım, bugün Bayındır Han'dan buyruk şöyledir ki oğlu kızı olmayana Tanrı Taala beddua etmiştir, biz de beddua ederiz demiştir, dediler. Dirse Han yerinden kalktı: Kalkarak yiğitlerim yerinizden doğrulun, bu garaip bana ya bendendir ya hatundandır, dedi. Dirse Han evine geldi. Çağırıp hatununa söyler, görelim ne söyler:

Deyiş der:

Berî gel başımın bahtı evimin tahtı
Evden çıkıp yürüyünce servi boylum
Topuğunda sarmaşınca kara saçım
Kurulu yaya benzer çatma kaşım
Çift badem sığmayan dar ağızlım
Kavunum yemişim düvleğim
Görüyor musun neler oldu

(dövlek: karpuz ve kavunum olgunlaşmamış, garaip: garip, şaşılacak şeyler)

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar nesirle, duygular nazımla ifade edilmiştir.
B) Olağanüstü öğelere yer verilmiştir.
C) Dönemin kültürüne dair bilgiler içermektedir.
D) Manzum bölümde benzetmelerle yer verilmiştir.
E) Yalın ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.

8. Halit Ziya Uşaklıgil'e ait aşağıdaki eserlerden hangisi hikâye türünde kaleme alınmamıştır?

A) *Solgun Demet* B) *Aşka Dair*
C) *Kadın Pençesi* D) *Bir Yazın Tarihi*
E) *Bir Ölümlü Defteri*

9. İsa Gülü titredi ve dedi: Ey başımın bahtı, gönlümün tahtı, dünya gözüyle bu kadar olsun birbirimizi gördük ya gayri kerem eyle. Kaderimizde varsa bir gün olur alı pullu günlere erişiriz.

Mirza; gafil, bir rüyadan ayılır gibi olup: "A gül yüzlüm, gül benizlim, kerem edecek ne var bunda? A cevahir sözlüm, bu ayrılık bana ölümden beter. Bari ben 'Kerem' olayım sen de 'Aslı'. Kerem senin ağzından çıktı. Bu ad bana bergüzarın olsun. Sen de bir hayalin aşlısın, bu da benden sana yadigar olsun. Ben de sana bakarken 'Aslı' diye bakarım; bir gün gelir yolunda kül olur gidersem şu bastığın toprak ben olayım." deyince Aslı'nın gözlerinden ceylan misali kan revan olup ağız açmaya mecali kalmadı. Bereket versin dut ağacı, tuttu dallarından bir dal verdi ona, o da dal gerdanında yayılan top zülüflerden üç tel çektii de başladı saz ü niyaza. İmdi, Aslı ne söyledi, Kerem ne dinledi? Biz ne diyelim, cemaatimiz ne anlasın!

Ne gezersin melul melul bu yerde,
Aman Kerem, beni rûsya eyleme!
Düşürsün beni onulmaz derde,
Aman Kerem, beni rûsya eyleme!
Kısmet etsin beni sana, Yaradan,
Kaldırsın engelli, yadı aradan.
Ben yeni ayırdım, akı karadan,
Aman Kerem, beni rûsya eyleme!

(cevahir: mücevher, **bergüzar**: hatıra, **zülûf**: saç, **rûsya**: rezil)

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar nesirle, duygular nazımla ifade edilmiştir.
B) Anlatmaya bağlı bir türdür.
C) Aşk konulu bir halk hikâyesinden alınmıştır.
D) Kahraman anlatıcının bakış açısıyla oluşturulmuştur.
E) Halk dilinden yararlanılarak meydana getirilmiş bir edebî dille söylenmiştir.

10. Servetifunun Dönemi yazarlarının hikâyeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanzimat Dönemi'ne göre hikâye tekniğinde gelişme olmuştur.
B) Hikâyelerde genelde realizmin etkisi görülür.
C) Halit Ziya, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit Yalçın dönemin hikâye yazarlarındandır.
D) Hikâyelerindeki tipler geleneksel özelliklere sahip, sıradan insanlardır.
E) Sanatlı bir dil kullanılmakla beraber romana göre daha sade bir dil görülür.

polind

11. (I) Batı edebiyatından edebiyatımıza gelen hikâyenin Batılı anlamda ilk örneklerini Ahmet Mithat Efendi, *Letâif-i Rivâyât* adlı eseriyle ortaya koyar. (II) Tanzimat Dönemi hikâyesinde işlenen önemli temalar arasında tutsaklık, zoraki evliliklerin acı sonuçları, kadın-erkek ilişkileri, Doğu ve Batı uygarlıkları arasındaki farklar vardır. (III) Kahramanlar çok yönlü ve gerçek yaşamdaki kişilere benzer olup "karakter" özelliği gösterir. (IV) Olayların sonunda, çoğu zaman iyiler ödüllendirilir, kötüler veya suçlular cezalandırılır. (V) İlk hikâyelerde topluluk önünde anlatılan meddah hikâyelerinin etkisi ve tekniği görülür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *İzmir Hikâyeleri* – Halit Ziya Uşaklıgil
 B) *Haristan ve Gülistan* – Ahmet Hikmet Müftüoğlu
 C) *Hayat-ı Muhayyel* – Hüseyin Cahit Yalçın
 D) *Son Emel* – Mehmet Rauf
 E) *Karanfil ve Yasemin* – Hüseyin Rahmi Gürpınar

13. Servetifünun Dönemi'nde eser vermesine rağmen bu topluluk içinde yer almamış, sanat anlayışı bakımından farklı bir çizgide yer almış olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, toplum için sanat yapma amacı taşımış, hikâyelerinde toplumsal konuları işlemiş, hikâyelerini sade bir dille oluşturmuştur. Kadınlar Vaizi,

Katil Buse, Mürebbiye, Melek Sanmıştım Şeytani,

II III IV
İki Hödügün Seyahati adlı hikâye kitaplarını kaleme
 V
 almıştır.

Bu parçada numaralanmış eserlerden hangisi bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Coğrafi Keşifler ile birlikte zenginleşen burjuva sınıfı sanata, bilime, düşünceye, mimariye yatırım yapmaya başlamıştır. Bunun sonucunda akıl ve duygunun ön planda olduğu Hümanizm akımı gelişmiştir. Hümanizm, yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans ile zirve noktasına ulaşmış, seyahat eden, düşünen, sorgulayan yeni bir dünya anlayışı ortaya çıkmıştır. Avrupa'da ilk önce İtalya'da başlayan bu akım zamanla Fransa, Almanya ve İngiltere'ye yayılmıştır. Bu gelişmeler kilisenin varlığının sorgulanmasına ve Reform hareketlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Reform hareketleri Avrupa'nın siyasal, ekonomik, sosyal ve eğitim sisteminin köklü değişim geçirmesine ortam hazırlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Reform hareketleri ile ilgili bir gelişme değildir?

- A) Westfalya Anlaşması
 B) Otuz Yıl Savaşları
 C) Ogsburg Anlaşması
 D) Nant Fermanı
 E) Magna Charta

15. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde;

- ticaret yollarının yön değiştirmesiyle yabancı ülkelere verilen kapitülasyonlar artmış,
- kapitülasyon verilen ülke sayısının artmasıyla ithalat-ihracat faaliyetlerinden elde edilen gümrük vergileri azalmış,
- ticaret yollarının yön değiştirmesi ve gümrük gelirlerinin azalmasıyla ekonomide cari açık hızla büyümeye başlamıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;

- devlet ile toplum arasında sorunlar yaşanmaya başlanması,
- karşılıksız basılan paralar ile birlikte enflasyonun artması sonrasında halkın alım gücünün düşmesi,
- paralarda yapılan taşıma faaliyetleri sonrasında yabancı paraların ticarete daha çok tercih edilmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

16. 1699 Karlofça ve 1700 İstanbul Antlaşmaları ile Osmanlı Devleti büyük oranda toprak kaybetmiş, siyasi ve ekonomik bakımdan geçmişine özlem duyan bir döneme geçiş yapmıştır. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni bir yandan doğuda, batıda, kuzeyde güçlenen rakiplerine karşı mevcut sınırlarını korumaya ve kaybettiklerini geri almaya çalışırken diğer yandan sosyo-ekonomik sorunlar yaşayan halkın sıkıntılarına çözüm bulmaya çalışmıştır.

Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda mücadele ettiği devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

- A) Fransa - Lehistan - Avusturya - İran
B) Rusya - Avusturya - Lehistan - İran
C) İsveç - İran - Rusya - Lehistan
D) İran - Avusturya - Rusya - İngiltere
E) Rusya - İran - Hollanda - Lehistan

17. I. 1709 Poltova Savaşı'nda Rusya karşısında yenilgiye uğrayan İsveç Kralı Şarh'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması nedeniyle gerçekleşen savaştır.
II. 1724 İstanbul Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin İran'da çıkan siyasi karışıklıklardan faydalanarak Kuzey İran'ı paylaşmak için ittifak kurduğu devletler.
III. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son kazançlı anlaşmadır. Bu anlaşma ile Rusya'dan Azak Kalesi'ni, Avusturya'dan Viyana'yı almıştır.
IV. 1774 Küçük Kaynarca Anlaşması ile halkı Türk ve Müslüman olan bu bölgenin Osmanlı kontrolünden çıkması devletin prestij kaybetmesine neden olduğu söylenebilir.

XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili yukarıda verilen bilgilerin doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

I	II	III	IV
A) Belgrat	Avusturya	Prut	Girit
B) Prut	Rusya	Belgrat	Kırım
C) Zıstovi	Venedik	K.Kaynarca	Viyana
D) Yaş	Rusya	Aynalıkavak	Lehistan
E) Prut	Lehistan	Yaş	Podolya

18. I. Ahmet ekber ve erşed sistemini benimseyerek hanedanın en yaşlı ve en olgun erkeğinin tahta geçmesini karara bağlamıştır.

I. Ahmet'in ekber ve erşed sistemiyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Tahta kimin geçeceği konusundaki belirsizliği son vermeyi
B) Yönetim anlayışında batılılaşma sürecini başlatmayı
C) Taht kavgalarını önlemeyi
D) Yönetimde istikrarı sağlamayı
E) Merkezi otoriteyi güçlendirmeyi

19. 1699 Karlofça Anlaşması sonrasında Sultan II. Mustafa devlet işlerini Şeyhülislam Feyzullah Efendi'ye bırakarak İstanbul'u terk edip Edirne'ye yerleşmiştir. Feyzullah Efendi'nin yönetimde aldığı kararlar hoşnutsuzluk yaratmış ve isyan çıkmıştır. İsyanıncılar Padişah II. Mustafa'nın Edirne'den İstanbul'a dönerek ülke yönetiminde aktif rol üstlenmesini istemişlerdir. Bu istekleri gerçekleşmeyince III. Ahmet'i tahta çıkarıp II. Mustafa'yı tahttan indirmişlerdir. III. Ahmet, 1703 Edirne Olayı olarak bilinen bu isyan sonrasında tahta çıkmış, 27 yıl hükümdarlık yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi III. Ahmet Dönemi gelişmeleri arasında gösterilebilir?

- A) Sekban-ı Cedit ve Eşkinin Ocaklarının kurulması
B) Modern Türk matbaasının Müteterrikanın konağında kurulması
C) Mühendishane-i Bahri Hümayun'un kurulması
D) Yalova'da kâğıt imalathanesinin açılması
E) Kont de Boneval ölcülüğünde Hendesehanenin açılması

20. Türkiye'de jeotermal kaynaklardan çıkan buhar, elektrik üretiminde kullanılmaktadır. Jeotermal kaynaklardaki sıcaklık arttıkça elektrik üretim potansiyeli de artmaktadır.

Aşağıdaki illerin hangisinde jeotermal enerji potansiyeli daha azdır?

- A) Aydın B) İzmir C) Denizli
D) Bolu E) Mardin

21. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr gücünden yararlanarak enerji elde etme potansiyeli daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

22. I. Sarayköy - Denizli
II. Çayırhan - Ankara
III. Keban - Elazığ
IV. Çatalağzı - Zonguldak

Yukarıdaki elektrik üretim tesislerinde kullanılan doğal kaynaklar dikkate alındığında, hangilerinin atmosfere daha fazla karbondioksit bıraktığı söylenbilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

polind

23. • Genellikle eski göl tabanlarında oluşmuş tortul tabakalar içerisinde bulunur.
- Roket ve jet yakıtları ile enerji üretimi, cam, porselen, hijyen ve temizlik ürünleri, fotoğrafçılık, çimento, ilaç ve boya sanayisinde kullanılır.
- Emet (Kütahya), Kırka (Eskişehir), Bigadiç (Balıkesir) ve Kestelek (Bursa) önemli çıkarım alanlarıdır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Krom B) Bakır C) Boksit
D) Bor mineralleri E) Demir

24. Ülkemiz akarsular bakımından zengindir. Hidroelektrik potansiyeli yüksek olan ülkemizde elektrik enerjisi üretiminin bir kısmı akarsulardan elde edilmektedir. Aşağıdaki fotoğrafta akarsular üzerinde kurulan bir baraj gösterilmiştir.

Aşağıdaki akarsularımızdan hangisi hidroelektrik üretimi için daha az potansiyele sahiptir?

- A) Çoruh B) Manavgat C) Susurluk
D) Fırat E) Seyhan

25. I. Taş kömürüne göre daha düşük kalorili bir maddedir.
- II. Afşin-Elbistan termik santralinde enerji kaynağı olarak kullanılır.
- III. Demir-çelik sanayisinde yakıt olarak kullanılmaktadır.
- IV. Türkiye ihtiyacının büyük bir kısmını yurt dışından ithal eder.

Linyit ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

polimidi

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

10. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye / Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye - Bireyin İç Dünyasını Esas Alanlar / Toplumcu Gerçekçiler / Millî-Dinî Duyarlılığı Yansıtanlar / Modernizmi Esas Alanlar
Tarih	14-19	XVIII-XX. Yüzyıl Siyasi Gelişmeleri (1774-1914) / Osmanlı Topraklarını Paylaşma Mücadelesi / Mehmet Ali Paşa'nın Güç Kazanması / Osmanlı-Rusya Rekabeti (1768-1914) / İhtilaller Çağı / Osmanlı Devleti'nde Modern Orduya Geçiş / XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler / Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Hareketleri / Osmanlı Devleti'nde Darbeler
Coğrafya	20-25	Türkiye'de Sanayi / Türkiye'de Ulaşım

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. ---- gerek şiiirlerinde, gerekse öykülerinde sevgiyi, dostluğu yürekli, sevecen duygularla söylemiştir. Çocukluęa ölem, insançılık, küçük mutlulukların ardından akan hüznü, ölüm kaygısı, her şeye karşın yaşamı olduğu gibi tanrısal bir buyruk gibi kabulleniş işlediği başlıca konular arasındadır. Öyküleri genellikle uzun ve şiirsel cümlelerden oluşur. Onun öyküleri bize, çocukluk çağımızın dokunulmamış özemlerini taşır. Yaşamın hayhuylarından kaçışır onun için çocukluk ve ilk gençlik; bir tür sığınak. Öykü kitaplarından biri olan *Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi* de sığınak arayışını dile getiriyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kenan Hulusi Koray
B) Ercüment Ekrem Talü
C) Ziya Osman Saba
D) Samet Ağaoğlu
E) Sabahattin Kudret Aksal

2. Resim çok tozlanmıştı. Tozlu da olsa taniyor insan kendini. Parmağını ıslattı dillile; tozlar önce çamur oldu, sonra... İlk kocasının gülümseyen yüzünü gördü parmağının ucunda. Aman yarabbil Bir zamanlar evliydim ben de... sonra yine evliydim. İnsan bir günde varamıyor bir yere, ne yapalım? Nereye? Tanımlayamadığım, bir ad veremediğim duygular yüzünden ne kadar üzülmüştük. Eğildi, bir avuç resim aldı yerden: Bu resim çekilmeden önce, nasıl hiç yoktan bir mesele çıkarmıştım, sonra da yürüyüp gitmişim. Sonra ne olmuştu? Sonra... Buradasın ya... bu evde Demek sonra hiçbir şey olmadı onunla ilgili. Ne kötü ne de iyi bir şey: Demek ki hiçbir şey... Ama bunu hissetmedim, geçişler öyle sezdirmeden oldu ki... Hayır, düşüncelerin kanşı, basit anlamıyla sözlerin... Bununla ne ilgili var? Fakat ben... ondan kaçarken nasil oldu da birden başımı çevirip bu resmi çektim. Hep Böyle mi durdum resimlerde? Yüksekçe bir yere oturdum, başını ellerinin arasına alıp düşünmeye başladı. Onun da yüzü kim bilir nasıldı? Herhâlde ben suçluyum, resim çekilirken değil... belki o sırada haklıydım, muhakkak haklıydım. Çok daha önce... çok daha önce...

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilinç akışı tekniği kullanılmıştır.
B) Kahramanın iç dünyası anlatılmaya çalışılmıştır.
C) Modern hikâyeye ait özellikler taşımaktadır.
D) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
E) Açıklayıcı anlatım tekniği ile oluşturulmuştur.

3. Bekleyiş içinde, geçmeyip esnekçe uzayan saatlerle ve tam da o günü bulmuş bir tersliğin ortaya çıkabileceği düşüncesiyle, bu sıkıntılı zaman diliminde yükseliyor davulun gümbürtüsü. Büyüyor, büyüyor, yankılandıkça ürküntüler çağırıştıran, her türlü tekinsizliğe açık dayanılmaz dan danlara dönüşüyor. Artık yersiz olduğuna inanmaya çalıştığı tassa, mutluluğunu iyiden iyiye zorluyor Elif'in. Sonra, en oynak düğün havalarını çalarken bile bekleyiş kuşkuyla, korkuyu umutsuzluğa, acıyı keskinliğe vardırarak cılız, zorlama acıklı zurna...

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak;

- I. Çehov tarzı hikâyeciliğe ait özellikler ağırlıktadır.
II. Modernizmi esas alan eserlerin birinden alınmıştır.
III. Üçüncü kişili anlatımla oluşturulmuştur.
IV. Zaman ve mekânı ait ayrıntılara yer verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I, II ve III E) II, III ve IV

polind

4. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Türk edebiyatında toplumcu gerçekçi edebi anlayışın ilk temsilcilerinden olan Sadri Ertem; *Korku*, *Bir Şehrin Ruhı*, *Bay Virgül* adlarını taşıyan hikây kitaplarının da yazarıdır.
B) Edebiyata öykü ile başlayan ve toplumcu gerçekçi anlayışla eserler veren Samim Kocagöz, *Yağmurdaki Kız* adlı eseriyle 1967 yılında Türk Dil Kurumu Hikây Ödülü'nü kazanmıştır.
C) Anadolu'daki, özellikle de kırsal kesimlerdeki gelenek ve görenekleri, değerleri, sosyal hayatı, meddah taklitlerine, halk masal ve hikây deyişlerine de yer vererek anlatan Kemal Bilbaşar; *Arak Sokak*, *Babil Kulesi*, *Kardeş Payı* adlarını taşıyan hikây kitaplarını da kaleme almıştır.
D) İlk öykü kitabı olan *San Sıcak*'ı 1952'de yayımlamasıyla ünü iyice artan Yaşar Kemal, konularını Çukurova ve Çukurova insanından almış, yöre insanının ekonomik sıkıntılar ve zor koşullar karşındaki savaşıını insan-tabiât-çevre üçgeninde ele almıştır.
E) İlk öykü kitabı, *Ekme Kavgası* ile öykücülüğünü kanıtlayan Orhan Kemal, öykülerinde Çukurova'da yaşayan tarım işçilerini, emekçileri, kırsal kesim insanının töre ile ilgili sorunlarını, İstanbul'un kenar semtlerinde yaşayan insanların acılarını, işçi aileleri, yoksul çocukları yalın ve etkileyici bir dille aktarmıştır.

5. Senin de bilinçaltın var mıydı babacığım? Bana öyle geliyor ki sizin zamanınızda böyle şeyler icat edilmemişti. Sanki Osmanlıların böyle huyları yoktu gibi geliyor bana. Senin fesli ve redingotu resimlerini gözümün önüne getiriyorum da bu görüntüyle "varoluşçu bir bunalımı" yan yana düşünemiyorum doğrusu. Aslında bizler de bir özenti içindeyiz ama ne de olsa bu kurt içimize düştü bir kere babacığım, bazı meseleleri bu yüzden büyütüyoruz.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuşaklar arası kopukluk ve anlayış farkı dile getirilmiştir.
B) Modern hikâyeye ait özellikler taşımaktadır.
C) İç konuşma tekniği ile oluşturulmuştur.
D) Yalın bir anlatımla oluşturulmuştur.
E) Betimleyici anlatım ön plandadır.

6. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Roman ve hikâyelerinde bireyin iç dünyasını esas alan, bilinçaltına yönelen, çok güçlü psikolojik analizler yapan Ahmet Hamdi Tanpınar, anlatımda iç monolog ve bilinç akışı tekniklerini sıkça kullanmış, *Yaz Yağmuru* adlı hikâyeye kitabını da kaleme almıştır.
B) Hikâyelerinde, ahlâki çöküntü, aşk, millî duyarlılık ve sosyal konuları ele alan Peyami Safa, *Bir Mektepli'nin Hatıratı: Karanlık Kralı* adlı hikâyeye kitabının da sahibidir.
C) Çoğu hikâyesini, "durum hikâyesi" tarzında kaleme alan; yakın çevre, aile, aşk, küçük yerleşim yerleri konularını ele alan Tanık Buğra, *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* adlı hikâyeye kitabını da yazmıştır.
D) Hikâyelerinde ben mekezi bir anlatımı benimseyen, olaya değil durumlara öncelik veren, geçmiş tutkusu ve içe kapanmışlık yönü ağır basan Oktay Akbal'ın *Bir Yudum Su, Bahar Hikâyeleri* adlarını taşıyan hikâyeye kitapları da vardır.
E) Yedi Meşaleciler olarak bilinen grubun üyeleri içerisinde hikâyeciliği ile öne çıkan Kenan Hulusi Koray, *Bir Otelde Yedi Kişi* adlı hikâyeye kitabının da sahibidir.

7. Öykülerinin konusu çoğunlukla kısa bir süre içinde gördüğü kişiler ve olaylardır. Bundan dolayı, edebiyatımızda Çehov tarzı öykünün temsilcilerindendir. Öykülerinde alışılmış giriş-gelişme-sonuç bölümleri yoktur. Bu özellikleriyle bir durum öyküsü niteliği taşıyan öykülerle ----, klasik yöntemden ayrılmıştır. Yazmanın kendisi için bir ihtiyaç olduğuna inanan, gözlemci ve gerçekçi bir yazardır. Onun dikkat çeken bir yönü de öyküsündeki kişiler üzerinden kendisindeki insan sevgisini okuyucularına aktarmasıdır. Ömrünün sonuna doğru *Alemdağ'da Var Bir Yılan* adlı öykü kitabını da yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sait Faik Abasıyanık
B) Memduh Şevket Esenalı
C) Haldun Taner
D) Tanık Buğra
E) Mustafa Kutlu

8. Hikâyelerinin mühim bir kısmında Türk-Osmanlı kahramanlığını, imanını ve faziletini işlemiş, çocukluk hatıralarını aksettirmiştir. Birçok hikâyesinde Türk gençliğini millî gurur yönünden canlandırmak arzusu görülür. Sosyal hayatın aksayan taraflarını gösteren ve bu hâdiseleri yaratan şahısları ele alan hikâyelerinde, hicivci bir karakter vardır. Edebiyatın halka hitap etmesi lüzumuna inanan sanatçının hikâyelerini yazarken duyduğu heyecan, umumiyetle halk kitlelerini okşayan heyecandır. Millî-tarihi hikâyelerinde sade çizgilerle kuvvetli Türk-Osmanlı tipleri yaratan yazarın en başarılı yazıları bu çeşit hikâyeleridir. ---- sade Türkçe ile küçük hikâyeye tarzına büyük rağbet kazandırmış, bu hikâyeleri hemen her sınıfa halka sevdirmiştir. Eserlerinde lüzumsuz söz, mecaz ve hayal unsurlarından uzak, sade bir dil kullanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki isimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Aka Gündüz
C) Hüseyin Nihal Atsız
D) Bahaeddin Özkış
E) Mustafa Necati Sepetçioğlu

9. • Çamaşıcının Kızı
• Can Parçası
• Cevizli Bahçe
• Sığınak

Yukarıda eseri yer almayan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadri Ertem E) Samim Kocagöz
C) Kemal Bilbaşar D) Fakir Baykurt
E) Orhan Kemal

10. ----, eserlerinde sonradan görme varlıklı insanları, modern yaşam koşullarına uyum sağlamakla zorluk yaşayan insanları; günlük yaşamdaki sevinçleri, alışkanlıkları, aksaklıkları yansıtmıştır. Hikâye ve tiyatrolarında gözleme dayalı mizah ve hiciv havası hâkimdir. Toplumun bozuk, eksik, çürük, düzensiz yanlarını alaycı bir dille ele almıştır. Sanatçının *Şişhaneye Yağmur Yağıyordu* adlı öykü kitabı 1953 yılında, *Ayışığında Çalıskur* adlı öykü kitabı ise 1954 yılında yayımlandı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki isimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Haldun Taner B) Sait Faik Abasıyanık
C) Ferit Edgü D) Nezihe Meriç
E) Yusuf Atılgan

10. - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her şeyimiz, delikanlı, varımız yoğunuz ormandır bizim, diye devam etti. Ormanı evimizden iyi tanınız, her ağaç bizim kahrimizi anamızdan çok çekmiştir. Köyümüz bir ormanın ortasındaydı, etrafını ağaçlar bir duvar gibi sarmıştı. Biz onun dışında da dünya olduğunu bilmezdik bile. Çocukken değneklerden yaptığımız kağınlara kuru yaprak doldurur, arabacılık oynardık. Daha sonraları babalarımıza yardım etmeye özenir, kaybolan deve torumlarını aramak için en sık yerlere daldık. Orada kaybolmamız mümkün değildi. Hiç bilmediğimiz yerlerde bile sıkıntı çekmeden yolunuzu bulurduk. Kırk dallar, devrilmiş kütükler bize yol gösterirdi. Hem insan kendi evinde kaybolur mu? Büyüdükçe ormanın, bizim için daha başka şeyler olduğunu da anladık: Sırtımızı o giydireyor, karnımızı o doyuruyor, evimizin kerestesini o veriyordu. Ormansız yaşamak!..Bunu aklımıza getirmiyorduk bile...

11. Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatma tekniği kullanılmıştır.
B) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Yalın bir anlatımla oluşturulmuştur.
E) İç konuşma tekniği kullanılmıştır.

12. Bu parçanın aşağıdaki edebî anlayışlardan hangisi çerçevesinde oluşturulduğu söylenebilir?

- A) Toplumcu gerçekçi hikâye anlayışı
B) Bireyin iç dünyasını esas alan hikâye anlayışı
C) Millî ve dinî duyarlılığı esas alan hikâye anlayışı
D) Postmodernist anlayışla oluşturulmuş hikâye
E) Kesit (durum) hikayesi

13. • Silindir Şapka Giyen Köylü
• Bacayı İndir Bacayı Kaldır
• Bir Şehrin Ruhı

Bu eserlerin ortak özelliğiyle ilgili olarak;

- I. Toplumcu gerçekçi anlayışla oluşturulmaları,
II. Aynı yazara ait olmaları,
III. Hikâye türünde kaleme alınmaları

niteliklerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. I. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı sanayileşmiş devletlerin açık pazarı hâline geldiği antlaşmadır.
II. Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumayı kabul ettiği antlaşmadır. Bu antlaşma Osmanlı'nın kendi topraklarının güvenliğini korumaktan aciz olduğunun göstergesidir.
III. Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanmıştır. Sekiz yıl geçerlilik süresi bulunmaktadır. Boğazlar meselesinin uluslararası gündem hâline geldiği antlaşmadır.
IV. Yunanistan bağımsızlığının Osmanlı Devleti tarafından kabul edildiği antlaşmadır.

Osmanlı Tarihi açısından XIX. yüzyılda imzalanan önemli antlaşmalar arasında yukarıda açıklaması verilmeyen hangisidir?

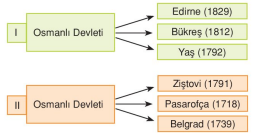
- A) Bükreş B) Edirne
C) Hünkar İskelesi D) Paris
E) Baltılimanı

15. • Osmanlı devlet yapısında ilk radikal değişiklikler yapma başarısını gösteren padişahtır.
• Türk modernleşme tarihinde ilk kez kapsamlı bir program dahilinde uzmanların hazırladığı raporları dikkate alarak ıslahat yapan Osmanlı padişahıdır.
• Fransızcanın zorunlu ders olarak askeri okullarda okutulması ilk kez onun döneminde başlamıştır.
• Avrupa'daki yenilikleri yakından izlemek amacıyla daimi elçilikler açan Osmanlı padişahıdır.

Osmanlı modernleşme tarihi ile ilgili özellikleri verilen Osmanlı sultanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülmecid B) II. Mahmut
C) III. Selim D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamid

16. Osmanlı Devleti'nin XVIII. ve XIX. yüzyıllarda imzaladığı bazı antlaşmalar aşağıda verilmiştir.

Bu antlaşmaların imzalandığı devletler hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

I	II
A) Avusturya	Rusya
B) İran	Avusturya
C) Lehistan	Rusya
D) Rusya	Avusturya
E) Rusya	Lehistan

17.

1. Eşinci Ocağı'nın kurulması	5. Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmesi
2. Sekban-ı Cedit'in açılması	6. Meşveret Meclisinin kurulması
3. Nizam-ı Cedit'in kurulması	7. İlk devlet matbaasının Üsküdar'da açılması
4. İrad-ı Cedit Hazinesi'nin kurulması	8. İlk nüfus sayımının yapılması

Osmanlı Modernleşme Tarihinde gerçekleşen yukarıdaki gelişmeler III. Selim ve II. Mahmut dönemi olarak sınıflandırılırsa hangisi doğru bir sıralama olur?

	III. Selim	II. Mahmut
A)	1, 2, 3, 4	5, 6, 7, 8
B)	2, 4, 6, 8	1, 3, 5, 7
C)	3, 4, 6, 7	1, 2, 5, 8
D)	6, 5, 4, 3	1, 2, 7, 8
E)	5, 6, 8, 1	2, 3, 4, 7

18.

- I. Osmanlı Devleti'nin Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'yla yaşadığı problemleri çözüme kavuşturmak amacıyla Rusya ile imzaladığı antlaşmadır. Bu antlaşma Osmanlı Devleti'nin Boğazlar hakkında kendi başına karar verdiği son antlaşmadır.
- II. İngiltere, Fransa, Osmanlı ve Rusya'nın katıldığı, Boğazlar hakkında uzun yıllar geçerli olan hukuk düzeninin belirlendiği antlaşmadır. Bu antlaşma ile Boğazlardan geçiş hakkıyla ilgili düzenlemelerde söz sahibi Avrupalı devletler olmuştur. Denebilir ki bu antlaşma Osmanlı Devleti'nin Boğazlar hakkında tek başına söz sahibi olma hakkını kaybettiği antlaşmadır.

Yukarıda özellikleri verilen antlaşmaların doğru olarak sıralanması hangisidir?

	I	II
A)	Hünkâr iskelesi	Paris
B)	Londra	Hünkâr iskelesi
C)	Hünkâr iskelesi	Londra
D)	Edirne	Bükreş
E)	Hünkâr iskelesi	İstanbul

19.

- Rusya ile İsveç arasında yapılan 1709 Poltova Savaşı'nı kaybeden Demirbaş Şarl, Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.
- 1753'te Rusya'ya karşı bağımsızlık savaşı veren Leh soylular isyanları bastırılınca Osmanlı'ya sığınmıştır.
- 1768'de Lehistan'da kral ve soylular arasındaki mücadelede Çariçe II. Katerina'nın Lehistan kralını desteklemesi üzerine çıkan çatışmaları kaybeden Leh soylular Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.

Bu bilgiler dikkate alındığında,

- Osmanlı Devleti Lehistan'daki milliyetçilik akımlarını desteklemektedir.
- Rusya ve Osmanlı Devleti, sürekli olarak savaş hâlinindedir.
- Rusya, batı yönündeki devletlerle çatışma hâlinindedir.
- Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda siyasi bakımdan nüfuz sahibi bir devlettir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

polind

20. Aşağıda verilen sanayi tesislerinin hangisinin ham maddesinin taş ve toprağa dayalı olduğu söylenemez?

A) İstanbul-Beykoz Cam Fabrikası
B) Kütahya Seramik Fabrikası
C) Tokat Tuğla ve Kiremit Fabrikası
D) Karabük Demir-Çelik Fabrikası
E) Samsun-Ladik Çimento Fabrikası

22. Elinde yeterli sermayesi olan Balıkesirli iş insanı Talha Bey, sermayesini yatırıma dönüştürmek için Balıkesir'de fabrika kurmaya karar vermiştir. Kararında kuracağı fabrikanın ham maddesinin bulunduğu ilden elde edilmesi etkili olmuştur.

Buna göre, Talha Bey'in aşağıdaki hangi alanda fabrika kurması beklenmez?

A) Sabun
B) Salça
C) Zeytinyağı
D) Süt ürünleri
E) Fındık yağı

21.

Yukarıdaki haritada gösterilen şehirlerde aşağıdaki sanayi kollarından hangisinin yoğunlaştığı söylenebilir?

A) Su ürünleri
B) Salça
C) Ayçiçek yağı
D) Et ve et ürünleri
E) Zeytinyağı

23. Ülkemiz uluslararası enerji taşımacılığında önemli konuma sahiptir. Mevcut ya da proje durumunda olan pek çok petrol ve doğal gaz boru hattı ülkemiz üzerinden geçmektedir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi ile ülkemiz arasında bir doğal gaz veya petrol boru hattı olduğu söylenemez?

A) Irak
B) Rusya
C) Azerbaycan
D) Suriye
E) İran

24. Aşağıdaki haritada ülkemizdeki bazı limanlar gösterilmiştir.

Bu limanlardan hangilerinin çevresindeki illerle demir yolu bağlantısının bulunduğu söylenebilir?

- A) Zonguldak - Trabzon
B) Antalya - İzmir
C) Trabzon - Antalya
D) İzmir - Zonguldak
E) Trabzon - İzmir

25. Ulaşım sistemleri, genellikle bulundukları alanın iklim koşullarına uygun bir şekilde yapılır. Ulaşım faaliyetlerinin iklimden olumsuz etkilenmesi daha çok sıra dışı hava koşulları yüzünden olur. Buz tutması, sağanak yağışlar, sis ile görüş mesafesinin azlığı büyük kazalara yol açarak ulaşımı olumsuz yönde etkiler.

Aşağıdaki illerimizden hangisinde yoğun kar yağışı, tipi ve çığ gibi iklim koşulları nedeniyle yolların daha az kapandığı söylenebilir?

- A) Şanlıurfa B) Bingöl C) Bayburt
D) Afyonkarahisar E) Bolu

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

11. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Roman - Tanımı, Özellikleri ve Türleri / Tanzimat Dönemi'nde Roman / Servetifünun Dönemi'nde Roman / Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman
Tarih	14-19	El Emeliğinden Makineleşmeye / Osmanlı Devleti'nde Sanayileşme Çabaları / Ekonomiyi Düzeltme Çabaları / Ulus Devlete Giden Süreçte Nüfus / Modern Hayattaki Sosyal Değişim
Coğrafya	20-25	Türkiye'de Ticaret / Türkiye'de Turizm / Türkiye'de İşlevsel Bölgeler ve Bölgesel Kalkınma Projeleri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Tanzimat Dönemi romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kölelik ve cariyeleşme kurumu, görücü usulüyle evlilik, tarihî olaylar, kadın erkek ilişkileri, evlilik, alafangalık özentsi gibi konular ele alınmıştır.
- B) Birinci dönem eserlerinde romantizm, ikinci dönem eserlerinde realizm etkili olmuştur.
- C) Genel olarak gerçekçi konular ele alınmış, eserler rastlantılara yer verilmeden oluşturulmuştur.
- D) Eserlerde karakterler oluşturulmamış, genellikle iyi veya kötü özellikler gösteren tipler anlatılmıştır.
- E) İlk örnekler olması açısından eserler teknik olarak kusurlar barındırır.

2. Edebiyatımızdaki ilk edebî roman olup romantizm akımı çerçevesinde kaleme alınmıştır. Ali Bey iyi bir eğitim almış, gösteriş meraklısı, varlıklı bir insandır. Bir gün Çamlıca'da ---- adlı güzel ama hafifmeşrep bir kadına âşık olur. Ali Bey, kadının gerçek yüzünü çok sonraları öğrenir. Ali Bey'in annesi de Ali Bey'i ---- adında bir cariye ile evlendirir. Ancak Ali Bey'in önceden gönlünü kapırdığı kadın, Ali Bey'in bu evliliğini gururuna yediremez. Ali Bey'i öldürtmek için tuzak hazırlar. Ali Bey zannedilerek Ali Bey'in karısı öldürülür. Ali Bey de kendisine tuzak kurup karısının ölümüne neden olan eski sevgilisini öldürüp hapse girer. Hapishanede üzüntüsünden hayatını kaybeder.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dilaşup – Mahpeyker
- B) Perihan – Dilaşup
- C) Dilber – Dilaşup
- D) Mahpeyker – Zekiye
- E) Mahpeyker – Dilaşup

3. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Namık Kemal, ilk tarihî roman olan *Cezmi*'yi kaleme almıştır.
- B) İlk yerli romanımız, Şemsetin Sami'nin *Taaşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı eseridir.
- C) Edebiyatımızdaki ilk realist roman, Recaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* adlı eseridir.
- D) Edebiyatımızdaki ilk çeviri roman, Yusuf Kamil Paşa'nın Fenelon'dan tercüme ettiği *Telemak* adlı eserdir.
- E) Nabizade Nazım'ın *Zehra* adlı romanı, köy hayatını ele alan ve natüralist çizgide oluşturulan ilk eserdir.

polind

4. Esaret konusunun ele alındığı romanın kahramanı Dilber, Kafkaslardan esir olarak getirilen, zengin ve soylu bir aileye hizmetçi olarak verilen biridir. Ailenin oğlu Celal Bey, Dilber'e âşık olur. Bunun üzerine Celal Bey'in annesi, Dilber'i bir esir tacirine satar. Dilberin evden gitmesi üzerine Celal Bey aklını oynatır. Dilber de kölelikten kurtuluş çaresi olarak kendini Nil Nehri'ne atarak intihar eder. Eser, kölelik kurumuna yöneltilen toplumsal bir eleştiri niteliği gösterir.

Bu parçada söz edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Sergüzeşt* – Sami Paşazade Sezaî
- B) *Araba Sevdası* – Recaizade Mahmut Ekrem
- C) *İntibah* – Namık Kemal
- D) *Henüz On Yedi Yaşında* – Ahmet Mithat Efendi
- E) *Zehra* – Nabizade Nazım

5. Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *Bir Ölü'nün Defteri* – Halit Ziya Uşaklıgil
 B) *Genç Kız Kalbi* – Mehmet Rauf
 C) *Nadide* – Süleyman Nazif
 D) *Gönül Hanım* – Ahmet Hikmet Müftüoğlu
 E) *Hayal İçinde* – Hüseyin Cahit Yalçın

6. I. Roman teknik yönden geliştirilerek edebî bir çizgiye ulaştırılmış, Batılı anlamda ilk roman örnekleri bu dönemde verilmiştir.
 II. Devrin sosyal şartları sebebiyle toplumsal konulardan uzak durulmuş, konular genellikle İstanbul'da yaşananlardan, kahramanlar aydın insanlardan seçilmiştir.
 III. Romanda klasisizm ve romantizm akımları etkili olmuş, duygu ve hayaller, akıl ve sağduyu eserlere hâkim olmuş, kahramanlar tek yönlü olarak oluşturulmuştur.
 IV. Yazarlar eserlerde kişiliklerini gizlemiş, teknik anlamda güçlü romanlar yazmış, gereksiz betimlemelerden ve konu dışı bilgi vermekten kaçınmıştır.
 V. Eserlerde söz sanatlarıyla yüklü ağır bir dil kullanılmış, Fransızca cümle yapısına uygun cümleler kurulmuştur.

Servetifünun romanı ile ilgili olarak numaralanmış cümlelerden hangilerinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) III ve IV E) IV ve V

7. Servetifünun Dönemi edebiyatının olduğu kadar

I
 Türk edebiyatının da önde gelen yazarlarından
 Halit Ziya Uşaklıgil, romanlarında

II
 sağlam bir teknik kullanmış, eserlerinin çoğunda

III
 tanıklık ettiği olayları anlatmış,

IV
 oluşturduğu yalın anlatımla pek çok sanatçıya örnek

V
 olmuştur.

Bu cümlede numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Romanın temel ögesi olan kişi veya kahraman, tip ve karakter olarak karşımıza çıkar. (I) Tip, kişi kadrosu içinde yer alan ve belli bir düşüncenin, topluluğun zihniyetini ve bir ideolojinin temsilciliğini yüklenen (kıskanç tip, cimri tip, züppe tip vb.) kişidir. (II) Karakter ise kendine özgü özellikleri olan; duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan, çok belirgin özellikleri olmadığı için benzer kişilerin temsilcisi olma özelliği göstermeyen kişidir. (III) Romanlar, konularına göre sosyal roman, tarihî roman, macera romanı gibi türlere ayrılır. (IV) Edebiyatımızdaki ilk yerli roman Recaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* adlı eseridir. (V) İlk edebî romanımız ise Namık Kemal'in *İntibah* adlı eseridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Servetifünun ve Fecriati dönemlerinin aksine toplumun anlayabileceği yalın bir dil kullanılmıştır.
II. Konular, tip ve karakterler daha çok Türk milletinin hayatından alınmış, eserlerde Millî Mücadele işlenen konuların başında gelmiştir.
III. Memleket edebiyatı çıkışı başlatılmış, eserlerde yurdun her köşesi ve her tabakadan insan ele alınmıştır.
IV. Gözleme önem verilmiş, yazarların büyük bölümü, eserlerini realist bir bakış açısıyla kaleme almıştır.
V. Tanzimat Dönemi'nde edebiyatımızda sıkça ele alınan Doğu-Batı çatışması bu dönem romanında ele alınmaktan vazgeçilmiştir.

Millî Edebiyat romanıyla ilgili olarak numaralanmış cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yalnız III B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve IV E) IV ve V

10. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Reşat Nuri Güntekin, en önemli romanlarından biri olan *Yaprak Dökümü*'nde kendi hâlinde bir aileye sahip olan Ali Rıza Bey'in, çocuklarının yaptığı hatalar yüzünden çektiği sıkıntıları işler.
B) Refik Halit Karay, romanlarında canlı tip ve karakterler oluşturmuş; *Nilgün*, *Yer Altında Dünya Var*, *Kadınlar Tekkesi* adlı romanları da kaleme almıştır.
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu, yurt gerçeklerini ve millî duyguları işlemiş, *Panorama* adlı iki ciltlik romanında 1923-1952 yılları arasında ele almıştır.
D) Mehmet Rauf, edebiyatımızın ilk psikolojik romanı olan *Eylül*'ü kaleme almış, romanlarında olay anlatımı ve betimlemelere ağırlık vermemiş, ruh tahlillerine büyük önem vermiştir.
E) Halide Nusret Zorlutuna; *Seviye Talip*, *Handan*, *Kalp Ağrısı* adlı romanlarında kadın psikolojisine genişçe yer vermiştir.

11. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun romanları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde bilgi yanlıştır?

- A) *Kıralık Konakta* Tanzimat'la başlayıp Çanakkale Savaşı'na kadar süren yıllardaki üç ayrı kuşağın yaşadığı değişimi ve çatışmayı anlatır.
B) *Hep O Şarkı*'da II. Abdülaziz Dönemi'ndeki sosyal hayatı anlatır.
C) *Sodom ve Gomora*'da II. Abdülhamit Dönemi'nde yaşanan sürgünleri anlatır.
D) *Yaban*'da Kurtuluş Savaşı yıllarını ve bu yıllardaki aydın-halk çatışmasını anlatır.
E) *Ankara*'da Cumhuriyet'in ilk on yılını ve yeni devletin başkentini anlatır.

polind

12.

	Eserler	Sanatçılar
I	• <i>Dikmen Yıldızı</i> • <i>İki Süngü Arasında</i> • <i>Bu Toprağın Kızları</i>	• Refik Halit Karay
II	• <i>Tatarcık</i> • <i>Zeyno'nun Oğlu</i> • <i>Kalp Ağrısı</i>	• Reşat Nuri Güntekin
III	• <i>Nur Baba</i> • <i>Hüküm Gecesi</i> • <i>Bir Sürgün</i>	• Yakup Kadri Karaosmanoğlu
IV	• <i>Gizli El</i> • <i>Dudaktan Kalbe</i> • <i>Acımak</i>	• Halide Edip Adıvar
V	• <i>Yeziğin Kızı</i> • <i>Çete</i> • <i>Sürgün</i>	

Tablodaki numaralanmış eser gruplarından hangisinin sanatçısı verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. • Türk Edebiyatındaki popüler roman anlayışının en önemli temsilcisi kabul edilir.
- Romanlarında ört, âdet, gelenek ve göreneklere bağlı kalır ve halk değişlerini kullanır.
 - Natürallizm akımının etkisiyle kahramanlarını yaşadıkları çevrenin bütün özellikleriyle anlatır ve onları bulundukları çevrenin diliyle konuşturur.
 - İstanbul'un iç mahallelerindeki hayat tarzını yansıtmaya yönüyle sokağı edebiyata taşıyan kişi olarak kabul edilir.
 - *Nimetşinas*, *Gulyabani*, *Tesadüf* adlı romanları da kaleme almıştır.

Kimi özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Rahmi Gürpınar
B) Ahmet Rasim
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Refik Halit Karay

14. Coğrafi Keşifler ile birlikte burjuva sınıfı güçlenmeye; düşünceye, aklı, sanata, estetiğe önem veren hümanizm akımı gelişmeye başlamıştır. Hümanizm, akıl ve duygunun ön plana çıkmasını sağlamış, bu durum Orta Çağ boyunca Avrupa'ya hakim olan skolastik düşünce sisteminin sorgulanmasına neden olmuştur. Rönesans ve Reform hareketleri insan aklının her şeyin üstünde olabileceği, kilisenin emrinde olmaması gerektiğini öğretmiştir. XVII. yüzyıldan itibaren Aydınlanma düşüncesi bilimin önündeki engelleri teker teker kaldırmış, sermaye birikimiyle birlikte icatlar yapılmaya başlanmış, bu da Sanayi Devrimi'ne giden süreci hızlandırmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında, Avrupa'da tarihi ile ilgili aşağıdaki gelişmelerden hangisinin diğerlerinden daha sonra yaşandığı söylenebilir?

- A) Fransız İhtilali
B) Sanayi Devrimi
C) 1848 İhtilalleri
D) Viyana Kongresi
E) Westfalya Anlaşması

15. Osmanlı Devleti'nin XIX. ve XX. yüzyılda kaybettiği topraklardan bazıları şunlardır.

- I. Mısır
II. Trablusgarb
III. Cezayir
IV. Tunus
V. Kıbrıs
VI. Girit

Osmanlı Devleti bu topraklardan hangilerini Fransa'nın egemenliğine bırakmak zorunda kalmıştır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve IV
E) IV ve VI

16. • Lambalı Kadın olarak bilinen ve hemşirelik mesleğinin kurucusu olarak kabul edilen Florence Nightingale, Selimiye Kışlasında yaralanan İngiliz ve Fransız askerlerinin tedavisi için görev almıştır.
- Varna, Şumnu, Edirne arasında ilk defa telgraf hattı çekilmiştir. Bu hat Osmanlı Devleti'nde inşa edilen ilk telgraf hattıdır.
 - Savaş muhabirliği ilk defa bu savaşta uygulanmış, Avrupa medyası haftalık olarak gelişmeleri okuyucularıyla paylaşmıştır.
 - Osmanlı, savaşın giderlerini karşılamak için ilk defa İngiltere'den bu savaş sırasında dış borç (istikraz) almıştır.
 - Osmanlı donanması Sinop'ta Ruslar tarafından yakılmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prut Savaşı
B) 93 Harbi
C) Kırım Savaşı
D) 1768-1774 Osmanlı Rus Savaşı
E) 1736-1739 Osmanlı Rus Savaşı

17. Fransız İhtilali ile milliyetçilik ve millet egemenliği fikri yaygınlaşmış ve mutlak krallıkların yıkılabileceği anlaşılmıştır.

Fransız İhtilali ile ortaya çıkan bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilanına
B) Islahat Fermanı'nın ilanına
C) Meşrutî yönetime geçilmesine
D) Sened-i İttifak'ın imzalanmasına
E) Kanun-ı Esasî'nin kabulüne

19. Osmanlı modernleşme sürecinde değişimin mimarları sayılabilecek padişahlarla ilgili bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

- Padişahlığı döneminde camiden çok okul yaptırdığı için "Maarifperver" olarak anılan Osmanlı sultanıdır.
- Devletin siyasi, askeri ve bürokratik yapısını köklü olarak değiştirmek istediği için halk tarafından "gâvur padişah" olarak anılan Osmanlı sultanıdır.
- Sarayda piyano eğitimi alan, tiyatronun yaygınlaşmasını sağlayan, batılı krallar gibi giyindiği için kendisine "alafranga padişah" lakabı takılan Osmanlı sultanıdır.
- Avrupa ülkelerini ziyaret eden, ilk defa Osmanlı sınırları dışına çıkan padişaktır.

Bu bilgilerde hangi padişaktan bahsedildiği söylenemez?

- A) II. Mahmut
B) Abdülaziz
C) Abdülmecid
D) V. Murat
E) II. Abdülhamid

polind

18. • Anadolu'dan İstanbul'a geleceklerin mürûr tezkeresi almasını zorunlu kılmıştır.
• Memuriyetleri dahiliye ve hariciye olmak üzere ikiye ayırmış ilk defa memuriyete kabul sınavı başlatmıştır.
• Avrupa'ya (Paris) ilk defa eğitim amaçlı öğrenci göndermiştir.
• Sûrat isimli buharlı gemiyle ilk yurt içi seyahatleri başlatan padişaktır.
• Yeniçeri Ocağına alternatif olarak Eşkinci Ocağı ve Sekbanı Cedit Ocağını kurmuştur.
• Takvim-i Vekâyî isminde ilk resmi gazeteyi çıkarmıştır.

Yukarıdaki gelişmeler Osmanlı tarihinde hangi hükümdar zamanında gerçekleşmiştir?

- A) Abdülmecid
B) Abdülaziz
C) II. Mahmut
D) V. Murat
E) II. Abdülhamid

20. Bir ülkenin belli bir dönem içinde gerçekleştirdiği toplam dış satım ve dış alım miktarına dış ticaret hacmi denir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinin ülkemizle olan dış ticaret hacminin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) İtalya
B) Rusya
C) Almanya
D) Irak
E) ABD

21. Coğrafi işaretler herhangi bir ülke, bölge ya da yöre gibi alanlara has ürünlerin yerelliğini karşılayabilmek adına alınan yasal tedbirlerdir. Coğrafi işaret kapsamına alınmış bir ürünün mutlaka en az bir özelliğinin sınırları belirlenmiş alandan alınmış olması gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi, coğrafi işaretlemenin yararları arasında yer almaz?

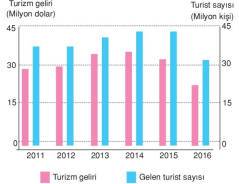
- A) Tarihsel ve kültürel değerlerin korunup tanıtılmasını sağlar.
- B) Taklit ürünlerin engellenmesini sağlar.
- C) İthalat giderlerinin artmasını sağlar.
- D) Ürünlerin gerçek üreticilerinin haklarının korunmasını sağlar.
- E) Bölgesel kalkınmayı sağlar.

22. İşlevsel hizmet bölgeleri; sağlık, eğitim, pazarlama-ticaret, güvenlik, barınma-eğlence, ulaştırma-iletişim, rekreasyon-turizm faaliyetleriyle ilgili olarak belirlenen işlevsel bölgelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi hizmetlerin yurt geneline yayılışını sağlamak ve denetimi yapmak için yasalara bağlı olarak oluşturulan devlet kurumlarından biri değildir?

- A) Meteoroloji İşleri
- B) Orman Genel Müdürlüğü
- C) Kara yolları
- D) Köy Hizmetleri
- E) TEMA

23. Aşağıdaki grafikte 2011 ile 2016 yılları arasında Türkiye'de yıllara göre turizm gelirleri ve turist sayıları gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında, aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Turizm gelirinin en az olduğu yıl 2016'dır.
- B) 2014 yılında turist başına gelir 2015 yılından fazladır.
- C) Turizm gelirinin en fazla olduğu yıl 2014'tür.
- D) 2011'den 2014'e kadar turist sayısı ve turizm geliri sürekli artmıştır.
- E) Turizm gelirinin milli gelirdeki oranının en yüksek olduğu yıl 2014'tür.

24. İç Anadolu Bölgesi'ne gezi düzenleyen bir turizm şirketi gazetelere aşağıdaki ilanı vermiştir.

"İlk gün farklı dirençteki kayaçların bulunduğu yöre olan Ürgüp'te sellerin oluşturmasıyla oluşan peribacaları görülecektir. İkinci gün Konya'da bulunan Hacı Bektaş-ı Veli Türbesi ziyaret edilecektir. Üçüncü gün Kayseri'de bulunan Erciyes volkanik dağındaki kayak merkezinde kış sporu yapılacaktır. Dördüncü gün Konya'da bulunan Meke Gölü gezilip, beşinci gün UNESCO tarafından Dünya Kültür Miras Listesi'nde yer alan Sivas Divriği Ulu Cami ziyaret edilecektir."

Turizm şirketinin ilanında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ürgüp'te peribacalarını oluşturan kuvvet
- B) Hacı Bektaş-ı Veli Türbesi'nin olduğu şehir
- C) Erciyes Dağı'nın bulunduğu il
- D) Meke Gölü'nün bulunduğu il
- E) Sivas Divriği Ulu Cami'nin Dünya Kültür Miras Listesi'nde olması

25. I. Ulaşım ve iletişim hizmetlerini güçlendirmek
II. Orman alanlarını çay ve fındık bahçelerine dönüştürmek
III. Başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek
IV. Bölge dışına olan göçü artırmak

Yukarıdakilerden hangileri, Doğu Karadeniz Projesi'nin amaçları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

12. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman - Bireyin İç Dünyasını Esas Alanlar / Toplumcu Gerçekçiler / Milli-Dini Duyarlılığı Yansıtanlar / Modernizmi Esas Alanlar
Tarih	14-19	Mustafa Kemal'in Hayatı / XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı / I. Dünya Savaşı (1914-1918) / Mondros Ateşkes Anlaşması
Coğrafya	20-25	Kültür Bölgeleri ve Türk Kültürü / Jeopolitik Konum ve Türkiye'nin Jeopolitiği / Sıcak Çatışma Bölgeleri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. ----, ağalık kurumunu ve eşkıyalık olgusunu *Rahmet Yolları Kesti* ve *Yedi Çınar* adlarını taşıyan eserlerinde ele almıştır. *Bozkırdaki Çekirdek* adlı romanında ise köy enstitülerini eleştirmiştir. Toplumcu gerçekçi bir çizgide eser veren sanatçı, yalın bir dil kullanmış; diyalog tekniğinden yararlanmıştır. Romanlarının konularını çoğunlukla Çankırı ve Çorum dolaylarından alan sanatçı, hapisane yaşamını ve Kurtuluş Savaşı'nı da ele almıştır. Sanatçının *Esir Şehrin İnsanları*, *Esir Şehrin Mahpusu* adlarını taşıyan romanları da vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaşar Kemal
C) Kemal Tahir
B) Samim Kocagöz
D) Talip Apaydın
E) Orhan Kemal

2. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Rasim Özdenören, Bahaeddin Özkışi, Sevinç Çokum, Emine Işınsoy, Samiha Ayverdi, Mustafa Miyasoğlu gibi romancılar millî konuları, tarihî olay ve kişileri eserlerinde ele almıştır.
B) Millî ve dinî duyarlılığı yansıtan sanatçıları eserlerinde, ulusal bilinç, şanlı tarih, kutsal kavramlar, ahlaki değerlerin yok oluşu, vatan, tarih, devlet, bayrak, dil, ulusal kimlik gibi konuları romanlarında işlemişlerdir.
C) Türk milliyetçiliğinin önemli bir temsilcisi olan, Türk tarihinin Göktürk kısmında uzmanlaşan, *Bozkurtların Ölümü*, *Bozkurtlar Diriliyor* adlı eserlerinde Göktürk Dönemi'ni romanlaştıran Musatafa Necati Sepetçioğlu, *Deli Kurt* adlı romanında da Osmanlı tarihinin ilk devirlerini ele almıştır.
D) Eserlerinde milliyetçi ve idealist bir tavır takınan Aka Gündüz, eserlerinde yalın ve samimi bir dil kullanmış, *Dikmen Yıldızı*, *İki Söğüt Arasında*, *Üvey Ana* adlı romanları da yazmıştır.
E) Eserlerini millî bir bilinçle oluşturan Emine Işınsoy, mekândan çok insan psikolojisi üzerinde yoğunlaşmış, *Küçük Dünya*, *Ak Topraklar*, *Azap Toprakları*, *Sancı* adlarını taşıyan romanları da kaleme almıştır.

3. Bekçi Zeynel, elinde kocaman bir sopa ile önlerine düştü, bağın içinde ağır ağır ilerlemeye başladılar. Kütükler birbiri ardı sıra karanlık dalga dizileri gibi tâ uzaklara yayılıp dağılıyor, ay aydınlığı çıplak toprakların üstünde su birikintilerine mahsus ağır panlılarla yanıp sönüyordu. Bağın nihayetindeki tahta kapıdan ince dikenli bir yola çıkmışlardı. Kurumuş dikenler arasından kertenkeleler hızırdıyor, ağustos böcekleri etrafı dayanılmaz bir uğultu içinde bunaltıyordu. Bağların yorgun, sıcak kokuları ağır bir bulut gibi nefeslerini tikiyor, başlarına vuruyordu. Patikanın, aşağıdaki araba yolunu gören bir yerinde durmuşlardı. Cavidan, babasına yolun uzak bir noktasını gösterdi:

— Bak baba... Şu gölgeler insan değil mi, dedi.

Hep birden, genç kızın gösterdiği yere baktılar. Yolun öte başından irili ufaklı garip bir gölge kafillesi geliyor, en önde bir merkep yürüyordu. Münir Bey, misafirlerine izahat verdi:

— Bu mevsimde buralarda âdetir... Geceleri böyle bağdan bağa misafir kafileleri gelip gider... Fakat niçin böyle sessiz gidiyorlar... Bunlar ekseriye türkû filân söylerler, gürültü ederler...

Bu sessiz kafiye, biraz daha ilerledikten sonra bir bağ kenarında, küçük bir taş kulenin önünde durmuştu. Birdenbire bir çığlık, bir gürültü koptu. Billur gibi çocuk kahkahaları, karşıki tepelere aksediyor, karmakarışık sesler ağır bir kemanın refakatıyla bir ninni havası söylüyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalın bir dille oluşturulmuştur.
B) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Birden fazla duyuya ait ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
E) Hâkim anlatıcının bakış açısıyla oluşturulmuştur.

4. • *Üç Anadolu Efsanesi*
• *Binboğalar Efsanesi*
• *Ağrıdaki Efsanesi*
• *Çakırcalı Ele*

Bu eserler aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Kemal Bilbaşar B) Kemal Tahir
C) Talip Apaydın D) Yaşar Kemal
E) Samim Kocagöz

5. Yusuf çıktığı yerden kalktı, giden sürünün ardından baktı. Mallar, bağların dolayındaki hendeği aştılar. "Bağlar gitti, bağlar gitti, şimdi anladım, bağlar gitti!" dedi köye koştu. Nereye bastığını göremiyordu. Ardından kurt geliver gibi koşuyordu. Bir solukta eve vardı. "Senem, bağlar gitti!" diye bağırırdı. "Ana bağlar gitti!" Valla billa gitti..." Deli gibiydi. Bir sağa, bir sola atılıyordu. "Bağlar gitti, bağlar gitti!" diyordu. Bir yandan Senem, bir yandan Cennet karı: "Ne oldu, nere gitti!" diye soruyor, Yusuf'u durdurmaya çalışıyorlardı. "Kim gitti?" "Bağlar gitti! Babam sığır hergeleyi küredî bağlara! Bağlar gitti!..." Cennet karı ellerini saçlarına attı: "Abuuuuuuu Abuuuuuuu!..." Delirmiş bu herif. Nereye gideyim? Akını çıvdırmış komşular, nere gideyim?"

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerel söyleyişlere yer verilmiştir.
B) Yalın bir dille oluşturulmuştur.
C) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
D) Benzetmeye yer verilmiştir.
E) Zaman ile ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.

6. • *Çıkrıklar Durunca*
• *İkinci Dünya*
• *Yeşil Gölge*
• *Ortadirek*

Bu eserlerle ilgili olarak;

- I. Aynı edebî anlayışla kaleme alınmıştır.
II. Aynı yazar tarafından yazılmışlardır.
III. Aynı edebî türde oluşturulmuşlardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. • Hikâyelerinde Ege Bölgesi'nde yaşayan insanların sorunlarını, insanların tabiatla ve birbiriyle ilişkilerini, sınıf çatışmalarını ele almıştır.
• Eserlerini bilinen teknik ve anlatıma bağlı kalarak oluşturmuştur.
• Toplumcu gerçekçi sanat anlayışıyla eserler vermiştir.
• *Eski toprak* adlı romanıyla 1989'da Orhan Kemal Roman Armağanı'nı kazanmıştır.
• *Kalpakkılar*, *Doludizgin*, *İkinci Dünya* adlı romanların da yazarıdır.

Bazı özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadri Ertem B) Muzafer Buyrukçu
C) Muzafer İzgü D) Samim Kocagöz
E) Talip Apaydın

8. • Doğu-Batı, kimlik, gelenek-modernlik, İstanbul, darbeler gibi siyasi ve kültürel temalar yanında yabancılaşma, yalnızlık, baba-oğul ilişkisi gibi kişisel konuları ele almıştır.
- Postmodern roman tarzının en önemli temsilcilerindendir.
- Nobel Edebiyat Ödülü alan Türk yazardır.
- Yazarın *Kara Kitap* adlı romanı da vardır.

Bazı özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Pamuk B) Ahmet Ümit
C) İhsan Oktay Anar D) Alev Alatlı
E) Adalet Ağaoğlu

9. Toplumcu gerçekçi bir anlayışla eserler veren sanatçı, ilk yapıtlarında çoğunlukla, çoğunluğunun geçtiği Çukurova'yı, Torosları, bu bölgedeki insanların dramatik yaşamını, insanların ezilmişliğini, kan davası meselesini, ağılık sistemini ve toprak sorununu, maddi sıkıntıları anlatmıştır. Sanatçı 1955 yılında *İnce Memed* romanını yayımlamış, bu romanla *Varlık Roman Armağanı*'nı kazanmıştır. 1974 yılında *Demirciler Çarşısı Cinayeti* romanıyla Madaralı Roman Ödülünü kazanmıştır. Sanatçı 1970'li yıllarda *Al Gözüm Seyreyle Salih, Kuşlar da Gitti, Deniz Küstü* romanıyla Çukurova dışına çıkmış, kenti ve deniz insanını konu edinmiştir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Kemal B) Kemal Bilbaşar
C) Yaşar Kemal D) Kemal Tahir
E) Samim Kocagöz

10. **Aşağıdaki eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) *Beyaz Kale* – Orhan Pamuk
B) *Her Gece Bodrum* – Selim İleri
C) *Amat* – İhsan Oktay Anar
D) *Korsan Çıkamaz* – Nezihe Meriç
E) *Ruh Üşümesi* – Pınar Kür

11. Fakat aynı zamanda birçok şeyleri onun için kolaylaştırdı. Bu akşamın tesadüfünden sarfınazar, genç kadın, öteden beri İclâl'in ve arkadaşlarının taşıdığı havadislerle az çok hayatına girmiş saydığı, dün sabah o kadar beğendiği, hoşlandığı Mümtaz'a karşı, artık duygularını gizlemek kudretini kendisinde bulmuyordu. Zaten içindeki hiddetin yerine yavaş yavaş yalnızlığının şuuru geçmişti. Tıpkı bu kül bulutların tesadüfünden boşanan ve yeryüzünde küçük bir çiçek dalı uzatılmış gibi oynayan ve şimdi bütün salonu dolduran güneş ışığı gibi Mümtaz'ın düşüncesi içindeki bu boşluğu doldurmaya hazırlanıyordu.

Hakikatte gecedен beri Nuran, Sevim'in hırçnılığından ve hayatın uygunsuzluklarından bu düşünceye sığınarak yaşamıştı. Bütün gün gülünç olduğunu kendisine tekrar ede ede içinden genç adamla hasbihaller etmişti. Onun için iskelede onunla karşılaşınca sevincini ancak gizledi. Fakat kendisine doğru mahçup ve dost gelişinden, ürkek ve yalvarır gibi gülümsemesinden ve bütün bunların hincını alıyormuş gibi kendisiyle başının üstünden etrafını seyrederек konuşmasından memnundu.

Mümtaz, ne genç kadının varlığından gelen bir itişle kendisini seçtiğini ne de küçük Sevim'in hayatında bir türlü yenemeyeceği bir engel olabileceğini aklına getiriyordu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İkilemeler kullanılmıştır.
B) Kahramanın iç dünyasına ait ayrıntılar yansıtılmıştır.
C) Mecaz anlamli sözcükler kullanılmıştır.
D) Kahraman anlatıcının bakış açısıyla oluşturulmuştur.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

12. Önce tanıştılar kız şarkıcı ve onu beğenmiyor ama bir gün çocuk onu onlardan kurtarınca beğeniyor ve sevdiğini anlıyor ama babası bu evliliğe karşı çıkıyor. Sonra çocuk hapse girdi. Ara verdiler, yerimden kalkıp kalabalığa çıktım. Sonra gene başladı ve kız gazinonun sahibiyle evlendi ama çocukları olmadı ve oğus diye bir şey yapmadılar. Kocası o kötü kadının peşinden gidince, Ediz de hapisten kaçınca Boğaz Köprüsü'ne yakın bir evde buluştu ve Hülya Kocyigit şarkı söyledi. O şarkıyı dinlerken biraz tuhaf oldum. Sonunda onu kötü kocadan kurtarmak isterken o zaten cezasını kendi bulunca anlaşıldı ki artık evlenebilirler. Babası arkalarından sevinçle bakıyor ve onlar yolda kol kola yürüyorlar, gittikçe küçülüyorlar ve SON.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) İç monolog B) İç çözümleme
C) Bilinç akışı D) Geriye dönüş
E) Metinler arasılik

13. ---- döneminde meydana gelen toplumsal ve siyasi olaylara ilgisiz kalmış; Çamlıca, Büyüka, Rumelihisarı üçgenindeki varlıklı, pek problemi olmayan insanları eserlerinde ele almıştır. Ele aldığı bu insanlar, aile içinde yakın şekilde tanındıklarıdır. Sanatçı ele aldığı insanların alışkanlık, duygu ve düşüncelerini başarılı şekilde canlandırmıştır. Eserlerinde olaylardan çok, içe kapanık, başarılı olamayan, dengeyi tutturamayan, garip alışkanlıkları olan kimseleri kahraman olarak kurgulamıştır. Sanatçı, eserlerinde İstanbul'un eski dönemlerini ve eğlencelerini işlemiştir. Sanatçının; *Fahim Bey ve Biz*, *Çamlıca'daki Eniştemiz*, *Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı* ve *Şeyhliği* adlarını taşıyan romanları vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Samiha Ayverdi
C) Memduh Şevket Esenal
D) Abdülhak Şinasi Hisar
E) Oktay Akbal

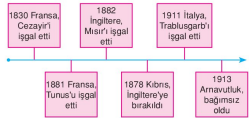
14. • Osmanlı Devleti'ni paylaşmak için yapılan gizli anlaşmalara katılmadığı hâlde, Anadolu'yu işgale katılan devlettir.
• Savaşın gelişmesi Osmanlı Devleti'ne yönelik yardım hattının kesilmesine neden olduğu için Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesine neden olan devlettir.
• Ahmet İzzet Paşa Hükümeti'nin Bahriye Nazırı Rauf Orbay ile Mondros Ateşkes Anlaşması'nı İtilaf devletleri adına imzalayan devlettir.
• Çanakkale Savaşı'nı sonrasında İtilaf Devletlerinden beklediği askerî-ekonomik desteği alamadığı için ülkesinde rejim değişikliği yaşanan devlettir.

I. Dünya Savaşı ile ilgili yukarıda verilen bilgilerle eşleşmeyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya B) İngiltere C) İtalya
D) Bulgaristan E) Yunanistan

polind

15. Aşağıdaki tarih şeridinde Osmanlı Devleti'nin son dönemine ait bazı askerî-siyasi gelişmeler verilmiştir.

Bu bilgiler incelendiğinde,

- Kaybedilen coğrafyalardan Anadolu'ya göçler yaşanmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanı daralmıştır.
- Kuzey Afrika, farklı ülkelerin ilgi alanındadır.
- Turancılık düşünceleri önemini kaybetmiştir.
- Rusya, Akdeniz ticaretinde güç kazanmak istemektedir.
- Siyasi-toplumsal bütünlük zarar görmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve III B) III ve IV C) IV ve V
D) I, II ve V E) IV, V ve VI

16.

- I. I. Balkan Savaşı'nı başlatan devlettir.
- II. II. Balkan Savaşı'nın çıkmasına neden olan devlettir.
- III. I. Balkan Savaşı'na katılmayıp II. Balkan Savaşı'na katılan, toprak kazanan devlettir.
- IV. Balkan Savaşları sırasında Osmanlı'dan ayrılarak bağımsızlık kazanan son devlettir.

Balkan Savaşları hakkında yukarıda verilen açıklamaların harita üzerindeki karşılıkları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Yunanistan	Romanya	Arnavutluk	Sırbistan
B)	Karadağ	Bulgaristan	Romanya	Arnavutluk
C)	Bulgaristan	Sırbistan	Karadağ	Yunanistan
D)	Sırbistan	Karadağ	Bulgaristan	Arnavutluk
E)	Romanya	Yunanistan	Sırbistan	Karadağ

17.

- Trablusgarp ve Balkan Savaşları sırasında İttihat Terakki Partisinin ülkeyi yönetmesine onay veren Osmanlı padişahıdır.
- I. Dünya Savaşı'nda Almanların isteği üzerine yayınladığı Cihad-ı Ekber ilanından istenilen sonuç elde edilememiştir.
- Osmanlı tarihinde ilk kez çok partili yaşama geçilmesine (II. Meşrutiyet) izin verecek meclisin yetkinliğini yükselten padişahıdır.
- 31 Mart Vakası sonrasında tahta geçmiş, Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan kısa bir süre önce vefat etmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) VI. Mehmet Vahdettin
- B) V. Murat
- C) V. Mehmet Reşat
- D) II. Abdülhamid
- E) Sultan Abdülaziz

18.

Mustafa Kemal Atatürk Temmuz 1935'te Paris Büyükelçisi Suat Davaz'a Fransa'dan alınması için kitap siparişi vermiştir. İstenilen kitapların bazıları şunlardır:

- Dinler Tarihi
- Diplomasi Tarihi
- Anayasa Hukuku
- Antropoloji
- Siyasal Müesseseler Tarihi
- İktisat Tarihi
- Beşeri Coğrafya

(Bilal Şimşir, Atatürk'ün Kitap Sevgisi, Kayseri, 1982)

Mustafa Kemal Atatürk hakkında yukarıda verilen bilgi dikkate alındığında,

- I. Cumhuriyetin temeli kültüre dayanmaktadır.
- II. Kitaplar Mustafa Kemal'in fikir hayatını daima geliştirmiştir.
- III. Mustafa Kemal ağırlık olarak askeri alanda kitaplar sipariş etmiştir.
- IV. Kurtuluş Mücadelesi'nin kazanılmasında Paris'ten sipariş ettiği kitapların katkısı büyüktür.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

19. XX. yüzyılda Osmanlı tarihini ilgilendiren bazı olayların tarihleri aşağıda verilmiştir.

1913	1918	1919	1920
↓	↓	↓	↓
?	?	?	?

Aşağıdakilerden hangisi (?) ile işaretlenmiş bölümlerden birine yazılamaz?

- A) Sevr Barış Antlaşması
B) Cihad-ı Ekber İlanı
C) Mondros Ateşkes Antlaşması
D) Paris Barış Konferansı
E) Babıali Baskını

20. Aşağıda bazı medeniyetlere ait ayırt edici özellikler verilmiştir.

- Kuruldukları yerlerde tarım alanları az olması sebebiyle deniz ticaretine yönelmiş ve koloniler kurmuşlardır.
- Halkın "kast sistemi" denilen toplumsal sınıflara ayrılmış olması millet olma bilincini zorlaştırmıştır.
- Büyük Okyanus'a paralel uzanan dağ sırası üzerine kurulmuş bir medeniyettir.
- Dünya'nın en uzun savunma duvarını inşa ederek dünya kültür mirasına önemli katkı sağlamıştır.

Buna göre, hangi medeniyete ait bilgi verildiği söylenemez?

- A) Çin
B) Akdeniz
C) İnka
D) Hint
E) Aztek

21. I. Heykel
II. Lale
III. At
IV. Resim

Yukarıdakilerden hangileri Türk Kültürü'nün simgelerinden değildir?

- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

22. Kıbrıs, Anadolu'nun güneyinde bulunan, Akdeniz'in Sicilya ve Sardunya adalarından sonraki üçüncü büyük adasıdır. Coğrafi konumundan dolayı tarih boyunca siyasi önem taşıyan Kıbrıs; Anadolu, Mezopotamya ve Ege uygarlıklarının ticaret sahası içinde yer almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Kıbrıs adasının jeopolitik önemini artıran durumlar arasında yer almaz?

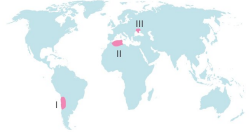
- A) Petrol zenginliği ülkelerin Süveyş Kanalı yoluyla gerçekleştirdikleri deniz ticaretinin odağında bulunması
B) Anadolu'nun güney kıyılarındaki İskenderun ve Mersin limanlarının güvenliğini sağlayacak konumda olması
C) Doğu Akdeniz'deki su yolları ve enerji kaynaklarının kontrolünü sağlayacak konumda olması
D) Türkiye'nin askerî müdahale gerektirebilecek durumlarda hava üssü sağlayacak alanda olması
E) Tatlı su kaynakları bakımından zengin olabilecek iklim koşullarına sahip olması.

23. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik konumu üzerinde diğerlerine göre daha az etkiye sahiptir?

- A) Orta Doğu, Karadeniz Havzası, Kafkaslar ve Balkanlar'ın oluşturduğu coğrafyanın merkezi konumundadır.
- B) Petrol ve doğal gaz zengini Orta Doğu ve Hazar ülkelerinin enerji kaynaklarının Avrupa ülkelerine ulaştırılmasında en uygun güzergâha sahiptir.
- C) İstanbul ve Çanakkale boğazları gibi uluslararası ulaşımında oldukça önemli olan su yollarına sahiptir.
- D) BM, NATO, G-20, İİT gibi uluslararası örgütlere üyedir.
- E) Otoyol ve demir yolu şebekeleriyle komşu ülkelerle iyi bir kara ulaşımı vardır.

25. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan bölgelerin bulunduğu kültür bölgeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Latin Amerika	Afrika	Batı Avrupa
B) Batı Avrupa	İslam	Çin
C) Pasifik	Hint	Slav
D) Latin Amerika	İslam	Slav
E) Pasifik	Slav	Hint

24. Aşağıda Çatışma Bölgeleri ile ilgili kavram haritası verilmiştir.

Buna göre K, L ve M olarak belirtilen bölgelere yazılacak ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

K	L	M
A) Yemen	Ukrayna	Afganistan
B) Irak	Azerbaycan	Pakistan
C) Filistin	Romanya	Türkmenistan
D) Suriye	Bulgaristan	Bangladeş
E) Nijerya	Gürcistan	Hindistan

politi

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

13. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Tiyatro - Tanımı, Özellikleri ve Türleri / Geleneksel Türk Tiyatrosu / Tanzimat - Servetifinun - Fecriati Dönemlerinde Tiyatro
Tarih	14-19	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık / Büyük Millet Meclisinin Açılması / Sevr Anlaşması / Millî Mücadelede Doğu ve Güney Cepheleleri / Millî Mücadelede Batı Cephesi / Mudanya'dan Lozan'a
Coğrafya	20-25	Küresel Ticaret Bölgeleri / Küresel Turizm

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. (I) Kökeni Eski Yunan'a dayanan trajedi; seyircide heyecan, korku ve acıma hisleri uyandırarak ruhu kötülüklerden arındırma amacı güder ve konularını tarih ve mitolojiden alır. (II) Trajedide konu edilen insan, eğitilmiş ve soyludur; krallar, kraliçeler, prensler, tanrılar, yarı tanrılar konu edilir; sıradan insana yer verilmez. (III) Trajediler manzum olarak yazılır; genellikle üç perdeden oluşur, aralıklarla oynanır, üç birlik kuralına uyma zorunluluğu olmadan yazılır. (IV) Trajedide kaba ve çirkin sözlerle yer verilmez; öldürme, yaralama gibi olaylar sahnede canlandırılmaz. (V) Trajedinin en önemli temsilcileri Eski Yunan edebiyatında Euripides, Aiskhylos, Sophokles; XVII. yüzyıl Fransız edebiyatında Racine ve Corneille'dir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Tiyatro; sahnede, bir seyirci topluluğu önünde oyuncular tarafından canlandırılmak üzere yazılan edebî türe verilen addır. II. Sahnede iletişimi herhangi bir aracı olmadan sağlayan tiyatrodaki konu günlük yaşamdan, tarihten, mitolojiden alınabilir. III. Anlatımın çoğunlukla diyaloglara dayalı olduğu tiyatro eserinde; yer, dekor ve kişilerle ilgili bilgiler perde başlarında verilirken oyuncuların sergilemeleri gereken davranışlar yay ayağ içinde verilir. IV. Anadolu'da modern tiyatro öncesinde geleneksel Türk tiyatrosu; köy seyirlik oyunları, meddah, Karagöz, orta oyunu, kukla oyunu gibi türlerle icra ediliyordu. V. Batılı anlamda tiyatro Türk edebiyatına Tanzimat'ta birlikte Avrupa'dan gelmiş, ilk yerli oyun ise Ahmet Vefik Paşa tarafından yazılıp sahneye konmuştur.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Yalnız III B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve V E) IV ve V

3.

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Yer B) Zaman C) Tema
D) Kişiler E) Çatışma

polind

4.

- I. Kişilerin ve toplumların aksayan taraflarını güldüren yönleriyle beraber yansıtan tiyatro türü olan komedide; korkaklık, cimrilik, dalkavukluk gibi huy ve tavırlar abartılı şekilde izleyiciye sunulur. II. Komedide konular günlük yaşamdan alınır, kahramanlar halk arasından seçilir ve üç birlik kuralına uyulur. III. Komedide kaba şakalar, söz oyunları, imalar yer alabilirken yaralama, öldürme gibi olaylar sahnede gösterilmez, bu olaylar haberciler tarafından duyurulur. IV. Beş perdeden oluşan ve manzum yazılan komediler, aralıksız oynanır; koro ve diyalog bölümlerinden oluşur ve koro perde görevini üstlenir. V. Komedî türünün en önemli temsilcileri Eski Yunan edebiyatında Aristophanes ve XVII. yüzyıl Fransız edebiyatında Moliere'dir.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) III ve IV E) III ve V

5. Dram türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) XVIII. yüzyılda klasizme tepki olarak doğan romantizm akımıyla birlikte ortaya çıkan bu türde hayatı hem acıklı hem gülünç yönleriyle bir bütün olarak yansıtmaya amaçlanır.
- B) Kahramanların toplumun her kesiminden seçilebildiği bu türde konular günlük hayattan ve ulusal tarihten seçilir.
- C) Üç birlik kuralına uyma zorunluluğunun bulunmadığı bu türde kişiler ya tamamen iyi veya tamamen kötü olacak şekilde tek yönlü oluşturulur.
- D) En fazla üç perdeden oluşabilen bu türdeki eserler sadece nesir şeklinde oluşturulur.
- E) Kaba sözlere yer verilebilen bu türde vurma, yaralama, öldürme gibi olaylar sahnede seyircinin önünde canlandırılabilir.

6. I. Metin dışı, o an akla geldiği şekliyle söz söyleme, hareket etme, doğaçlama. (Tirat)
- II. Oyunda kişilerin birbirlerine karşı söyledikleri uzun soluklu ve coşkulu sözler. (Tuluat)
- III. Perde gerisinde oyunu metinden takip edip unutulmuş sözleri fısıldayarak oyunculara hatırlatan kişi. (Süflör)
- IV. Yabancı dille yazılmış bir oyunu, yerel koşullara uygun hâlde kendi diline çevirme, uyarlama; bir roman veya öyküyü sahne için yeniden düzenleme, uyarlama. (Adaptasyon)
- V. Rol gereği sahnede yapılan el, kol ve beden hareketleri. (Jest)

Numaralanmış cümlelerdeki bilgi yanlışının giderilebilmesi için ayrıç içindeki kavramlardan hangilerinin yeri değiştirilmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

7. (I) Geleneksel Türk tiyatrosu, kökeni eski inanç ve geleneklere dayanan, modern tiyatronun dışında kalan göstermelik türlerle verilen addır. (II) Bunlardan "Karagöz oyunu" deriden yapılmış kahramanların renkli figürlerinin, arkasından aydınlatılmış bir perdeye yansıtılması esasına dayanan halk tiyatrosu türüdür. (III) Diğer bir adı "gölge oyunu" olan bu oyun; hayali, hayalbaz ve Karagözcü denilen bir kişi tarafından oynatılan bir oyundur. (IV) Karagözün piri ve yaratıcısı Çelebi sayılır. (V) Karagöz oyununda Hacıvat ve Karagözün dışında Osmanlı İmparatorluğu içinde yer alan her kesimden insan (Arnavut, Laz, Rum vb.) bulunur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Orta oyunu, çevresi seyircilerle çevrili bir meydan içinde oynanan, yazılı bir metne dayanmayan; içinde müzik, dans ve şarkı da bulunan doğaçlama bir oyundur. (II) Oyunun oynandığı yuvarlak veya oval alana palanga adı verilir. (III) Oyunun dekorunu yeni dünya adı verilen bezsiz bir paravan ve dükkân adı verilen iki katlı bir kafes oluşturur ki yeni dünya ev olarak, dükkân da iş yeri olarak kullanılır. (IV) Kişileri ve fasılları büyük oranda Karagöz oyununa benzeyen orta oyununun en önemli iki kişisi Kavuklu ve Pişekâr'dır. (V) Kavuklu karagöz oyunundaki Hacıvatın karşılığı, Pişekâr da Karagözün karşılığıdır. (VI) Arap, Acem, Kastamonulu, Frenk, Laz, Yahudi vb. çeşitli mesleklerden, yörelerden ve uluslardan insanların mesleki ve yöresel özelliklerinin, ağızlarının taklit edildiği oyunda kadın rolünü oynayan ve kadın kılıfına girmiş erkeğe zenne adı verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız III B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve IV E) V ve VI

9. Tanzimat Dönemi tiyatrosunun genel özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diğer düzyazı türlerine göre tiyatro çok daha etkili olmuş, oynanan oyunlar halkın bilinçlenmesini sağlamıştır.
- B) Tiyatro bir eğlence aracı olduğu kadar bir eğitim aracı olarak da görülmüştür.
- C) Oyunlarda toplumdaki aksaklıklar ele alınmış, tarihin ibret verici olayları işlenerek bunlardan ahlaki sonuçlar çıkarılması amaçlanmıştır.
- D) Oyunlarda kahramanlar tüm yönleriyle ele alınmış, gerçekçi karakterler ortaya konmuş, sahne tekniğine uygun oyunlar oluşturulmuştur.
- E) Tiyatro eserlerinde dil, diğer türlere göre daha sadedir ve tiyatro dilin sadeleşmesine hizmet etmiştir.

11. Servetî'nün Dönemi edebiyatının en zayıf türü tiyatrodur, denebilir. Bunun yanında bu dönem sanatçılarından bazıları tiyatro alanında eserler kaleme almışlardır. Cenap Şahabettin, Kôrebe;

Halit Ziya Uşaklıgil, Kâbus; Mehmet Rauf, Pence;

Tevfik Fikret, Cidal; Hüseyin Cahit Yalçın, Sansar

adlı oyunları kaleme almışlardır.

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangileri bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) Yalnız IV B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve IV E) IV ve V

10. Tanzimat hareketi, pek çok alanda olduğu gibi sanat ve edebiyat hayatımıza da pek çok yenilik getirmiştir. Geleneksel biçimi dışında tiyatro, Türk gösteri hayatına ilk defa bu dönemde girmiş ve Batılı tarzda bir sahne türü olarak kendini göstermiştir. Ahmet Mithat'ın Çerkez Özdenler, Şinasi'nin Şair Evlenmesi, Namık

Kemal'in İçli Kız, Abdülhak Hamit Tarhan'ın

Zavallı Çocuk, Recaizade Mahmut Ekrem'in Vuslat

adlı eserleri bu türün gelişimine katkıda bulunmuştur.

Bu parçadaki bilgi yanlışının düzeltilmesi için numaralanmış eser adlarından hangilerinin yer değiştirilmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

12.

	Eserler	Yazarlar
I	• Macerayı Aşk • Sardanaşar • Finten	• Şemsettin Sami
II	• Alife Anjelik • Atala • Çok Bilen Çok Yanılır	• Namık Kemal
III	• Gave • Seydi Yahya • Besa yahut Ahde Vefa	• Abdülhak Hamit Tarhan
IV	• Açıkbaş • Çengi • Çerkez Özdenler	• Recaizade Mahmut Ekrem
V	• Kara Bela • Akif Bey • Gülnihal	

Yukarıdaki numaralanmış eser gruplarından hangisinin yazarı verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki tiyatro türü eserlerden hangisi farklı bir sanatçıya aittir?

- A) *Sabr u Sebat*
- B) *Celalettin Harzemşah*
- C) *Eşber*
- D) *Hakan*
- E) *Duhter-i Hindü*

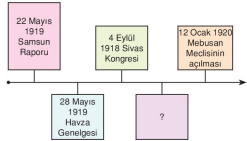
14.

Ali Fuat Cebesoy'la ilgili yukarıda verilen diyagram dikkate alındığında hangisi söylenemez?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın lider kadrosunda yer almıştır.
- B) Millî Mücadele'de Doğu ve Güney cephelerinde savaşmıştır.
- C) Diplomatik ve idari yetenekleri bulunmaktadır.
- D) Cumhuriyet'in ilanından sonra muhalefet saflarına geçmiştir.
- E) Millî Mücadele'de bölgesellikten ulusallığa geçiş noktasında sorumluluk almıştır.

15.

Yukarıdaki tarih cetvelinde (?) ile gösterilen yere kronolojik olarak aşağıdakilerden hangisinin yazılması doğru olur?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Amasya Protokolü
- C) TBMM'nin açılması
- D) Misakı Milli'nin ilan edilmesi
- E) İzmir'in işgal edilmesi

polind

16. Mondros Mütarekesi sonrasındaki işgallere Osmanlı Hükümetinin sessiz kalması üzerine Kuvayimiliye birlikleri oluşturulmuştur.

Buna göre Kuvayimiliye ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Halkta millî bilinci uyanmasında etkili olmuşlardır.
- B) Bölgesel nitelikli birliklerdir.
- C) Düzenli ve disiplinli askeri birliklerdir.
- D) Eli silah tutan herkesin katıldığı birliklerdir.
- E) Düzenli ordunun kurulmasında sonra etkisi azalmıştır.

17.

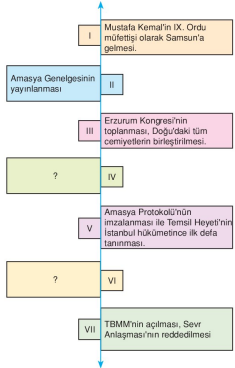

- I. Yozgat ve havalisinde Edip ve kardeşi Celal tarafından çıkarılmıştır. Milli Mücadele'de İstanbul Hükümetini desteklemiş, Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın Yozgat temsilciliğini üstlenmişlerdir. İsyan, Çerkez Ethem birlikleri tarafından bastırılmıştır.
- II. İngiltere ve Fransa'nın kışkırtmaları sonrasında Urfa'da çıkan ayaklanmadır. Güneydoğu'da bağımsız bir devlet kurmayı amaçlamıştır. TBMM'nin bölgeye gönderdiği V. Tümenin taarruzu karşısında tutunamamış, Suriye'ye kaçmışlardır.
- III. Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti tarafından faaliyetleri engellenmeye çalışılmıştır. Samsun'dan Sinop'a kadar olan bölgede bağımsız bir devlet kurmak istemişlerdir.
- IV. İstanbul Hükümeti tarafından desteklenen Ahmet isimli bir şahsın Biga, Gönen, Manyas, Bandırma civarında çıkardığı ayaklanmadır. Yunan ilerleyişini kolaylaştırmış, Batı Cephesi'nin oluşumunu geciktirmiştir.

TBMM'nin otoritesini engellemeye çalışan, aynı zamanda Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasını geciktiren yukarıdaki ayaklanmaların isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A) Anzavur	Koçgiri	Milli Aşireti	Pontus	
B) Çapanoğlu	Milli Aşireti	Pontus	Anzavur	
C) Bozkır	İnzibatiye	Pontus	Koçgiri	
D) Pontus	Çapanoğlu	Anzavur	Milli Aşireti	
E) Anzavur	Pontus	Koçgiri	Çapanoğlu	

18.

Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık dönemine ait zaman çizelgesinde boş bırakılan yerlere kronolojik olarak hangileri yazılırsa çizelge doğru olur?

	IV	VI
A) Sivas Kongresi'nin toplanması	Mısakı Milli'nin kabul edilmesi	
B) Havza Genelgesi'nin yayımlanması	Mudanya Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması	
C) İzmir'in işgal edilmesi	Lozan Antlaşması'nın imzalanması	
D) Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi	Gümrü Barış Antlaşması'nın imzalanması	
E) Damat Ferit Paşa hükümetinin istifa etmesi	Londra Konferansı'nın toplanması	

19. Mondros Ateşkes Anlaşması sonrasında kurulan cemiyetlerin bazılarının özellikleri aşağıda verilmiştir.
- Merkezi Edirne'dir. Cafer Tayyar Paşa'nın desteği ile faaliyete geçmiştir. Ahali gazetesini çıkarmışlardır. Lüleburgaz-Edirne Kongrelerini organize etmişlerdir.
 - Merkezi İstanbul'dur. Feryadname isimli bildiriyi yayınlamışlardır. Adana ve çevresini Fransız-Ermenilere karşı korumak için mücadele etmişlerdir.
 - Dr. Esat İşıık rehberliğinde kurulmuştur. Tüm yararlı cemiyetleri birleştirmeyi hedeflemiştir. Fatih ve Sultanahmet mitinglerini organize etmiştir.
 - İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edileceğinin öğrenilmesi üzerine kurulmuştur. Osman Nevres (Hasan Tahsin) Hukuku Beşer gazetesindeki yazıları ile destek vermiştir.

Yukarıdaki özellikler verilen bu cemiyetlerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III	III
A)	Kars İslam Şurası	Kilikyalılar	Reddi İlhak	Karakol
B)	Trakya Paşaeli	Kilikyalılar	Milli Kongre	Reddi İlhak
C)	Doğu Anadolu Müdafai Hukuk	Tarakya Paşaeli	Reddi İlhak	Kilikyalılar
D)	Kars İslam Şurası	Karakol	Kilikyalılar	Reddi İlhak
E)	Reddi İlhak	Milli Kongre	Kilikyalılar	Trabzon Muhafazai Hukuk

20. Dünyada tarımsal ham madde üretiminin yoğun olduğu yerler; iklim şartlarının uygun, su kaynaklarının bol ve tarım arazilerinin verimli olduğu alanlar olarak dikkat çekmektedir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde tarımsal ham madde üretiminin daha az olduğu söylenebilir?

- A) Hindistan B) Rusya C) ABD
D) Çin E) İsviçre

21. I. Alt ve üst yapı hizmetleri iyileştirilir.
II. Eğitim ve kültür düzeyi yükselir.
III. Dış borç ödemelerine katkı sağlar.
IV. Bazı ülkeler karşılıklı olarak vize uygulamalarını kaldırır.

Yukarıdakilerden hangilerinin turizmin ekonomik yararları arasında olduğu söylenebilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

22. II. Dünya Savaşı'ndan sonra gelişmiş ülkelerde gelir düzeyi yüksek insanlar turizm faaliyetlerine katılmışlardır. Zaman geçtikçe hemen hemen bütün ülkelerde turizm faaliyetlerinde artış olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin turizm faaliyetlerinin gelişmesindeki etkisi daha azdır?

- A) İç karışıklıkların yaşanması
B) İletişim araçlarının gelişmesi
C) Reklam ve tanıtım hizmetlerinin gelişmesi
D) Gelir düzeyinin artması
E) Ulaşım imkânlarının gelişmesi

polind

23. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerler ve önemli ham madde eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

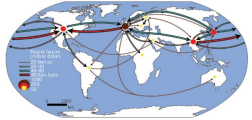
- A) I numaralı yer → Tarım
B) II numaralı yer → Yer altı zenginlikleri
C) III numaralı yer → Orman
D) IV numaralı yer → Büyükbaş hayvancılık
E) V numaralı yer → Balıkçılık

24. İnsanların dinlenme, eğlenme, görme ve tanıma gibi amaçlarla sürekli ikamet ettiği yerden başka bir yere geçici bir süre için yaptığı gezilere turizm denir. Bir ülkeyi ekonomik, sosyal ve kültürel yönleriyle ön plana çıkaran turizm aynı zamanda farklı ülke insanlarıyla etkileşim kurulmasını sağlar.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinin turizmden elde ettiği ekonomik gelirin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Fransa B) İtalya C) ABD
D) Çin E) İspanya

25. Aşağıdaki haritada Dünya'da ticaret hacminin dağılışı gösterilmiştir.

Ticaretin geliştiği alanlarla ilgili,

- I. Nüfus yoğunluğu fazladır.
II. Tarımda verim azdır.
III. Ham madde bakımından zengindir.
IV. Gelir düzeyi yüksektir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

14. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Millî Edebiyat Dönemi'nde Tiyatro / Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro
Tarih	14-19	Türk İnkılabı ve Atatürk İlkeleri / Siyasî Alanda Yapılan İnkılaplar / Hukuk Alanındaki Yenilikler / Eğitim, Kültür ve Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar / Ekonomi Alanındaki Gelişmeler / Atatürk İlke ve İnkıplarının Önemi
Coğrafya	20-25	Ülkelerin Gelişmişlik Seviyeleri / Uluslararası Örgütler

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Cumhuriyet Dönemi'nde tiyatro yazarları arasında Sabahattin Kudret Aksal, Cahit Külebi, Necati Cumali, I Cevat Fehmi Başkut, II Haldun Taner sayılabilir. III IV V

Bu cümledeki numaralanmış isimlerden hangisi bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. • Toplum dışına itilmiş insanların toplumla uyumsuzluğunu yansıtan yazarlardan biridir.
• Aşağılık duygusu meselesini toplumsal şartlar açısından ele alır.
• İlk oyunu *Pembe Evin Kaderi*'nde ve *Kanaviçe*'de nesiller arasındaki kopukluk ve yabancılaşma meselelerini işler.
• *Güneşte On Kişi*, *Ocak*, *Paramparça*, *Komşularımız* adlı oyunları da kaleme aldı.

Kimi özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Recep Bilginer
B) Turgut Özakman
C) Sabahattin Kudret Aksal
D) Sermet Çakan
E) Orhan Asena

3. Toplumun bozuk, düzensiz, eksik, çürük yönlerini ironik bir dille anlatır. Tiyatrolarında yalın bir dil kullanmıştır. Oyunlarında eleştiriyi güldürüyle birleştirmiş, izleyiciyi hem güldürmüş hem de düşündürmüştür. Bireyi hareket noktası olarak alan sanatçı, *Fazilet Eczanesi* ve *Huzur Çıkmazı* adlı oyunlarında değişen toplum koşulları karşısında bağnaz şekilde düşünceleri nedeniyle yanlış bir ahlak düşüncesiyle hayattaki farklılaşmalara karşı çıkanları anlatır. *Keşanlı Ali Destanı* edebiyatımızdaki ilk epik tiyatro örneğidir. Bu oyunda devlet otoritesinin bulunmadığı toplumda bilhassa yoksul kesimlerin yaşadığı sıkıntıyı anlatır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güngör Dilden B) Refik Erduran
C) Haldun Taner D) Recep Bilginer
E) Orhan Asena

polind

4. Oyunlarının konusunu daha çok tarihî ve güncel olaylardan seçen sanatçının, Babil efsanesi Gilgamesh'tan esinlenerek yazdığı oyunu *Tanrılar ve İnsanlar*'dır. *Fadik Kız* adlı oyununda Anadolu'da yaşayanların sömürülüşünü, *Tohum ve Toprak* adlı oyununda toplumun değiştirilmesi projesini ele aldı. Kimi eleştirmenler tarafından Türk tiyatrosunun Shakespeare'i olarak nitelenir. Sanatçı kırkı aşkın oyun kaleme aldı ve oyunları çeşitli sahnelerde oynandı. Sanatçı 1970 TRT başarı ödülünü aldı.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turan Oflazoğlu
B) Turgut Özakman
C) Cevat Fehmi Başkut
D) Recep Bilginer
E) Orhan Asena

5. ---- dış ülkelerde oyunu sahnelenen ilk Türk yazardır. Cumhuriyet'in ilanından sonra meydana gelen değişimleri mizahi bir tarzda oyunlaştırdığı oyunlarıyla ün kazandı. Oyunlarında bütün toplum kesimlerinde insanı ele aldı. Meselelere ahlaki açıdan yaklaşarak değişim geçiren toplum yaşamında paranın insanlar üzerindeki etkisi üstünde durdu. Sanatçı; *Paydos*, *Sana Rey Veriyorum*, *Harputta Bir Amerikalı*, *Buzlar Çözülmeden* adlı oyunları da kaleme aldı.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Refik Erduran
B) Sabahattin Kudret Aksal
C) Cevat Fehmi Başkut
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Turan Oflazoğlu

7. Oyunlarının konularını genellikle tarihe dayandıran ----, tarihi incelemeye değil, tarihi kişiliklerin iç dünyalarını yansıtmaya önem verdi. Günlük hayatın gerçekliği ile tarihsel gerçekliği sanatsal bir atmosferde birlikte yansıtmaya çalıştı. Efsanelere veya tarihi gerçekliğe dayanarak asrın eleştirisini yapan sanatçı *Deli İbrahim*, *IV. Murat*, *Sokrates Savunuyor* adlı eserleri kaleme aldı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recep Bilginer
B) Refik Erduran
C) Orhan Asena
D) Turan Oflazoğlu
E) Turgut Özakman

polind

6. • Gazetecilikte edindiği birikim ve bakış açısıyla toplumsal oyunlarıyla Türkiye'nin sosyal sorunlarını ele aldı.
• Teknik yönü kuvvetli ve dramatik yoğunluğa sahip oyunlarında Güneydoğu Anadolu kırsalında geçen hadiseleri çarpıcı bir gerçeklikle dile getirdi.
• *Gazeteciden Dost* adlı oyununda gazeteciliği tiyatroya yansıttı.
• *Ben Devletim* adlı oyununda devlet-vatandaş ilişkilerini ele aldı.
• Yunus Emre İlime Hizmet Vakfı Ödülü'nü alan sanatçı aynı zamanda Türk Dil Kurumu Oyun Ödülü sahibidir.

Bazı özellikler sıralanan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Erduran
B) Turan Oflazoğlu
C) Turgut Özakman
D) Recep Bilginer
E) Güngör Dilmén

8. Genellikle toplumsal aksaklıkları, kurumları ve kişileri eleştiren, kimi zaman da bunların komik yanlarını sergileyen bir tutum içinde olan ----, *Cengiz Han'ın Bisikleti* adlı oyununda eski hayat tarzından kurtulmadığı hâlde bundan kurtulmak için gayret eden birinin tavırlarından hareketle yanlış anlaşılan Batılılaşma meselesini ele alır. *Karayar Köprüsü*, *Büyük Jüstinyen*, *Uçurtmanın Zinciri* adlı oyunlarında üstün yetenek sahibi insanların topluma karşı sorumlulukları üzerinde duran sanatçı, *İkinci Baskı* adlı oyununda dürüst bir gazetecinin patronu tarafından sömürülüşünü ele alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Refik Erduran
B) Turan Oflazoğlu
C) Recep Bilginer
D) Orhan Asena
E) Cevat Fehmi Başkut

9. Aşağıdaki eserlerden hangisi parantez içerisinde verilen yazarla uyuşmamaktadır?

- A) *Tohum ve Toprak, Atçalı Kel Mehmet*
(Orhan Asena)
B) *Fazilet Eczanesi, Lütfen Dokunmayın*
(Haldun Taner)
C) *Sarı Naciye, Ben Kimim*
(Recep Bilginer)
D) *Kösem Sultan, Deli İbrahim*
(Turgut Özakman)
E) *Bir Kilo Namus, Cengiz Han'ın Bisikleti*
(Refik Erduran)

10. ----, yapıtlarında mitolojiden ve tarihten en çok yararlanan yazarlardan biridir. Yazar, çoğunlukla toplumdaki aksayan yanları, toplumun bilinçsizliğinden ve bireyin sorumsuz davranışlarından kaynaklandığı düşüncesinden hakaretle ele alır. Yapıtlarında toplumdaki düzensizlikler, dünya siyaseti ve insanların içinde bulundukları bunalımlar üzerinde durur. Sanatçının; *Midas'ın Kulakları*, *Midas'ın Altınları*, *Midas'ın Kırdığı Ölümlü* adlarını taşıyan oyunları Midas üçlemesini oluşturur. Yazar *Canlı Maymun Lokantası* adlı eserinde Batı dünyasının gelişmişlik kavramıyla Doğu'nun madde ve duygu kavramlarını karşılaştırır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Turgut Özakman
B) Güngör Dilden
C) Turan Ofazoğlu
D) Refik Erduran
E) Recep Bilginer

11. Aşağıdakilerden hangisi Yakup kadri Karaosmanoğlu'na ait tiyatro türü eserlerden biri değildir?

- A) Panorama B) Nirvana C) Veda
D) Sağanak E) Mağara

12.

	Eserler	Sanatçılar
I	• <i>Atlı Ases</i> • <i>Macun Hakkası</i>	• Halide Edip Adıvar
II	• <i>Kenan Çobanları</i> • <i>Maske ve Ruh</i>	• Hüseyin Rahmi Gürpınar
III	• <i>Tanrıdaki Ziyafeti</i> • <i>Balikesir Muhasebeci</i>	• Musahipzade Celal
IV	• <i>Hazan Bülbülü</i> • <i>Kadın Erkekleşince</i>	• Faruz Natiz Çamlıbel
V	• <i>Akın</i> • <i>Özyurt</i>	

Bu tabloda verilen eser ikililerinden hangisinin yazarı verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. ON ÜÇÜNCÜ SAHNE

(Husrev, arkada kaldıkları için gelenleri görmez. Nevzat'la Şeref, hissiz birer put gibi, çatık kaşlarıyla bekliyorlar.)

Mansur – (Öfke ve heyecandan boğulmuş. Gelenlerden haberi yok.) Husrev! Bırak sana yardım edeyim.

Husrev – İstemem.

(Husrev geriye döner dönmez henüz mevki alan Nevzat'la Şeref'i görür. Kaskatı kesilir. Mansur'la Turgut da onları görürler. Hükümet doktoru şaşkın gözlerle hakikati soruşturmaktadır.)

Husrev – (Elini Nevzat'la Şerefe uzatmış, hükümet doktoruna.) Ya bunlar kim?

Hükümet Doktoru – Biri meşhur bir aklıyeci, öbürü gazete sahibi.

Husrev – Niçin geldiler?

Hükümet Doktoru – Biri icabında nezaret etmek için!

Husrev – Öbürü de icabında gazetesine yazmak için. (Hükümet doktoru, müteessir, cevap araştırır. Herkes kafasına bir taş düşmüş gibi cansız.)

Hükümet Doktoru – (Husrev'e) Beyefendi! Görüyorum ki büyük bir şeyiniz yok. Kısa bir müşahade her şeyi halledecek.

Husrev – Beni nereye götürceksiniz.

Hükümet Doktoru – Müşahade yerine.

Husrev – Hayır! Ben tımarhaneye gitmek istiyorum.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Göstermeye bağlı bir türden alınmıştır.
- B) Kişilerin yapacakları hareketler parantez içinde açıklanmıştır.
- C) Yalın bir anlatımla yazılmıştır.
- D) Gözlemci bakış açısıyla oluşturulmuştur.
- E) Diyalog tekniği kullanılmıştır.

14.

	Cumhuriyetçilik
I	Saltanatın kaldırılması ile birlikte ulusal iradenin önündeki engellerden birisi kaldırılmıştır
II	Ümmetçi toplum yapısından ulusal, modern, çağdaş bir toplum yapısına geçilmiştir.
III	Kadın ve erkeklerin eşit şartlarda yönetime katılması sağlanmış, millî irade güçlendirilmiştir.
IV	TCF, SCF'nin kurulmasına izin verilerek hükümetin denetlenmesi amaçlanmıştır.
V	Teşvik-i Sanayi Kanunu ile birlikte millî bir ekonomi oluşturulmak istenmiştir.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi cumhuriyetçilik ilkesinin Türk toplumuna kattığı kazanımlar arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

polind

15. Mustafa Kemal Atatürk, aynı bayrak altında, aynı vatan toprağı üzerinde birlikte yaşama ilkesine bağlı insanları Türk milliyetçisi olarak tanımlamış; ırk, din, soy milliyetçiliğı yerine düşünce (hars) milliyetçiliğini benimsemiştir.

Yukarıdaki şemada (?) ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
- B) Halifeliliğin kaldırılması
- C) Teşvik-i Sanayi Kanununun kabul edilmesi
- D) Misakı İktisadi kararlarının uygulanmaya başlanması
- E) Türk Parasını Koruma Kanunu'nun kabul edilmesi

16. • Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması (1930)
• Aşar vergisinin kaldırılması (1925)
• Medeni Kanun'un kabul edilmesi (1926)
• Lakap ve unvanların yasaklanması (1934)

Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşen yukarıdaki düzenlemeler dikkate alındığında hangi alanda bir çalışmadan bahsedilmemiştir?

- A) Eğitim B) Hukuk C) Sosyal
D) Ekonomik E) Siyasi

17. I. Siyasal hayata tüm vatandaşların eşit şartlarda katılmasını amaçlar.
II. Kanunlar önünde cinsiyet esasına dayalı farklılıkların oluşmamasını hedefler.
III. Ekonomik bakımdan, kırsal kesimde yaşayanlar ile şehirli vatandaşlar arasında vergi adaletsizliğini engellemeye çalışır.

Yukarıda ayrıntıları verilen halkçılık ilkesinin amaçlarıyla ilgili uygulamalar, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Kadınlara 1934'te vekillik seçimine katılma hakkı verilmesi	Medeni Kanun'un kabul edilmesi	Aşar vergisinin kaldırılması	
B) Saltanatın kaldırılması	Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi	Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi	
C) Halifeliğin kaldırılması	Merkez Bankası'nın kurulması	Etibank, MTA'nın kurulması	
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi	Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi	Saltanatın kaldırılması	
E) Lakap ve unvanların yasaklanması	Türkiye İş Bankası'nın kurulması	Aşar vergisinin kaldırılması	

18. İnkılapçılık, muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak amacıyla Atatürk devrimlerinin sürekli bir gelişme ve yenilenme sürecinde olmasını öngörür.

Buna göre;

- I. aşar vergisinin kaldırılması (1925),
II. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabulü (1927),
III. Harf Devrimi (1928),
IV. metrik sisteme geçiş (1931)
V. hafta tatilinin cumadan pazara alınması (1935)

İnkılaplarından hangilerinin öncelikle çağdaşlaşma ve batılılaşmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

polind

19. Saltanatın kaldırılması, Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması, Cumhuriyetin ilan edilmesi ve halifeliğin kaldırılması ile birlikte siyasi alanda belirsizliklere son verilmiş, TBMM'nin otoritesi güçlenmişti. Ancak hukuk ve eğitim alanındaki ikilikler yapılacak inkılapların önünde engel olarak durmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi ile hukuk ve eğitim alanındaki ikilikler sonlandırılmış, uygulamalarda birlik sağlanmıştır?

	Hukuk	Eğitim
A) 1924 Anayasası		Maarif Teşkilatı Kanunu
B) Medeni Kanun		Tevhid-i Tedrisat Kanunu
C) Teşkilatı Esasî		TTK / TDK'nın kurulması
D) Medeni Kanun		Harf Devrimi
E) Medeni Kanun		Tekke ve zaviyelerin kapatılması

20. Sanayinin çok fazla geliştiği bir ülke olan Almanya, günümüzde dünyanın en büyük ekonomilerinden birine sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın ihraç ettiği ürünlerden biri değildir?

- A) Otomobil B) İlaç
C) Hava taşıtları D) Tank
E) Petrol

22. Az gelişmiş ülkelerde tarım daha çok temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik ekstansif tarım yöntemleriyle yapılır. Bu tür ülkelerde genellikle doğa koşullarına bağlı olarak yapılan tarımsal üretimde yıldan yıla dalgalanmalar olur. Bu ülkelerde topraklar bakımsız, sulama, gübreleme ve ilaç kullanımı azdır. Makineden çok insan ve hayvan gücü kullanılır ve tarımsal verim azdır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde tarımda ekstansif yöntemin daha fazla kullanıldığı söylenebilir?

- A) Pakistan B) Fransa C) Yeni Zelanda
D) İsrail E) Japonya

21. Aşağıdaki tabloda Somali ve Fransa ile ilgili 2015 yılına ait bazı bilgiler gösterilmiştir.

Ülkeler	Kırsal nüfus	Tarımda çalışan nüfus	GSYİH (Milyar dolar)	Tarımdan elde edilen gelir (Milyar dolar)	Tarımın GSYİH oranı (%)
Somali	60,4	65	6,2	3,7	60,2
Fransa	20,4	2,7	2400	38,4	1,6

Tablodan yararlanarak,

- Somali'de tarımda birim alandan alınan verim fazladır.
- Fransa'da tarım dışı sektörler Somali'den daha fazla gelişmiştir.
- Somali'de tarımın GSYİH içindeki payı Fransa'dan fazladır.

yargılarının hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

polimdi

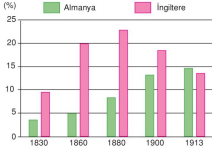

23. Bağımsız Devletler Topluluğu, 8 Aralık 1991 tarihinde kurulmuştur. Siyasi bir örgüt olarak kurulmasına rağmen zamanla üye ülkeler arasında yapılan ekonomik iş birliği ve ortaklık anlaşmalarıyla ekonomik bir özellik kazanmıştır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinin, bu örgütü kuran üç ülke arasında olmasına rağmen daha sonra bu örgütten ayrıldığı söylenebilir?

- A) Gürcistan B) Ukrayna
C) Türkmenistan D) Estonya
E) Beyaz Rusya

24. Aşağıdaki grafikte 1830 ile 1913 yılları arasında Almanya ve İngiltere'nin Dünya sanayi ürünleri üretimindeki payları gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1913'te Almanya'nın sanayi üretimi İngiltere'den fazladır.
B) 1830'da İngiltere'nin sanayi üretimi Almanya'nın iki katından fazladır.
C) İngiltere'nin 1913'teki sanayiden elde ettiği gelir 1900'den az olmuştur.
D) 1900'de Dünya sanayi üretiminin %30'dan fazlası bu iki ülkeye aittir.
E) 1860'ta İngiltere'nin sanayi üretimi Almanya'nın yaklaşık dört katı olmuştur.

25. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü olan OPEC'in amacı; petrol fiyatlarını belirlemenin yanı sıra, üye ülkelerin petrol politikalarını koordine etmek, verimli, ekonomik ve düzenli üretimi sağlamaktır.

Aşağıdakilerden hangisi OPEC'e üye ülkelerden biri değildir?

- A) Gabon B) Ekvador C) Libya
D) Nijerya E) Rusya

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

15. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Masal - Fabl - Efsane - Özellikleri ve Gelişimi / Destan ve Özellikleri / Türk ve Dünya Edebiyatında Destanlar
Tarih	14-19	Atatürk Dönemi İç Politikadaki Gelişmeler / Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1923-1938) / İki Dünya Savaşı Arası Dönemdeki Gelişmeler
Coğrafya	20-25	Çevre Sorunları ve Türleri / Madenler ve Enerji Kaynaklarına Ait Kullanımın Çevresel Etkileri / Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Vaktiyle bizim köyün yakınında Obruk diye bir mahalle varmış. Dedelerimizin, ninelerimizin zamanında bir gün bu mahallede bir haneye Hızır Dede gelmiş ve hanenin kapısını çalmış. "Ev sahibi, ev sahibi! Bana bir parça yiyecek bir şeyler verin, bana bir hayrınız yok mu?" demiş. Hane sahibi gelinin de beşiğinde çocuğu varmış. Çocuğum ağlayacak diye kalkıp Dede'ye bir şey vermemiş. Dede'ye: "Verecek bir şeyim yok!" demiş. Hızır Dede de: "Yok mu kızım, diye tekrar sormuş. Gelin tekrar: "Yok!" deyince Hızır Dede: "Yok mu kızım?" diye tekrar sormuş. Gelin tekrar: "Yok!" deyince Hızır Dede: "İnşallah yağ ola goyulasın, obruk ola oyulasın, suyun içilsin de balığın yenmesin!" demiş. Dede bu sözleri söyler söylemez kaybolmuş. O mahalle de aynı anda bir obruk olup oyułmuş. Şimdi hâlâ oranın balığı yenmez. Derde deman olarak vücudunda bir kaşıntı olanlara şifa olsun diye o sudan içinilir. Hâlâ perşembe geceleri, o obruğun yerinden gelinin beşik sesi ile ninni sesi duyulur.

"Beğ babası gelir Şam'dan,
Bebegin beşiğı çamdan,
Yuvarlandı düştü damdan
Beğ babası gelir Şam'dan,
Nenni yavrum, nenni guzum
Gapiya gelen Hızır'ımı ş da,
Biz bilemez imişiz,
Biz bu bedduaya nasıl uğramışız?..
Nenni dudum, nenni guzum..."

(Obruk: İçinde su biriken çukur yer.)

1. Bu metnin ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir efsane örneğidir.
- B) "Hızır" motifi etrafında şekillenmiştir.
- C) Sözlü edebiyat geleneğinin bir ürünüdür.
- D) Olağanüstünlükler barındırmaktadır.
- E) Evrensel nitelikler taşımaktadır.

2. Bu parçanın nesir bölümüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Geçmiş zamanlı bir anlatım söz konusudur.
- B) Halkın anlayabileceğı bir dille oluşturulmuştur.
- C) Kimi sözcükler yerel söyleyişleriyle kullanılmıştır.
- D) Kahraman anlatıcının bakış açısıyla oluşturulmuştur.
- E) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.

3. Bu parçanın nesir bölümünde aşağıdaki anlatım türlerinden hangilerine yer verilmiştir?

- A) Öyküleme – betimleme
- B) Öyküleme – örnekleme
- C) Betimleme – tartışma
- D) Betimleme – karşılaştırma
- E) Açıklama – tartışma

4. Bu metnin nazım bölümü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest ölçüyle oluşturulmuştur.
- B) Uyaktan yararlanılmıştır.
- C) Belirli bir ezgisi vardır.
- D) Teşbih sanatına başvurulmuştur.
- E) Sade bir dille oluşturulmuştur.

5. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i kabulünden önceki dönemde oluşmuş bir destan değildir?

A) *Alp Er Tunga Destanı*
B) *Oğuz Kağan Destanı*
C) *Er Manas Destanı*
D) *Bozkurt Destanı*
E) *Türeyiş Destanı*

7. "Bozkurt Destanı" aşağıdaki Türk topluluklarından hangisine aittir?

A) Uygur B) Hun C) Saka
D) Altay-Yakut E) Göktürkler

6. Bu yandan Melik ve Artuhi ve Efrumiye daha süvar olup çeriye karşı durdılar. Nastor anların gördü. Nâgah Artuhi meydana girdi. Er diledi. Çağırdı kim: "İly melunlar! Ne kim yavuz endişe itdünüz ise yine kendü başunuza uğradı. Bu gice ol yüz kişiyle Medaris-i laani oda yakduk" dedi. Andan eyitdi kim: "Benem Artuhi Melik Danişmend'ün kulu. Her kümün arzusu var ise meydana gelsün!" didi.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonraki dönemde oluşmuş bir destandan alınmıştır.
B) "gice", "benem", "anları" gibi kelimeler günümüz Türkçesinden farklı şekilde söylenmektedir.
C) Öyküleyici anlatımla oluşturulmuştur.
D) Olağanüstü öğeler barındırmaktadır.
E) Zaman ve mekan ile ilgili ayrıntılar belirgin değildir.

8. Ay Kağan'ın yüzü gök, ağzı ateş, gözleri elâ, saçları ve kaşları kara, perilerden daha güzel bir oğlu oldu. Bu çocuk annesinden ilk sütü emdikten sonra konuştu ve çiğ et, çorba istedi. Kırk gün sonra büyüdü ve yürüdü. Ayakları öküz ayağı, beli kurt belı, omuzları samur omzu, göğsü ayı göğsü gibiydi. Vücudu baştan aşağı tüylüydü. At sürüleri güder ve avlanırdı.

Bu metin aşağıdaki destanların hangisinden alınmıştır?

A) *Oğuz Kağan Destanı*
B) *Türeyiş Destanı*
C) *Göç Destanı*
D) *Bozkurt Destanı*
E) *Ergenekon Destanı*

polind

9. Aşağıdaki destan-ulus eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *Şinto* – Japon Destanı
- B) *Gilgamesh* – Hint Destanı
- C) *Kalevala* – Fin Destanı
- D) *Nibelungen* – Alman Destanı
- E) *Igor* – Rus Destanı

11. Aşağıdaki yapma destanlardan hangisinin sanatçısı yanlıştır?

- A) *Kurtuluş Savaşı Destanı* – Nazım Hikmet
- B) *Henriade* – Voltaire (Fransız)
- C) *Kaybolmuş Cennet* – Milton (İngiliz)
- D) *Çılgın Orlando* – Tasso (İtalyan)
- E) *Aeneis* – Vergilius (Latin)

polind

10. (I) Masallar; kahramanları insanlar, hayvanlar ve tabiatüstü varlıklar olan, olayları hayalî bir ülkede cereyan eden, hayal ürünü bir türdür. (II) Kaynakları çok eskilere dayanır ve söylendiği zamandan ve kültürden izler taşır. (III) Ahlakî öğüt, yararlılık, eğitcilik gibi amaçlar taşıyan masallar manzum şekilde oluşturulur. (IV) Masallarda genellikle iyilik-kötülük, doğruluk-haksızlık, adalet-zulüm, alçakgönüllülük-kibir gibi karşıt durumları simgeleyen kişilerin mücadeleleri dile getirilir. (V) Asıl masala başlamadan önce masal başı tekerlemesinin söylendiği bölüme “döşeme” adı verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. (I) Sonunda ders verme amacı güden, güldüren, düşündüren, insana ait özelliklerin insan dışındaki varlıklara verilmesi şeklinde düzenlenen, kahramanları genellikle hayvanlar olan anlatı türüne fabl denir. (II) Bu türde hayvanlar, insanlar gibi düşünür, konuşur ve davranır; insanlar arasında cereyan eden olaylar; hayvanlar, bitkiler veya cansız varlıklar arasında geçiyormuş gibi gösterilir ve bu yolla insanlara ahlak ve ibret dersi vermeye çalışılır. (III) Fablar; serim, düğüm, çözüm ve öğüt bölümlerinden oluşur ve bu türle oluşturulmuş eserler millî bir nitelik taşır. (IV) Fabllarda zaman ve yer genellikle belirsizdir; olaylar genellikle hikâyelere konu edilen canlıların mekânlarında geçer. (V) Fabllar, manzum veya mensur şekillerde oluşturulabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Ağustos böceği bütün yaz
Saz çalmış, türkü söylemiş,
Karakış birden bastırınca
Safak atmış zavallıda;
Bir şey bulamaz olmuş yiyecek:
Koca ormanda ne bir kurtçuk ne bir sinek.
Gitmiş komşusu kanıncaya:
– Aman kardeş, demiş, hâlîm fena;
Bir şeycikler ver de kış geçireyim.
Yaz gelince öderim,
Ağustos geçirmem bile.
Ödemezsem böcek demeyin bana.
Kanınca iyidir hoştur ama
Eli sıkıdır: Can verir, mal vermez.
– Sormak ayıp olmasın ama demiş;
Bütün yaz ne yaptınız?
– Ne mi yaptım, demiş ağustosböceği;
Gece gündüz türkü söyledim;
Fena mı ettim sizce?
– Yoo, demiş kanınca, ne mutlu size;
Ama hep türkü söylemek olmaz;
Kışın da oynayın biraz.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fabl türünde kaleme alınmıştır.
B) Olayın kahramanları hayvanlardır.
C) Zaman ve mekân ile ilgili kimi ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Öğretici bir metin örneğidir.
E) Bir ders verme amacı güdülmüştür.

14. Türk dış politikasında Lozan Antlaşması (24 Temmuz 1923) sonrasında bazı sorunlar yeniden gündeme gelmiştir. Türk Devleti, 1923-1930 yılları arasında bu sorunları çözüme kavuşturmaya çalışmıştır.

	Konular	Ülkeler
I	Mübadele / Etabli	?
II	Hatay / Sancak	?
III	Musul / Irak	?
IV	Patrikhane	?

Tabloda yer alan konuların görüldüğü devletler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Yunanistan - SSCB - İngiltere - Fransa
B) İngiltere - Fransa - Yunanistan - SSCB
C) Yunanistan - Fransa - İngiltere - Yunanistan
D) Fransa - İngiltere - SSCB - Yunanistan
E) Fransa - Yunanistan - İngiltere - SSCB

politi

15. • Sözleşme metninde "Savunmaya dayanmayan savaş, suçtur." ifadesi yer alan 1928 tarihli uluslararası belgedir.
• Fransa ve Amerika dışişleri bakanlarının ortak hazırladığı belgeye Kanada, Japonya, İngiltere, Almanya, Belçika ve İtalya gibi devletler imza atmıştır.
• Türkiye bu sözleşmeye 1929 yılında imza atarak dünya barışına katkıda bulunmayı hedeflemiştir.

Savaşın, ulusal siyasetin amacı olarak kullanılmasından vazgeçilmesi amacına yönelik olarak imzalanan bu belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Briand - Kellog
B) Cenevre Silahsızlanma
C) Washington Deniz Silahsızlanma
D) Locarno
E) Rapallo

16. Lozan Barış Antlaşması'nda yabancı okulların Türk kanunlarına ve Türk eğitim kurallarına uyacakları maddesi yer almıştır. Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinin Türkçe ve Türk öğretmenleri tarafından okutulması, denetimlerinin Türk Millî Eğitim müfettişlerince yapılması zorunlu hâle getirilmiştir. Bu duruma tepki gösteren Fransa, konuyu Türkiye ile görüşmek istedi ancak Türkiye görüşmeyi reddetti. Kurallara uymayan okulları da kapattı.

Bu durum;

- I. milliyetçilik ilkesi doğrultusunda hareket edildiği,
- II. ulusal bağımsızlıktan taviz verilmediği,
- III. halkın yönetime katılımının artırılmak istendiği

yargılarından hangilerine kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. Lozan Konferansı'nda çözüme kavuşturulamayan Musul sorununun Türkiye'nin aleyhinde sonuçlanmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Menemen Olayı
B) İzmir suikast girişimi
C) 31 Mart Vakası
D) Şeyh Said İsyanı
E) II. Dünya Savaşı'nın başlaması

18. Türk Dış Politikası'nda yaşanan;

- I. Batum,
- II. Boğazlar,
- III. Musul,
- IV. Hatay

sorunlarından hangileri uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde Türkiye'nin lehine sonuçlanmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

polimdi

- 19.

Türk Dış Politikası	
1923-1930 Dönemi	1930-1939 Dönemi
Mücadele	Milletler Cemiyetine Giriş
Musul Sorunu	Balkan Antantı
Dış borçlar Sorunu	Montrö Boğazlar Sözleşmesi
Patrikhane Sorunu	Sadabat Paketi
Yabancı Okullar	Hatay Meselesi

Yukarıdaki tablo dikkate alındığında,

- I. 1923-1930 yılları arasında Lozan'dan geriye kalan sorunların çözümü için mücadele edilmiştir.
- II. 1930-1939 yılları arasında bölgesel ve dünya barışına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.
- III. Türk dış politikasında Osmanlı'dan kalan sorunları çözmek içinde zaman harcanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

20. Yağışın az, su kaynaklarının yetersiz, kurak mevsimlerin uzun, toprağın ince ve gevşek, bitki örtüsünün seyrek olduğu alanlarda çölleşme yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi kuraklık ve çölleşmenin etkili olduğu alanlarda yaşanan olumsuzluklar arasında yer aldığı söylenemez?

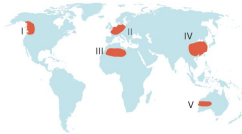
- A) Tarımsal üretim azalır.
- B) Toprak erozyonu hızlanır.
- C) Fakirlik ve açlığa bağlı göçler artar.
- D) Biyoçeşitlilik azalır.
- E) Yer altı su seviyesi yükselir.

22. I. Tarihi eserler tahrip olmaktadır.
II. Fabrika ve motorlu taşıtlar atmosfere gaz salmaktadır.
III. Toprak verimi düşmektedir.
IV. Volkanlardan toz ve gaz çıkmaktadır.

Yukarıdakilerden hangileri asit yağışlarının yol açtığı çevre sorunları arasında yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

21. Güneş, yeryüzünde en yaygın olan, tükenmeyen enerji kaynaklarından biridir. Güneş pilleri aracılığıyla elektrik enerjisine dönüştürülebilen güneş enerjisi, son yıllarda üretim ve depolama teknolojilerindeki ilerleme ve maliyetlerde yaşanan hızlı düşüş sayesinde önemli yatırımların yapıldığı bir alan haline gelmiştir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde, Güneş enerjisinden yararlanma potansiyelinin daha az olduğu söylenebilir?

- A) I ve III
- B) II ve V
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve IV
- E) I, IV ve V

23. Su kirliliği; su kaynaklarının kullanımı esnasında suyun kendini yenileyebilmesine imkân vermeyecek oranda yabancı maddelerin suya karışması ile olur.

Aşağıdakilerden hangisi su kirliliğine yol açan faktörler arasında yer almaz?

- A) Kanalizasyon sularının yer altı ve yer üstü sularına karışması
- B) Evsel atıklar içerisinde yer alan deterjan ve yağ atıklarının suya karışması
- C) Deniz, göl ve akarsularda yaşayan bitki ve hayvan türlerinin yaşamını yitirmesi
- D) Tarımda kullanılan suni gübre ve ziraî ilaçların suya bırakılması
- E) Termik ve nükleer santrallerde makinelerin soğutma işleminde kullanılan suların bekletilmeden yüksek sıcaklıkta suya bırakılması

24. I. Barajların bulunduğu alanlardaki doğal, tarihi ve kültürel alanların suların altında kalması
II. Santralde kullanılan yüksek sıcaklıktaki atık suların çevreye bırakılması
III. Enerji üretim santrallerinde ortaya çıkan karbondioksitin atmosfere bırakılmasının sera etkisine yol açarak küresel ısınmaya yol açması

Yukarıdakilerden hangilerinin hidroelektrik santrallerin oluşturduğu çevre sorunları arasında olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

25. Arazi potansiyeline uygun olmayan kullanım, yanlış arazi kullanımı olarak nitelendirilmektedir. Yanlış arazi kullanımıyla toprağın verimi düşmekte ve arazide bir takım bozulmalar meydana gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi yanlış arazi kullanımına örnek değildir?

- A) Orman üst sınırının yükseklerindeki yaylaların hayvancılık için kullanılması
- B) Çayır ve meraların tarım alanı olarak kullanılması
- C) Tarım alanlarının yerleşme, ulaşım ve sanayi amacıyla kullanılması
- D) Kıyılardaki orman ve tarım alanlarının turizm amaçlı otel alanı olarak kullanılması
- E) Eğitimli arazilerin tarımsal faaliyetler için kullanılması

polind

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

16. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Öğretici Metinler - Tanımlar - Özellikler ve Türler / Divan Edebiyatında Nesir
Tarih	14-19	II. Dünya Savaşı / II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye / II. Dünya Savaşı'nın Sonuçları
Coğrafya	20-25	Küresel Çevre Sorunları / Doğal Kaynakların Sınırlılığı ve Sürdürülebilir Kullanımı / Çevre Politikaları, Çevresel Örgütler, Çevre Anlaşmalarının Etkileri

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Öğretici metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Okura bilgi vermek amacıyla kaleme alınır.
- B) Metnin ne anlatıldığından çok, konunun nasıl anlatıldığı önemlidir.
- C) Açıklama, karşılaştırma, tanımlama, örnekleme gibi yöntemlerden yararlanılır.
- D) Anlatımda nesnellik hâkimdir.
- E) Gerçek ve terim anlamlı sözcüklere yer verilir.

2. I. Bir yazarın çoğunlukla güncel olaylar hakkındaki düşüncelerini çok ayrıntıyla inmeden ve ispatlama yoluna gitmeden anlattığı yazılardır. (Fıkra)
- II. Televizyon, radyo, gazete ve dergi gibi yayın organlarında geniş kitlelere duyurulmak üzere yorumsuz şekilde yayımlanan yazılara denir. (Haber yazısı)
- III. Toplumun tamamını veya bir kısmını ilgilendiren bir konu veya sorun üzerinde uzman kişi veya kişilerle yapılan ve yorumsuz şekilde aktarılan konuşmalara verilen addır. (Röportaj)
- IV. Yazarın; bir eşya, kişi, yer ve olayla ilgili yaptığı ayrıntılı incelemeleri fotoğraflarla da süsleyerek ve kendi yorumunu katarak oluşturduğu yazı türüdür. (Mülakat)
- V. Bilim, sanat, kültür, spor gibi bir alanda ün yapmış birinin yaşamı ile ilgili bilgilerin verildiği, başarılarının dile getirildiği, örnek alınabilecek yönlerinin ortaya konduğu yazı türü bu adla anılır. (Biyografi)

Numaralanmış cümlelerdeki bilgi yanlışın giderilebilmesi için araç içindeki hangi iki kavramın yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) III ve V

3. Makale ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En önemli niteliklerinden biri olan nesnellik; makale yazarının kişileri, nesneleri, yazarın kişiliğinden bağımsız olarak kendi öz nitelikleriyle yansıtmasıdır.
- B) Kaynak gösterme, özetleme, alıntılama gibi teknikler kullanılır.
- C) Bir görüşü çürütmek, bir görüş ve düşünceyi savunmak ve kanıtlamak için yazılır.
- D) Yazar, görüşlerini açık ve anlaşılır bir dille ifade etmelidir.
- E) Yazar, ele aldığı konuyu kişisel yaklaşımlarıyla ortaya koymalıdır.

polind

4. • Bilim, sanat, kültür, fen konularıyla siyasal, ekonomik ve toplumsal konuları açıklamak, savunmak ve kanıtlamak amacıyla, nesnel bir anlatımla oluşturulan yazılardır.
- Yazarın, kendisiyle konuşuyormuş gibi bir anlatımla, duygu ve düşüncelerini kanıtlama yoluna gitmeden oluşturduğu düşünce merkezli yazılardır.
- Yazarın, düşünce ve görüşlerini yüzelsel şekilde, karşısında biri varmış da onunla konuşuyormuş gibi bir üslupla ve samimi bir havada anlattığı yazılara denir.
- Bir edebiyat veya sanat eserini olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirerek o eserin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla yazılan yazılara verilen addır.

Yukarıda tanımlı yapılmayan yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkra
- B) Sohbet
- C) Deneme
- D) Eleştiri
- E) Makale

5. Yaşanan olayların ve o olayla ilgili izlenimlerin günün gününe yazıldığı yazı türüne ve bu yazıları içine alan esere ---- denir. Bir yazarın, başından geçen veya tanık olduğu olay ve olguları, bilgi ve gözlemlerine dayalı olarak yaşanan zamandan sonra kaleme almasıyla oluşan tür ise ---- adı verilir. Bir yazarın kendi ülkesinde veya başka ülkelerde gördüğü yerlerle ilgili izlenimlerini aktardığı, oraların fiziki ve kültürel özelliklerini yansıttığı yazılara ise ---- adı verilmektedir. Kültür, sanat, edebiyat, siyaset, bilim, spor gibi alanlarda tanınmış kişilerin hayatlarını, neler yaptıklarını, başarılarını kendilerinin anlattığı yazı türü ise ---- adını almaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) anı B) gezi yazısı C) biyografi
D) günlük E) otobiyografi

6. Divan edebiyatında öğretici metinler alanında birçok türde eserler ortaya konmuştur. Savaşların ve fetihlerin anlatıldığı eserlere fütüvvetname; şair,

I
hattat, nakkaş gibi sanatçıların hayatını anlatan eserlere tezkiye; elçilerin görev yaptıkları ülkelerde ki

II
gözlemlerini anlattıkları eserlere sefaretname, öğüt

III
verme maksadıyla oluşturulmuş eserlere pendname,

IV
şehzadelerin doğumu üzerine düzenlenen şenlikleri, onların sünnet ve evlenme törenlerini anlatan eserlere de surname adı verilmiştir.

V

Bu cümledeki numaralanmış sözlerden hangisi bilgi yanlışına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Günlük olayların yazıldığı eserlere günümüzde günlük, günce gibi isimler veriliyor. Bu eserlere önceleri ---- adı verilirdi. Divan edebiyatında bu türde eserler verilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) pendname B) surname
C) sefaretname D) velayetname
E) ruzname

8. XVII. yüzyılda yaşamıştır. Hakkındaki bilgilere ---- adlı kitaptan ulaşılabilir. Hoş sohbet, cana yakın, esprili, güzel sesli biri olan ----, şahsiyetinin bu imkânları ile bütün imparatorluğu ve birçok yabancı ülkeyi gezdi. Devrinin bilginlerinden olan yazar, ömrünün otuz yılını İstanbul'da, geri kalanını seyahatlerde geçirdi. Bu gezilerin çoğu, vezirlerin ve padişahların himayesinde olduğu için yarı resmî bir özellik gösterir. Gezilerine İstanbul'dan başlayıp Bursa, İzmit, Trabzon, Kırım ve Girit yöreleriyle devam etti. Üç kıtada imparatorluğun bütün şehir ve ülkelerini; Almanya ve Avusturya'yı; Hicaz, Mısır, Sudan ve Habes eyaletlerini gördü.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Seyahatname – Katip Çelebi
B) Seyahatname – Evliya Çelebi
C) Cihannüma – Evliya Çelebi
D) Cihannüma – Katip Çelebi
E) Kitab-ı Bahriye – Seydi Ali Reis

9. Aşağıdakilerin hangisinde verilen tezkirenin yazarı yanlış belirtilmiştir?

- A) Heşt Behişt – Sehi Bey
B) Tezkiretü's-Şuarâ – Latifi
C) Mecalisü'n-Nefâis – Kınalızade Hasan Çelebi
D) Gülşen-i Şuarâ – Ahdi
E) Meşairü's-Şuarâ – Âşık Çelebi

10. Biyografi, tanınmış bir kişinin hayatının anlatıldığı eserlere verilen addır. Kişinin kendi hayatını anlatmasıyla monografi denen tür oluşur. Sınırları

I
kesin olarak belirlenmiş bir konuyu (bir kişi, bir yer, bir eser, bir olay, bir konu) özel bir bakışla derinlemesine, ayrıntılı olarak anlatan yazılar otobiyografi adını alır.

II
Kişinin hayatındaki önemli evreleri, elde ettiği beceri ve deneyimleri kendi ağzından anlattığı yazılar ise öz geçmiş / CV olarak adlandırılır. Bir kişiyi ayırt edici

III
yönleriyle tanıtmayı amaçlayan, onun dış görünüşünü, iç dünyasını, duygularını, düşüncelerini, huylarını, karakter özelliklerini anlatan yazılara da portre

IV
denmektedir. Osmanlı Dönemi'nde yazılan, daha çok öz geçmiş özelliği gösteren eserlere ise hâl tercümesi

V
adı verilmiştir.

Bu parçadaki bilgi yanlışlarının düzeltilemesi için

numaralanmış kavramlardan hangilerinin yerleri değiştirilmelidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

11. Kütahya'dandır. Sultan Murad Han Gazi devrinde yaşamıştır. Seyyit Nesimi ile Bursa'da görüşmüştür. Asıl ismi Yusuf olup çağında Hekim Sinan adıyla tanınmış, hekimler arasında uzmanlığı ve meharetiyle övülmüş biriydi. Anadolu şairlerinin öncülerinden ve Ankaralı Hacı Bayram-ı Veli'nin halifelerindendi. Türkçede "Husrev ile Şirin" hikâyesini ondan güzel söyleyen yoktur. Her ne kadar o eşsiz mesneviye nazire söylemiş olan çoksa da bu dereceye ulaşmış kimse yoktur. Kaside üslubu ile mesnevi tarzı son derece başarılı ve gazelinden yüz kat daha güzeldir.

Bu parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Seyahatname
B) Tezkire
C) Şehrengiz
D) Pendname
E) Surname

12. Öğretici metnin bir bilgiyi okuyucuya iletmek, bir düşüncüyü açıklamak, bir haberi duyurmak veya bir konuda okuyucuyu ikna etmek amacıyla oluşturulan yazılardır. Divan edebiyatında da bu alanda çeşitli türlerde eserler verilmiştir. Savaşların ve fetihlerin anlatıldığı eserlere I, ahilik teşkilatının ilkelerini anlatan eserlere II, öğüt vermek amacıyla oluşturulan eserlere III, çeşitli konularda yazılan düzyazıların veya mektupların toplandığı eserlere IV adı verilir.

Bu parçada numaralanmış boşluklara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III	IV
A) gazavatname	fütüvvetname	nasihatname	münşeat
B) fütüvvetname	gazavatname	pendname	mektup
C) menakıpname	fütüvvetname	nasihatname	sefaretname
D) gazavatname	pendname	surname	münşeat
E) tezkire	sefaretname	pendname	fütüvvetname

13. I. Türk edebiyatında ilk seyahatname Seydi Ali Reis'in *Mir'atü'l-Memâlik* adlı eseridir.
II. Evliya Çelebi'nin *Seyahatname* adlı eseri edebiyatımızda gezi yazısı türünün önemli örneklerinden biridir.
III. Türk edebiyatında seyahatname türünün önemli örneklerinden biri olan *Cihannüma'yı* Prii Reis kaleme almıştır.
IV. Elçilerin, bulundukları ülkelere ait gözlemlerini anlattıkları eserler olan sefaretname türünün önemli örneklerinden birini Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi *Fransa Sefaretnamesi* adıyla kaleme almıştır.
V. Divan edebiyatında düzyazıya inşa, düz yazıya yazana münşî, düz yazıların toplandığı eserlere münşeat adı verilir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlış vardır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

14. II. Dünya Savaşı'nın Avrupa'da yarattığı enkaz, savaş sonrası hükümetlerin en büyük problemlerinden biriydi. Avrupalı devletler yeniden yapılanma sürecine girseler de başarılı olmaları mümkün olmadı. Bunun üzerine İngiltere'nin diplomatik katkılarıyla Avrupa'nın savaş sonrası yaralarını sarması için Amerika'dan sorumluluk alması talep edildi. ABD'nin öncülüğünde hem Rusya'nın siyasi, ekonomik, askeri bakımdan yayılmasını önlemek hem de Avrupa'nın yeniden inşası için bir takım kurumlar oluşturuldu.

Buna göre;

- I. Truman Doktrini,
II. Cominform,
III. Varşova Paktı,
IV. Kuzey Atlantik Pakti,
V. Comecon,
VI. Marshall Planı

kurumlarından hangilerinin oluşumunda ABD'nin katkısından bahsedilemez?

- A) I, II ve III B) II, III ve IV C) II, III ve V
D) III, IV ve V E) IV, V ve VI

15. Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı'na aktif olarak katılmamasına rağmen seferberlik ilan ederek bir milyon askeri silah altında tutması, ekonomik bakımdan savaşın ağırlığını yaşamasına neden olmuştur. Ülke ekonomisi 1939-1945 yılları arasında savaşa girmiş kadar zarar görmüş, bu durumla ilgili bazı gelişmeler yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de yaşanan ekonomik-sosyal gelişmeler arasında gösterilemez?

- A) Milli Korunma Kanunu'nun çıkarılması
B) Varlık Vergisi Kanunu'nun ilan edilmesi
C) Büyük şehirlerde geceleri karartma uygulaması
D) Stokçuluk ve karaborsacılığın artması
E) Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin kurulması

16. Mihver Devletler 1936'dan itibaren varolan düzeni kendi lehine çevirebilmek için saldırgan ve yayılmacı bir siyaset izlemeye başlamışlardır. Etiyopya, Mançurya, Çekoslovakya'nın Mihver Devletler tarafından işgal edilmesi II. Dünya Savaşı'na giden süreci hızlandırmıştır.

Etiyopya, Mançurya ve Çekoslovakya'yı işgal eden devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Etiyopya	Mançurya	Çekoslovakya
A)	Almanya	Japonya	İtalya
B)	İtalya	Almanya	Japonya
C)	Japonya	İtalya	Almanya
D)	Avusturya	Almanya	Japonya
E)	İtalya	Japonya	Almanya

17. II. Dünya Savaşı'nda ABD'nin Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atmasının savaşın seyri üzerine etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savaşın Avrupa'da sona ermesi
- B) SSCB'nin Japonya ile savaşmayı kabul etmesi
- C) II. Dünya Savaşı'nın sona ermesi
- D) Savaşın Pasifik'e sıçraması
- E) Türkiye'nin savaşa dahil olması

19. II. Dünya Savaşı sürecinde Müttefik Devletler tarafından düzenlenen aşağıdaki konferanslarda Türkiye'nin savaşa katılması ve Balkanlar üzerinden, Mihver Devletlere yönelik yeni bir cephe açılması gündeme gelmiştir.

- I. Yalta
- II. Washington
- III. Potsdam
- IV. Kahire
- V. Tahran

Bu konferanslardan hangisinde görüş alışverişinde bulunmak ve Türkiye'yi ittifaka dahil etmek için Cumhurbaşkanı İsmet İnönü de davet edilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

polind

18. İki dünya savaşı arasında Türkiye'nin bölgesel veya uluslararası barışa katkı sağlama amacıyla aşağıdakilerin hangisinde yer aldığı söylenemez?

- A) Balkan Antantı
- B) Sadabat Paketi
- C) Milletler Cemiyeti
- D) Bağdat Paketi
- E) Briand Kellogg Paketi

20. Çevre politikaları; insan sağlığını ve çevreyi korumayı, beşeri ve ekonomik faaliyetlerin doğaya en az zararlı yapılabilmesini amaçlar.

Aşağıdakilerden hangisi çevre duyarlılığı fazla olan bir ülkedeki doğru uygulamalardan birisi olduğu söylenemez?

- A) Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılması
- B) Biyoçeşitliliğin korunması
- C) Hızlı nüfus artışının önlenmesi
- D) Ulusal park, biyolojik koruma alanı ve yabani hayat ulusal sığınakları oluşturulması
- E) Ormanlık alanlarda açık işletme olarak maden çıkarılması

21. I. Nükleer enerji üretimini desteklemek
II. Barışı desteklemek
III. Sanayileşmeyi desteklemek
IV. Biyoçeşitliliği korumak

Yukarıdakilerden hangileri, Greenpeace çevre örgütünün çalışmaları arasında olduğu söylenebilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

22. Çevrenin, ekonomik gelişmenin kaynağı ve sınırı olduğu düşüncesinden hareketle kalkınmanın devamı ve gelecek nesillerin refahının sağlanabilmesi için sürdürülebilir kalkınma kavramı ortaya atılmıştır. Sürdürülebilir kalkınma şimdiki ve gelecek kuşakların ihtiyaçlarını tehlikeye atmadan karşılamayı olanaklı kılan ekonomi politikalarıdır. Doğal kaynakların sürekliliğinin sağlanmasında kaynakların kendini yenileme hızı, kirlenme oranı ile doğanın kirlenme hızı dikkate alınmalıdır.

Sürdürülebilir kalkınma için;

- I. geri dönüşüm stratejilerinin benimsenmesi,
II. daha çok üretim için tüketimin artırılması,
III. çevresel değerlerin kullanılmasına öncelik verilmesi,
IV. nükleer santrallerde soğutma için kullanılan suların bekletilmeden sıcak olarak doğaya bırakılması

uygulamalarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

23. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler ve UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'nde yer alan alanlar eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından Dünya Kültürel ve Doğal Mirası'nın Korunmasına Dair Sözleşme'nin kabul edilmesiyle, insanlığın ortak doğal ve kültürel mirasının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması yolunda adım atılmıştır. Buna göre, yer aldığı ülke tarafından korunması garanti edilen ve "üstün evrensel değere" sahip bütün kültürel ve doğal varlıklara Dünya mirası, bu varlıkların yer aldığı listeye ise Dünya Miras Listesi adı verilir. Bu uygulama, doğal ve kültürel mirasların korunması yolunda devlet yönetimlerine sorumluluk vermişse de doğal ve kültürel miraslara yönelik tehlikeler devam etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu tehlikeler arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Toprak altında bulunan tarihi eserlerin temizlenip kullanıma açılması
- B) Doğal afetler ve asit yağmurları
- C) Miras alanlarına taşıma kapasitesinin üzerinde turist gelmesi
- D) Baraj yapımı ve madencilik faaliyetleri
- E) Tarihi eser kaçakçılığı

25. Geri dönüşüm, atıkların birtakım işlemlerden geçirildikten sonra ikinci bir ham madde özelliği kazanmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi geri dönüşümün yararları arasında yer almaz?

- A) Enerji tasarrufu sağlanmaktadır.
- B) Çöp alanlarının ömrü uzamaktadır.
- C) Doğal kaynaklar korunmaktadır.
- D) Atık miktarı artmaktadır.
- E) Su tasarrufu sağlanmaktadır.

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

17. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Tanzimat - Servetifünun - Fecriati Dönemlerinde Nesir / Millî Edebiyat ve Cumhuriyet Edebiyatı Dönemlerinde Nesir
Tarih	14-19	II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye / İki Kutuplu Dünya ve Türkiye / 1950'li Yıllarda Türkiye
Coğrafya	20-25	Genel Tekrar

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimat

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) *Şiir ve İnşa* – Ziya Paşa
- B) *Yeni Lisan* – Ömer Seyfettin
- C) *Edebiyat Üzerine Makaleler* – Yahya Kemal
- D) *Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar* – Mehmet Kaplan
- E) *Makaleler* – Ziya Gökalp

2. Haber metni ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Haber metnini yazan kişi anlatılanlar karşısında tarafsız olmalıdır.
- B) Haber metninin nesnel bir anlatımı vardır.
- C) Haber metninin ilgi çekici olabilmesi için sanatlı bir dille oluşturulması gerekir.
- D) Haber metnlerinde toplumun merak duygusu giderilir.
- E) Haber metni kendi içinde bir bütünlük taşımamıştır.

3. Nurullah Ataç ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkçenin özleşmesi alanında öncü isimlerden biri olmuştur.
- B) Roman ve hikâye türlerinde önemli eserlere imza atmıştır.
- C) Devrik cümleyi yazıda da kullanarak devrik cümlelerin yaygınlaşmasını sağlamıştır.
- D) Eleştiri türünde eserler vererek bu türün gelişimine katkıda bulunmuştur.
- E) Deneme türünde başarılı örnekler ortaya koymuştur.

4. Cumhuriyet Dönemi'nde gezi yazısı türünde eser veren yazarlar arasında *Düşsem Yollara Yollara* ile *Nahit Sırrı Örik*, *Anadolu ile Haldun Taner*, *Göz Ucuyla* I II
Avrupa ile Yusuf Ziya Ortaç, *Canım Anadolu* ile III
Bedri Rahmi Eyüboğlu, *Romanya Mektupları* ile IV
Ahmet Rasim sayılabilir. V

Bu cümledeki bilgi yanlışlarının giderilebilmesi için numaralanmış yazar adlarından hangilerinin yerleri değiştirilmelidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

5.

Eser	Yazar	Tür
Deniz Aşırı	I	Gezi Yazısı
II	Ruşen Eşref Ünaydın	Mülakat
Edebiyatçılarımız Geçiyor	Halit Fahri Ozansoy	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Falih Rıfkı Atay – *Diyyorlar ki* – Anı
- B) Ruşen Eşref Ünaydın – *Edebiyatçılarımız Konuşuyor* – Mülakat
- C) Yusuf Ziya Ortaç – *Bugün de Diyyorlar ki* – Röportaj
- D) Azra Erhat – *Edebiyatçılarımız Ne Diyyorlar* – Anı
- E) Melih Cevdet Anday – *Liderler Diyyor ki* – Mülakat

6. (I) Gezi yazısı, tarihi çok eskilere dayanan bir türdür. (II) Gezip gören ve bunları anlatan kişiye "seyyah", bu kişilerin yazdıkları metinlere de "seyahatname" adı verilir. (III) Seyahatnameler, yazarların sadece gezip görme merak ve ihtiyacından doğmamıştır. (IV) Çeşitli savaşlar, görev gereği farklı ülkelere giden memurların izlenimleri, hac ziyaretleri gibi nedenlerle seyahatnameler kaleme alınmıştır. (V) Türkçe yazılmış ilk gezi kitabı, tanınmış denizcilerimizden Piri Reis'in *Mir'atü'l-Memâlik* adlı eseridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Mülakat alanı görüşülen kişi ile sınırlıyken röportajda her türlü olay, yer, kişi vb. ayrıntılı olarak ele alınır.
B) Mülakat, ilgili kişiye sorular sorulup cevaplar alınmak suretiyle gerçekleştirilirken röportajda muhataplarla soru sormayla birlikte bir olay, yer, kişi, eşya vb. ayrıntılı olarak açıklama, öyküleme, izlenim ve betimlemelerden yararlanılarak ele alınır.
C) Mülakatta, görüşülen kişinin fotoğrafına yer verilebilirken röportajda araştırılan kişi, yer veya eşya ile ilgili fotoğraf ve belgelere yer verilebilir.
D) Mülakatta, bir kişiyi sorulara verdiği cevaplarla tanıtmak amaçlanırken röportajda bir olayı sorgulama, bir gerçeği ortaya koyma, bir yeri, kişiyi veya eşyayı ayrıntılarıyla tanıtarak geniş kitleleri aydınlatma amaçlanır.
E) Mülakatta, sorulara cevap veren kişinin söyledikleriyle ilgili yorum yapılırken röportajda röportajı hazırlayan kişi ilgili konuyla ilgili kendi görüş ve değerlendirmelerine yer vermez.

8. Aşağıdaki eser-yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) *Avrupa'da Bir Cevelan* – Ahmet Mithat Efendi
B) *Hac Yolunda* – Cenap Şahabettin
C) *Frankfurt Seyahatnamesi* – Ahmet Haşim
D) *Anadolu Notları* – Reşat Nuri Güntekin
E) *Avrupa Mektupları* – Hüseyin Cahit Yalçın

9. Aşağıdakilerden hangisi bir gezi yazısından alınmamıştır?

- A) Bu Yedikule, Vezir Kuntur yapısıdır. Kapısı kuzeye dönüktür. İki kat demir büyük kapılardır. Bu kapılardan başka tâ Ahır Kapı'ya varıncaya kadar hesap alınan kapıların yedisine de deniz kıyısında olmakla hepsi doğuya bakar.
B) Kırım toprağına ilk defa gittim. Karaköy'den kalkan deniz yollarına ait gemi betahsis bizim için tutulmuştu. Bütün gün ve bütün gece konferanslar ve konserlerle geçti. Gezi; Livadiya, Yalta ve Odessa limanlarını içeriyordu.
C) O akşam hepimiz heyecan içinde idik. Büyüklük yukarıda iftar edecekler, biz çocuklar her günkü yemek odamızda yemek yedikten sonra, karşısındaki Havva Hanım'ın odasında oturacaktık. Mahmure abla, aynı iftarlıkların çocuklara verilip verilmediğini dikkatle teftiş etti.
D) Gerileme zamanlarımızın mahiyeti ne olursa olsun asırlarca mukadderatına karıştığımız bir müstemlemeden de, çimento üstünde yağmur gibi geçmedik: Mimarlıklarına girdik; Romanya'daki bütün eski kaleler hep Türk hendesesinin tunc yavrulardır.
E) Gün pazardı. Eski bir İstanbul sokağını andıran gürültüsüz, tenha, temiz, loş bir sokakta eski bir sokakta, eski bir İstanbul konağının tokmaklı kapısı önünde durduk ve bir elektrik ziline düğmesine dokunduk.

10. Abidin Dino gurbete gıdelli tam on sekiz yıl oldu. Dile kolay... Dile kolay demenin de bir tadı var. Onun bileğinde bileziklerin hasından birkaç tanesi vardı. Vardı ama gene de gurbet çekilmezdi. Abidin Dino'nun Paris macerası, buna bütün anlamıyla macera demek gerek, çok ilginç ve dolu geçti. Paris'e bir büyük kişilik olarak gitti. Paris'ten çok öğrendiği olmuştur, bu bir gerçek. Onlara, Batı dünyasına vereceği çok şeyi de vardı dağarcığında. Az zamanda çok sevilen bir ün oldu. Türkiye'den vicir vicir, çiçeği burnunda bir İstanbul götürdü. Balığın türküsünü, Haliç'in sisini götürdü. Boyacı çocuğu, çingene kızını, dok işçilerinin ellerini götürdü. Ve çok uzak bir gökyüzü götürdü, Anadolu bozkırının üstünde salınan uçsuz bucaksız, yanık sarı bir bozkır götürdü. Uçsuz bucaksız, yürüyen, bükülmüş canlarını dişlerine takmış insanlarıyla. Şeker kamışına yere düşürmeden yirmi bıçak atan oğlan Adanalıdır. Toz duman içindeki dut ağacı, yaprakları tozdan apak olmuş. Çukurova'dadır. Bitmeyen yollar, bitmeyen yollara dökülmüş insanlar... Çok uzun yollardan geliyorlar. Ulu dağların ardından, büyük, uzak göklü bozkırlardan geliyorlar. Düşünceli, durgun, vuruşkan, öfkeli. Hep yürüyorlar. Bir karanlıktan bir ışığa yürüyorlar. Nâzım Hikmet, Abidin Dino için yazdığı bir şiirde aşağı yukarı böyle söylüyordu. O, bütün bunları götürdü beraberinde Paris'e nakışlı çam bardakları, Toros'un hizmetini, Sivas'ın, Avşar'ın kili mi de vardı bir yanında. O Paris'e yalnız gitmedi. Bir memleketle birlikte gitti. Daha daha çok şeyle gitti. Daha daha çok şeyle gitti ki buradan, bitmez. Saymakla bitiremezsin, kaleme gelmez. Bir de ışıklar, renkler, biçimler götürdü. Götdürdükleri ona orada on sekiz yıl yetti de arttı bile... Ve Paris'ten gümbür gümbür bir İstanbulla döndü. Paris'te on sekiz yıl yaptığı resimleri, satılmamış olsa da bereberinde onları da getirseydi Dino, koskocaman, şaşırtıcı bir Anadolu getirecekti ki, lâl-ü ebkem kalacaktır. Bir belalı Anadolu ölemi görecektik ki, olmaya gitsin.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Bir kişiyi konu alan röportaj örneğidir.
- Röportaj yazarı, konu edindiği kişi ile ilgili bilgiler vermektedir.
- Nesnel yargılardan oluşmuştur.
- Üçüncü kişili anlatımla oluşturulmuştur.
- Ad ve eylem cümlelerinden oluşmuştur.

11. 1860 adet mağara-ev... 104 adet kayaya oyulmuş kilise... 16 adet manastır... Ve, peribacaları, peribacaları, peribacaları... Burası, bir Göreme değil, belki on Göreme olan yeni bir turizm definisidir. Aksaray ilinin 30 km. güneydoğusunda, İhlara Bucağının hemen yanında 13 km boyunca uzanan İhlara Vadisi, İsa'nın doğumundan sonra 303-331 yıllarında, İmparator Dioklesien'in zulmünden kaçan Hristiyanların barınak yeri olmuş, bugün ise, doğal güzelliği, tarihsel kiliseleri, mağara-evleri ve peribacalarıyla efsaneler ülkesi görünümünde, bir turizm hazinesi olarak ortaya çıkarılmıştır. İhlara Vadisi'ndeki 1860 mağara-ev, vadiyi çevreleyen yumuşak kayaların yer altı ve yer üstündeki bölümlerinin oyulmasıyla meydana getirilmiştir. Bu evlerin yükseklikleri, yedi kata kadar varmaktadır. Dik ve sarp görünümlü kayalar oyularak yapılan kiliselerin duvar ve tavanları, renk renk dinsel resimlerle süsüldü. Bu kiliselerdeki resimlerde İncil'de anlatılanlar canlandırılmakta, İsa'nın yaşantısı gösterilmektedir. Vadide ciddi bir inceleme yapan Aksaray Müzesi Memuru İbrahim Atalay, bu 104 kiliseden, köylülerin Ağaç Altı Kilisesi adını verdikleri kilisenin içini şöyle anlatmaktadır. Kilise, bütünüyle bir haç şeklinde oyulmuştur. İç bölümünde, kesme taşlarla yapılmış hissini uyandıran mimari dekorasyona yer verilmiştir. Girişte, tepeye doğru oyularak bir kubbe meydana getirilmiştir. Bu kubbenin tam ortasında güneş sembolünün içinde Hazreti İsa tasvir edilmiştir. İsa'nın bir elinde İncil bulunmaktadır... Tavana ejder motifi işlenmiştir. Yan duvarlarda, havari ve azizlerin figürleri yer almaktadır. Bu ana motiflerin araları boş bırakılmamak için saç örgüsü baklava dilimi, iç içe giren kare, dikdörtgen, daire ve nokta dizileri gibi geometrik motiflerle süslenmiştir. Kişilerin üzerlerindeki elbiseler gayet süslüdür. Figürler arasında yer yer kitabeler görülmektedir.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Bir yerli konu alan röportajdır.
- Anlatılan mekân ayrıntılı olarak tanıtılmıştır.
- Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- Yalın ve açık bir anlatımla oluşturulmuştur.
- Tanımlamalara yer verilmiştir.

12. Aşağıdakilerden hangisi farklı bir yazı türünden alınmıştır?

- A) Her toplumun kendi değer yargılarına göre kadınlara ve erkekler doğumlarından ölümlerine kadar evde, işyerlerinde ve diğer kamusal alanlarda biçtiği rolleri bu kapsamda değerlendirmek mümkündür. Devletler ve toplumlar, değişen ölçülerde ataeril kurallar ve değerler bütünüyle yönetilir. Bu değerler doğrultusunda kadınlardan beklenen; sabırlı, itaatkar, uysal, sakın, anaç, alttan alan ve idare eden olmalarıdır. Elbette erkeklerle de yüklenen birtakım sorumluluklar vardır. Erkeklerin de özverili bir rolü vardır. Ancak erkekler bu rollerini hakkıyla oynayamasa bile iyi bir kadın, ailesi için mücadele eder. Tam tersi bir durumda ise, erkekten aynı fedakarlık beklenmez.
- B) Tüm toplumlarda çocuklar, geleceğin yetişkinleri olarak özenle yetiştirilen, eğitilen ve eldeki olanakların en üst düzeyde kullanılarak tüm gereksinimleri karşılanan değerli bireylerdir. Annenin gebeliğinin anlaşılması ile, aileye yeni gelecek olan birey için hazırlıklar başlar. Tüm toplamlarda farklı alışkanlıklar olmakla birlikte, ortak nokta çocuğun sağlıklı doğması için anneye gösterilen özendir. Anne adayı, gebelik sürecine kültürel alışkanlıklara göre desteklenir.
- C) Günümüzde bireyler, her alanında kendini hissettiren zorlamalarla dolu bir yaşamla karşı karşıyadır. Bu zorlamalar bireyin psikolojik dengesini bozarak, bir taraftan yaşamın devamı için gerekli olan enerjiyi açığa çıkarırken, diğer taraftan tüm enerjisini yok edebilecek bir paradoksla bireyi çaresiz, savunmasız ve zayıf bırakabilmektedir.
- D) İş ortamındaki stres, günlük iş taleplerinin bir parçası olarak kabul edilirken, söz konusu iş talepleri ile birey kendini ortaya koyma fırsatı bulamazsa ve desteklenmezse bu durum bireyin uzun süreli stres yaşamasına neden olarak tükenmişliğe dönüşebilmektedir. Tükenmişlik, toplum ve birey açısından ağır ve ciddi sonuçları beraberinde getirir.
- E) Normal insan, genellikle memnun olan, her şey istediği gibi gitmese bile neşesini kaybetmeyen insandır. O kafasının içinde kurduğu dünyada değil, etile kemiyiyle içinde yaşadığı dünyada dolaşmasını bilir. Hoşgörülüdür. Kendisini olduğundan yüksek görmez. Kendisinden çok, çevresindekilerle meşgul olur. Olayları ve kişileri anlamaya çalışır. Dış görünüşüne bakarak insanlar hakkında karar vermez. Sizce de böyle değil mi? Evet dediğinizi duyar gibiyim.

13. Çocuk doğduğu andan itibaren gereksinimleri her gün artacak ve değişecektir. Önceleri karının doyurulması, altının temizlenmesi ve uyku ihtiyacı olan çocuk, zamanla sevgi, ilgi, oyun isteyecek, bu işlemler ve gereksinimler yaşı ile birlikte değişerek artacaktır. Çocuğun büyümesi ile birlikte değişmeyen tek konu, sağlık hizmetlerinden yararlanma gereksinimidir. Çocuk doğduğu andan itibaren bu hizmetlerden düzenli olarak yararlanmalıdır. Herhangi bir nedenle sağlık sorunu yaşayan, hatta tedavilerini hastanede yatarak almak zorunda olan çocuklar için verilecek olan hizmetler konusunda dünyadaki gelişmelerle birlikte ülkemizde de bazı gelişmeler olduğu görülmektedir. Tıbbi hizmetler çocuk ve ailesi tarafından kabullenilmesi ve alınması kolaylaştırılarak sosyal, psikolojik ve eğitim destekli hizmetler ile birlikte verilmektedir. Ekip çalışması, hasta çocuk ve ailesi için yaşanan sağlık sorunun beraberinde getirdiği psikolojik, sosyal ve eğitsel dezavantajların ortadan kaldırılmasında çok önemlidir. Çocukların hastalıklarla birlikte gelişimlerinde gerilemeler (regresyon) ve süregelen hastalık veya akut olup tedavisi uzun süren ciddi hastalık durumlarında çocuklarda çeşitli davranış problemleri görülmektedir. (1, 2)

KAYNAKLAR

1. Deniz Ü, Aral N. Kronik Hastalığı Olan ve Olmayan Çocukların Davranış Problemlerinin Yaş ve Cinsiyete Göre İncelenmesi. Çağdaş Eğitim Dergisi 2003; 28: 37-44.
2. Er MD, Mağden D. Hastaneye İlk Kez Yatan Üç-Dokuz Yaş Arasındaki Çocuklarda Görülen Davranış Değişiklikleri. Sağlık Dergisi 1994; 66: 11-18.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel makale özelliği göstermektedir.
- B) Nesnel bir üslupla oluşturulmuştur.
- C) Betimleyici anlatımla kaleme alınmıştır.
- D) Sözcükler genellikle ilk anlamlarıyla kullanılmıştır.
- E) Metnin iletili dolaylı değil doğrudandır.

14. II. Dünya Savaşı sonrasında TBMM'de görüşülen Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'na muhalefet eden 4 CHP milletvekili, 7 Haziran 1945'te Meclis Başkanlığına itiraz dilekçesi vermişlerdir. Bu olaydan partinin olumsuz etkilenmesinden endişe eden CHP yönetimi 4 milletvekilini ihraç etmiştir. İhraç edilen milletvekilleri Ocak 1946'da CHP'ye muhalefet etmek amacıyla yeni bir parti kurmuştur. Bu süreç, Türkiye'de kesintisiz çok partili döneme geçişini sağlamıştır.

Kesintisiz çok partili hayata geçişte parlamentoya giren ilk muhalefet partisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adalet Partisi
B) Milli Kalkınma Partisi
C) Demokrat Parti
D) Cumhuriyetçi Güven Partisi
E) Türkiye İşçi Partisi

15. Sovyet yayımlıcağını Ege Deniz'inde durdurmak amacıyla Yunanistan ve Türkiye'yi kapsayan askerî ve ekonomik yardım paketine Truman Doktrini denir.

Amerika'nın Ortadoğu'da Sovyet sempatisizliğini önlemek için 1957'de yayınlanan yetki talebi SEATO'dur.

Avrupa'da savaşın izlerini silmek amacıyla 16 ülkeye dağıtılmak üzere IMF tarafından organize edilen yardım paketi Marshall Plan'dır.

Sosyalizme gönüllü veren ülkeler arasında siyasi işbirliğini sağlamak amacıyla kurulan örgütün adı Cominform'dur.

NATO'ya karşı Doğu Bloku'nun güvenliğini sağlamak amacıyla kurulan askeri işbirliği teşkilatının adı Varşova Paktı'dır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşmaya başlayan iki kutuplu dünya düzeninde görülen yukarıdaki gelişmelerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

16. II. Dünya Savaşı'ndan sonra silahlanma yarışının hız kazandığı, devletlerarası blokların belirginleştiği, uluslararası gerginliğin büyük güçlerin karşılıklı savaşına dönüşmediği bir dönem başlamıştır. Berlin Buhranı sonrasında başlayan bu döneme Bernard Baruch tarafından "Soğuk Savaş" adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Soğuk Savaş Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?

- A) Küba krizi
B) U-2 casus uçağı krizi
C) Kore Savaşı
D) Bandung Konferansı'nın toplanması
E) Varşova Paktı'nın dağılması

17. Türkiye II. Dünya Savaşı ve sonraki süreçte;

- 1945'te Birleşmiş Milletlere üye olmuş,
- 1949'da Avrupa Konseyine üye olmuş,
- 1951'de Güney Kore'ye asker göndermiş,
- 1952'de NATO'ya üye olmuştur

Bu gelişmelerin yaşanmasında;

- I. Batı Bloku ile ilişkilerini güçlendirme,
II. çok partili hayata geçiş yapma,
III. SSCB'nin yayımlıcağına karşı güvenliğini sağlama,
IV. Bağıntısızlar Hareketine destek olma

düşüncelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

18. I. Barbarossa Harekati
II. Monroe Doktrini
III. Meiji Restorasyonu
IV. Balfour Deklerasyonu
V. Marshall-Truman Doktrinleri
VI. Salt I, Salt II Anlaşmaları

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri ABD veya SSCB ile ilişkilendirilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) V ve VI

19. Türkiye'de Demokrat Parti Dönemi'nde başta traktör olmak üzere modern tarım aletlerinin sayısında büyük artış olmuştur.

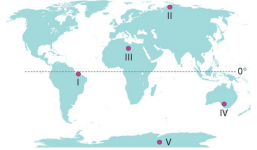
Bu artışta aşağıdakilerin hangisinin katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Truman Doktrini'nin
B) Monroe Doktrini'nin
C) Varlık Vergisi'nin
D) Marshall yardımlarının
E) Balkan Antantı'nın

20. Aşağıdakilerden hangisi geleceğin dünyasında yaşanması beklenen olumlu durumlardan biri değildir?

- A) İletişim ve ulaşım imkânlarının daha konforlu ve hızlı hâle gelmesi
B) Toplumlar arası etkileşimin artmasına bağlı olarak yerel kültürlerin korunması
C) Geliştirilen yazılım ve donanımlarla eşyaların entegre edilerek akıllı yaşam alanlarının artması
D) Uzun turizmi, uzay madenciliği gibi faaliyetlerin gelişmesi
E) Alternatif enerji kaynaklarının yaygınlaştırılarak temiz enerji üretiminin artırılması

21. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralanmış yerlerin hangisinde 1. beslenme seviyesini oluşturan canlı türleri bulunduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Mısır Medeniyeti, Afrika'nın kuzeydoğusunda Nil Nehri çevresinde kurulmuş bir medeniyettir. Kurulmasında Nil Nehri ve onun oluşturduğu verimli topraklar ile sıcak iklim koşulları etkili olmuştur. Bu medeniyetin diğer medeniyetlerle etkileşimi az olup, kendine özgü ve uzun ömürlüdür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yer şekillerinin düz yapıda olması
B) Etrafının deniz ve çöllerle çevrili olması
C) Asya ve Afrika kıtalarını birbirine bağlaması
D) Nil Nehri'nin sık sık taşkın yapması
E) Nüfus miktarının fazla olması

23. Aşağıdaki haritada bazı yöreler gösterilmiştir.

Bu yörelerden hangisinde kış turizminin gelişme olasılığı daha azdır?

- A) Bolu - Kartalkaya
B) Kocaeli - Kartepe
C) Isparta - Davraz
D) Erzurum - Palandöken
E) Adıyaman - Nemrut

24. I. Damla sulama yönteminin tercih edilmesi
II. Su kaynaklarının fazla tüketilmesi
III. Bölge şartlarına uygun tarım ürünleri üretilmesi
IV. Çayır ve meraların aşırı otlatılması

Yukarıdakilerden hangileri, çölleşmeyi önlemek için alınabilecek önlemler arasında yer alır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

25. Sanayi Devrimi'nden sonra fosil yakıtların aşırı kullanımı, sanayileşme ve hızlı nüfus artışı gibi nedenlerden dolayı sera etkisinde ciddi bir artış görülmüştür. Bu durumda küresel iklim değişikliği yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi küresel iklim değişikliğinin yol açtığı olumsuzluklar arasında yer almaz?

- A) Orman yangınları artmaktadır.
B) Dağların yüksek kesimlerinde ve kutup bölgelerinde buzul erimeleri hızlanmaktadır.
C) Tarımsal üretim azalmaktadır.
D) Akarsu, göl ve yer altı sularına ait rezervler artmaktadır.
E) Bazı canlı türlerinin nesli tükenme ile karşı karşıya kalmaktadır.

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER

Konu Değerlendirme Sınavı

18. SAYI

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta, sırasıyla **Türk Dili ve Edebiyatı / Sosyal Bilimler** dersi Konu Değerlendirme Sınavı bulunmaktadır.
2. **Sınavdaki toplam soru sayısı 25'tir.**
3. Sınavdaki her sorunun, sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. Sınavdaki her sorunun hangi kazanımı ölçtüğü bilindiğinden yanlış yapılan sorular edinilemeyen kazanımlar hakkında fikir verecektir.
5. **Bu sınav için toplam 40 dakika ayrılması uygundur.**

DERSİN ADI	SORU NO	SINAV KONULARI
Türk Dili ve Edebiyatı	1-13	Edebiyat Akımları / Dünya Edebiyatı / Türk Dünyası Edebiyatı
Tarih	14-19	1960 Sonrası Dünyadaki Gelişmeler / 1960 Sonrası Türk Dış Politikasını Etkileyen Gelişmeler / 1960 Sonrası Türkiye'de Yaşanan Gelişmeler / 1990 Sonrası Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler
Coğrafya	20-25	Genel Tekrar

Ad - Soyad:

Doğru :

Sınıf :

Yanlış :

Numara :

Net :

polimal

PB01-SS.01HKS05

9787650158125

1. I. Eserlerde toplumsal sorunlar, günlük hayat, millî tarih, halk masalları vb. konuları ele almışlardır.
II. Dil ve anlatımda oldukça titiz davranmış, şekil güzelliğini fazlasıyla önemsemişlerdir.
III. En fazla "aşk, ölüm, doğa" konularını işlemişlerdir.
IV. "Toplum için sanat" anlayışını benimsemişlerdir.
V. Victor Hugo, Schiller, Alexandre Dumas, Puşkin; Namık Kemal, Ahmet Mithat Efendi, Abdülhak Hamit Tarhan önemli temsilcileri arasındadır.

Romantizm akımı ve bu akım yazarlarıyla ile ilgili olarak numaralanmış cümlelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve V

2. **Natüralizm ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Realizmin ileri bir aşaması olarak değerlendirilip fen bilimlerinde uygulanan determinizmi edebiyata uygulamaya çalışmışlardır.
B) Toplumu büyük bir laboratuvar, insanı deneme ve inceleme konusu, sanatçıyı da araştırmacı olarak görmüşlerdir.
C) "Sanat için sanat" görüşünden hareket etmiş, üslubun sağlam, açık, anlaşılır, söz sanatlarından uzak olmasına özen göstermiş; kaba sözleri kullanmaktan kaçınmışlardır.
D) Olay anlatımında tamamen nesnel davranmış, eserde kişiliklerini gizlemiş, olay ve kahramanlara bilim adamı tarafsızlığıyla yaklaşmışlardır.
E) Emile Zola, Goncourt Kardeşler, John Steinbeck, Henrik Ibsen; Nabizade Nâzım, Hüseyin Rahmi Gürpınar akımın önemli temsilcilerindendir.

3. (I) Realizmin ilkelerine göre yazan sanatçılar gözleme ve çevre betimlemelerine önem verdiler. (II) Yayıtlarını ortaya koyarken "Sanat, sanat içindir." ilkesinden hakeret ettiler. (III) Eserin gerçekçi, belgelere dayalı olmasına özen gösterdiler ve eserlere kişiliklerini katmayıp gerçekleri olduğu gibi anlattılar. (IV) Dilde ve anlatım biçimlerinde oldukça serbest davrandıkları için dilleri savruk ve kurnalsızdır. (V) Balzac, Stendhal, Dostoyeski, Tolstoy, Jack London; Sami Paşazade Sezai, Halit Ziya Uşaklıgil, Refik Halit Karay bu akımın önemli temsilcilerindendir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

polind

4. Bu akım mensupları şiirin objektif olması gerektiğini savunmuşlardır. Akım, şiire has bir akımdır. Gerçekçiliği esas alır. Sanatçılar şiirde şekil üzerinde titizlikle durmuşlar, biçimin kusursuz ve eksiksiz olması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Şiiri bir kuyumcu titizliğiyle işlemiş; dilin açık, anlaşılır, yalın olmasına dikkat etmişlerdir. Şiirde toplum sorunlarından uzak durmuşlardır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Parnasizm B) Realizm
C) Naturalizm D) Dadaizm
E) Kübizm

5. Parlak ve ihtişamlı salonlar; sosyete töresini iyi bilen, bunlara uyan, iyi giyinen ve iyi hareket eden, sözlerinde ve hareketlerinde ölçülü, kıbar ve bilgili, özellikle antik çağa hayran ve sağduyuya, akliseline sahip durumdaki edebiyatçılara açık olan ---- akımında seçkin insan mükemmele varan zevki ile sanattaki muhatap olmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Modernizm B) Postmodernizm
C) Klasizm D) Romantizm
E) Realizm

7. İnsan daha önce tanımlanamaz, belirlenemez. Bu durumda o bir şey değildir. Ancak sonradan bir şey olacaktır. Kendisini nasıl yaparsa öyle olacaktır. İnsan yalnızca kendini anladığı gibi değil olmak istediği gibidir aynı zamanda. Biz kendi huzursuzluğumuzu yansıtırız.

Bu parçada sanat anlayışını belirten yazarın aşağıdaki akımlardan hangisine bağlı olduğu söylenebilir?

- A) Egzistansiyalizm B) Fütürizm
C) Dadaizm D) Sembolizm
E) Ekspresyonizm

polind

6. ---- yaşadığı devrin tablosunu ---- adlı eserinde çizer. O, tek yapıtın adamıdır. İnsan kişiliklerini incelemiştir. Adını, Montaigne gibi tek bir yapıtla ölümsüzleştirir. Eserde tam bir değişim hâlindeki toplumun başarılı bir tasvirini yapar. Kitaptaki bazı bölüm başlıkları şunlardır: İnsan Üzerine, Kadınlar Üzerine, Moda Üzerine, Aşırı Fikirli Kimseler Üzerine...

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) La Bruyere – Karakterler
B) Aristoteles – Organon
C) Comeille – Horace
D) Racine – Andromaque
E) Voltaire – Candide

8. Sular zincirini kırmış, sular özgür
Sular mavi mavi, sular pütür pütür
Her an biraz daha hırçın, biraz daha gür:
Ben tutsağım zamana,
Sular beni öncesizden sonrasıza götürür!
Sular gürül gürül, sular özgür.

Kıbrıs Türk şairlerinden Osman Türkay'a ait bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tüm sözcüklerin Türkiye Türkçesindeki söylenişleri aynıdır.
B) İkilemeler kullanılmıştır.
C) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
D) Tam uyak kullanılmıştır.
E) Satirik şiir türüne ait özellikler taşımaktadır.

9. Nimetse de güzel şiir,
Şair olan gam yeyir.

Ömür geçir bu âdetle
II III
Uğurlu bir saadette
Gören beni nedir deyir
IV
Saçlanma düşün bu den?
Şair ne tez gocaldın sen!
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden
hangisinin Türkiye Türkçesindeki söylenişinde
farklılık **yoktur**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10.

	Eserler	Sanatçılar
I	• Nana • <i>Germinal</i> • <i>Meyhane</i>	• Emile Zola
II	• <i>Eugenie Grandet</i> • <i>Goriot</i> Baba • <i>Vadideki Zambak</i> • <i>Üç Silâhşörler</i>	• Balzac
III	• <i>Monte Kristo Kontu</i> • <i>Demir Maskeli Adam</i> • <i>İnsancıklar</i>	• Alexandre Dumas
IV	• <i>Karamazov Kardeşler</i> • <i>Budala</i> • <i>Savaş ve Barış</i>	• Tolstoy
V	• <i>Anna Karenina</i> • <i>Diriliş</i> • <i>Sefiller</i>	• Dostoyevski
VI	• <i>Notre Dame'ın Kamburu</i> • <i>Cromwell</i>	• Victor Hugo

Bu tabloda eser gruplarıyla birlikte verilen hangi iki
sanatçının ismi yer değiştirirse yanlışlık giderilmiş
olur?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) V ve VI

11. - 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

trrrum
trrrum
trrrum!
tarak tiki tak!
makinalaşmak istiyorum
beynimden, etimden, iskeletimden geliyor bu!
her dinamoyu altına almak için çıldırıyorum!

11. Bu dizeler aşağıdaki akımlardan hangisinin
özelliklerine göre yazılmıştır?

- A) Fütürizm
B) Parnasizm
C) Egzistansiyalizm
D) Sembolizm
E) Ekspresyonizm

12. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?

- A) Geleneksel nazım birimi ortadan kaldırılmıştır.
B) Teknik gelişmelere duyulan hayranlık anlatılmıştır.
C) Dizelerde duygusalılık yerine makinalaşma arzusu
ön plana çıkarılmıştır.
D) Kapalı, imgeye dayalı bir anlatımla oluşturulmuştur.
E) Kafiye, redif ve ölçü gibi ahenk unsurları
önemsenmeden yazılmıştır.

polind

13. Aşağıdakilerden hangisinde hakkında bilgi verilen sanat akımı parantez içinde yanlış belirtilmiştir?

- A) Sanatta dış etkilerin iç yansımaları, içte izler bırakmasını veya bu izlere dayanarak sanat eseri meydana getirilmesini savunmuş; tabiatı gerçekte olduğu gibi değil ondan edinilen izlenimler çerçevesinde anlatmayı amaç edinmişlerdir. (Empresyonizm)
- B) Devamlı şüphe içinde olup hiçbir şeyin doğruluğuna inanmamışlar; sanatta dil, şekil, uyak uyumuna hiç önem vermemişler, şiirin bu uyumlardan uzaklaştıkça değer kazanacağını savunmuşlar, güllünlüğü, kabalığı, bayalığı ön plana çıkarmışlardır. (Egzistansiyalizm)
- C) Dış görünümünden çok iç gerçeği, insanın ruhsal durumlarını ifade etmeyi amaçlamış; dış âlemdaki izlenimleri tekrar etmek yerine iç âlemden doğan duyguları anlatmaya çalışmış, kendi iç gözlemlerini yansıtmayı amaçlamış, iç dünyanın derinliğine girerek onu dışa vurmaya çalışmışlardır. (Ekspresyonizm)
- D) Nesnelerin sadece görünen yönlerini değil görünmeyen yönlerini de anlatmaya, göstermeye çalışmış, ele aldıkları bir kişinin sadece görünüşünü değil, aklından ve kalbinden geçeneri, düşlerini ve arzularını da yansıtmayı amaçlamış, geometrik şekillerden yararlanmışlardır. (Kübizm)
- E) Aklın kontrolünden kaçan bilinç akışını, tesadüfe bağlı ruh durumlarını, düzensiz hayalleri, rüyaları sanata aktarmayı amaçlayan; bilinçaltının, sanatın esas kaynağı olduğunu iddia eden, sanatın, gerçek bilincin devrede olmadığını zamanlarda ortaya çıkacağını savunup bu anları esere yansıtan sanat akımıdır. (Sürrealizm)

14. I. Süveyş Krizi
II. Altı Gün Savaşları
III. Küba Krizi
IV. Berlin Buhranı
V. Körfez Krizi

ABD ve SSCB'nin yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinde karşı karşıya geldiği söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

15. • 1960'ta Demokrat Parti'nin ileri gelenlerinin siyaset sahnesinden uzaklaştırılması ile sonuçlanan Yassıada Mahkemelerinden sonra orduda büyük bir tasfiye hareketi başlamıştı. Eminsu adı verilen bu olay darbe yapan 27 Mayısçılar'ın gücünü arttırmıştı.
- Orduda bozulmuş olan hiyerarşi piramidini düzeltmek için 3 Ağustos 1960'ta meslekte 25 yılını doldurmuş subayların, hükümet tarafından re'sen emekliye ayrılmasını sağlayan 42 sayılı kanun kabul edildi.
- 235 general ve amiral ile birlikte 5000 subay silahlı kuvvetler bünyesinden çıkarıldı. Emekli İnkılap Subayları (EMİNSU) adı verilen kişilerin emekli edilmeleri, ordunun gençleştirilmesinin yanında Millî Birlik Komitesi'nin (MBK) silahlı kuvvetler üzerindeki otoritesini meşrulaştırmak amacına hizmet etmiştir.

Yukarıda verilenler dikkate alındığında,

- I. Demokratik yaşam, askeri müdahaleler ile kesintiye uğramıştır.
II. Demokrat Parti Dönemi 1960'ta sona ermiştir.
III. Darbe yapan 27 Mayısçılar siyasi geleceklerini garanti altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. I. Kıbrıs
II. Kıta Sahaneliği
III. Körfez Krizi
IV. Hatay

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye ve Yunanistan'ı karşı karşıya getiren dış politik sorunlar arasında gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) II, III ve IV

17. 1950-1954 yılları Demokrat Parti için "Altın yıllar" olarak adlandırılabilir. Bu dönemde siyasal ve ekonomik hayatta pek çok ilk gerçekleştirilmiştir. Tanımda makineleşme, (Ülkeye 40.000 traktör getirilmiştir.) Mevsimlerin olumlu geçmesi, hasadın iyi olması, köylerden merkezlere binlerce km yol yapılması, (1950'de 1600 km yol mevcut iken 7 bin km yol yapılmıştır.) köylünün ürününü pazara kolayca ulaştırabilmesi, Kore Savaşı nedeniyle dünya piyasasında buğdaya olan aşırı talep nedeniyle buğday fiyatlarının artması gibi nedenlerden dolayı kırsal kesim para kazanmaya başlamıştı. 1950'de Türkiye buğday ithalatçısı iken 1954'te dünyanın dördüncü buğday ihracatçısı olmuştur.

Bu gelişmeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soğuk Savaş Dönemi'nde yaşanan bazı askeri çatışmalar Türkiye'de buğday sektörünü canlandırmıştır.
B) Demokrat Parti'nin ilk dönemlerinde kırsal kesimin gelirleri artmıştır.
C) Ekonomide tarımsal modernizasyon ve ulaşım alanında önemli yatırımlar yapılmıştır.
D) Demokrat Parti Dönemi'ndeki kalkınmanın finansman edilmesi SSCB yardımlarıyla gerçekleşmiştir.
E) Demokrat Parti Dönemi'nde tarımsal ürün ihracatı artmıştır.

18. Baas "Yeniden Doğuş" anlamına gelmektedir. Arap uluslarını tek bir çatı altında toplamayı amaçlamaktadır. Bu sayede Arap dünyasında birlik, özgürlük ve sosyalizmin gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Buna göre;

- I. Suriye,
II. Irak,
III. İran,
IV. Mısır

devletlerinden hangilerinde "Baas Partisi" anlayışının iktidara geldiği söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III IV

19. SSCB liderliğindeki Doğu Bloku'nun 1991'de dağılmasından sonra;

- I. Dayton Antlaşmasıyla Bosna Hersek'in bağımsız olması,
II. Romanya, Polonya, Macaristan'da sosyalist yönetimlerin iktidardan uzaklaşması,
III. Kadife Devrim ile Çekoslovakya'nın Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ikiye ayrılması,
IV. Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesi,
V. Varşova Paketi, Comecon gibi oluşumların sona ermesi

gelişmelerinden hangilerinin Avrupa siyasi haritasında değişikliğe neden olduğu söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

20. Aşağıda bir ülkenin bazı özellikleri verilmiştir.

- Bebek ölüm oranları çok azdır.
- Sağlık hizmetleri gelişmiştir.
- Eğitim seviyesi ve okuryazar oranı yüksektir.
- Teknoloji kullanımı çok ileridir.

Yukarıda özellikleri verilen ülkenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenemez?

- A) Güney Kore B) Gürcistan
C) Kanada D) Norveç
E) Almanya

21. Köyden küçük kırsal yerleşmeler, köyün idari sınırları içerisinde yer alan ve köye bağlı olan kırsal yerleşme türüdür. Köyden küçük yerleşmeler, yapılan ekonomik faaliyetlere göre geçici veya sürekli yerleşme özelliği göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin köyden küçük sürekli kır yerleşmeleri arasında olduğu söylenemez?

- A) Divan B) Mezra C) Kom
D) Çiftlik E) Mahalle

22. Yaşanan aşırı göç ve sınırlı yerleşim alanı nedeniyle nüfus yoğunluğunun arttığı bazı şehirlerde evlerin fiyatları fazladır. Bu yüzden "kapsül ev" adı verilen küçük daireler yaygınlaşmaktadır.

Buna göre; ülkemizde bu tür yapıların aşağıdaki şehirlerin hangisinde daha az yaygınlaşması beklenir?

- A) İstanbul B) Bursa C) Kocaeli
D) İzmir E) Bayburt

23. Sanayi Devrimi'yle doğaya müdahalesi artan insanların canlıların dağılışına etkisi daha da belirginleşmiştir. Bu anlamda günümüzde görülen aşırı avlanma, ormanların ve otlakların tahrip edilmesi, evsel ve sanayi atıklarının toprağa ve yer altı sularını; fosil yakıtların ise atmosferi kirlmesi gibi beşerî faaliyetler canlı türlerinin azalmasına yol açarak biyoçeşitliliği olumsuz etkilemektedir.

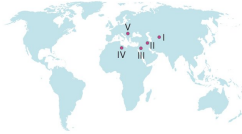
Buna göre, haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerden hangisinde beşerî faaliyetlere bağlı olarak canlı tür sayısında belirgin azalmalar görüldüğü söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

polind

24. Aşağıdaki haritada "Türk Kültür Havzası" içinde yer alan bazı alanlar işaretlenerek gösterilmiştir.

- I. Türkistan
- II. Kafkaslar
- III. Orta Doğu
- IV. Kuzey Afrika
- V. Balkanlar

Buna göre, hangisinin bulunduğu yer haritada yanlış işaretlenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Saatteki hızı 62-117 km arasında değişen güçlü hava akımlarına fırtına denir. Yağmur, kar, dolu, buz, toz ve kum fırtınası gibi etkileri vardır. Bazen şiddetli rüzgârlarla beraber şimşek, yıldırım, yağmur ve dolu yağışları bir arada görülür. Bu hava olayına boran denir. Boran, kısa sürede oluşan ve geniş bir alanı etkileyen hava olayıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi boran şeklindeki hava olayının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Basınç farkının artması
- B) Can kayıpları yaşanması
- C) Ağaçların devrilmesi
- D) Evlerin ve araç camlarının kırılması
- E) Ulaşım sistemlerinde aksamalar olması